

پلنگ و بلوچ

سیر محمد سردار خان بلوچ

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

پلنگ و پوچ

میر محمد سردار خان بلوچ

بلوچی اکادمی کوئٹہ

ط

لیکونو	سر حال	تاکیم
۱	میر فتح علی خان طما لپور	۱۰
۲	خان محراب خان شہید	۱۹
۳	میر بجار خان ڈومبکی	۳۲
۴	خان نصیر خان دوم	۴۵
۵	سردار نورنگ خان بڑدار	۵۳
۶	سردار میر آزاد خان نوشیروانی	۶۸
۷	میر غلام حسین مسوری بکچی	۸۰
۸	میر بلوچ خان نوشیروانی	۸۶
۹	سردار علیل خان گشت دزئی	۹۴
۱۰	سردار نور الدین مینگل	۱۱۳
۱۱	سردار خیر بخش خان	۱۲۶
۱۲	میر خداداد خان شہید	۱۳۸

ہماں پیرسن دیرستان دیں ڈوبیکی ناماء کہ ہر دخت ہری
وہ حال پہچنٹہ کہ خان میر خدا داد خان آ رہلنگیاں سب دی
کھنٹہ آہنی و ایو کھی و دلی ستاردا سپر زرتہ و پھلنگ
گدن جنگ کھنٹہ باردا بھاگ و سر بیتار سے جوریں روشانی
تبارد سیتیں بوجہستان تہا، سچ مڑدے و ہور گین تیک
وہ پھلنگ کٹا دادا نہ کھنٹہ

پیش لوط

ہر اوس وزوان آراے جامدی میں حق استیں کہ آن یک
 ڈغار و ڈیہے دائرہ و داہت بیت و اے حق گسیدی میں
 جہان تہا زائع و منع بنیا۔ سے پیا بلوچ استان ۴ اے
 ڈغار سرا پیٹھی آنش وئی ٹکلیں کوٹ دماڑی و کھل و گدان و بڑ کھڑ
 پانزدہمی پیٹھی ۲ سرا بلوچ کہ آنہی ۴ اے ڈیہے آر بلوچستان یا
 بلوچانی ڈیہے نامادہ آن میر ہورخ و بی برگ، پشترندات بلوچستان
 اہکائی سر دیم تاریخ سکھی و سوری میں نوبت دباری آنی تہا وخت
 ناوخت، شرد بد کھم دگیشتری آنا آختہ دنیا ہر ڈیہے آر ہے جہل
 و بڑ گنہ کھیتہ، لند دہمی پیٹھی ۴ پھلنگیاں وئی مراد آپ
 لے ڈیہے ۲ دہ دنگ کا گدانی سرا آڑتہ ہر دہمی و لوزر دہمی
 پیٹھی تہا سجو میں ہندوستان تاریخ ۴ نوخیں پنا ذکے گڑھنقا
 پھلنگ بیرق ۴ اثر بہ ماگر دال ادغانستان پنگھراں بال
 گڑخ بنا کھتہ ۲ سے مدال قویہیں مغل بادشاہانی بادشاہی
 حکم دہرمب اثر ہندوستان ریم و سخر آتش دیر بیشا نوخیں

شہراں سرگھشتہ کہیں نام آگاری تھاں رنوخیں صوبہ و سیم دسرحدان
ہند گیتھ رنوخیں دودو رویدغ حال دہورت تانور دحکم د
د رنوخیں زوان و ظالماں پھیشی قول دقرارانی سراقبری
ارش کھتہ۔ ستیانی ہنداسکولان کیتھ سغار دجزار
ہند ثوب دتوپکاں دہیری دلور داوا لکھانی پانتر سراریل داسینی
پھیار پھاڈیل گاڈی و بانی گراغاں جاہ ہتہ ر دیر سڑیں ڈیہہ داریس
گوں یک دہی و نریخ آختاں ماہانی پندرہ ریش دساتانی
تہا گوند ابیت۔

پھلنگ تھاری تیں اڑدو ارشاں ہر دہی پیٹری نیاما
بلوچستان الکبہ و آلتانی دیہا سرگھتہ ہر گام سرا ہر بلوچ بولک
دتمن و گوں پھلنگ پھوڑاں سینغ جتہ۔ سچے ڈولیں ہون ریشی
کہ بلوچ اولس و کھتہ دہی پنج قومے و ماں برما دہندوستان
دنیاں دادغان تان دایان نیامانہ داتہ پر سچے قدریں گیشتر ہوں
حیرات آتش بلوچ استمان آریخ حیرتہ ریشہ مردوشی ہندوستان
تاریخ تہار مسور یادشاہ پٹوسدان ناگوں شرف و عزت گریغ
بیرت دہر سال آہنی شہید بی اغ روش یاد کھنغ بیرت۔
پنجاب تہا جلیانوالہ جنگ روش یار کھنغ بار دہزاریں مردم
نرکھائیتھ دادغان تان آجونی جنگ روش کابل تہا ہر سال
گوں ہزار نازد سارزاں پیش دارغ بیرت ر بلوچانی پھلنگ و گوں
چھیا رگیت سال جنگ کھنغ بار داتاریخ تاک پنج نہ گورشتی
سیانی جنگ آرکس یاد نہ گنتھ خان خراب خان شہید و قرض و کس گوش

نہ داری رو بھی بلوچ شہید و غازیان آپ نہ گس گریٹی در گزشتہ
 پرچھے؟ د بلوچ ادلس آ رہے جنگ آتش بیج درست
 نہ گیتہ پرچھے؟ ایسی جواد ہے کتا دتاگ دشت دقتہ رار ہے
 تاکانی دانغ و نالغ آتش سے جنر سو شومخ قلع شہری و پھر پیر
 اسے جہاں تہا گئے دھا اژد ثی خالق آتش نہ لو ٹٹہ کہ منان
 زیوناک ہم دار کھن پر چھیکہ ہر یک ہے ہم کنتہ کہ منی ندلا
 کس صراف سر جال من ہر کس گوشہ کہ ماں چاندی د ہرمی
 تھکواں پر چھوں نین رار سطر گوشی کہ من زاناں کہ ماں نہ زاناں
 فاناں نہ زاناں کہ آں نہ زاناں ر بلوچ ادلس ہنا دوانتہ د زانندہ
 آرئی سے دست ہندی میں کہ آں ہے کتا دتاگاں شری دلچوی د زاناں
 دولی ادلس نادر ای آتش سر پد ہنٹہ اے کتا دنو شتغ کھنغ دخت
 د دولی ادلس نادر ای آتش سر پد ہنٹہ۔

اے کتا دنو شتغ کھنغ دخت د دولی پلو آتش داں لسانی
 فلا ہے جہد کھنغ بیش کہ راحت دور ستیں حال کاگہ سرا رخ ہنٹہ
 دہے جہد تہا عمل و گوں پاکیں نیت ہم ادار المیشکہ جہد
 جہاں ہند گندغ کچتھقال سیاہیں مس دریا چراتتہ دکال
 بڑی پوڑی حد مزار ستغ انسان آپ باز گردان دنیا پیدیں دنیا تہا
 بیج بدل مژدمانی قلع سرا آخت لڑیت کہ آہاں دولی پھٹ آنی
 نا آباد واجبت دلپست نہ کھٹہ د آہانی زوال بی آہاں نہ آہاں
 شیریں کار نہ کھٹہ دنیا تہا چہ قدر رہے ڈولیں۔

مردم آستان کہ انہاں وٹی ڈکھ نیا مایک کہک کارے دیشا
یا ہے وٹیں مردے دست کھیتھ کہ آنہی عہما نہی آرڈز وٹرف
ناکین جاگے داں رسائیہ چہ قدر مردم است آں کہ انہاں
دیما گنج و مال و مڈی آنی بختی آں چہ قدر رہے ہیں مردم است
انتھ کہ نغن ذنب آپ حشک رحیر انتھ چہ قدر پاکیں روح
است آں کہ انہاں نزور و نامرا رانی کہک کھتہ و چہ قدر
مردم شرف آنی تہا بے وھا و بی ثقاں و انہاں مذاقی نام گتھ
یاد ہی آنی بوغ و لٹ بھوشتھا۔ پیمار ایشہ عسکھ و ہش
آں کہ ماں وٹی اولس و دیہہ آرد دست داراں پرچھکے
میک و پاک و ملگر ارس ڈیہہ و دغار آرمی بند اولس و وٹی
نیا ماہرو بانگ کھتہ و ایشی پھشت سرائین منی زیند غیں یات
وہا ہند غ گون رخ و میا را چپ و گہر دھتر غاں و ایشی لاف
تہاے پھیتی گو سنغیں منہ ادریں شہوار مدامی وھا و انتھ
عرب شاعر ابو الطیب چھون شہر گوشتی بہ

بازان بازان آروٹی دل و دانی آن پرنزیوس
عاشق ہماں ایں کہ آنہی دل بد رخ باز پڑ و پاک بیٹ

محمد سردار خان بلوچ -
کوئٹہ -

میر فتح علی خان ٹالپور

(۸۰۲ھ وفات)

تاریخ ہماں قوم براعزت وراثت و نانی و دانینت و عزت ناکین
ہند دات کہ آں قوم تواریخ قدر و قیمت عزت و انہی تابین ثبوت آتش
درس و در و شمانہ بیست و رنداد و تاریخ و دائرہ بیست تاریخ ہماں
ادلس گار و گسار عذاب و عذر دارنت آئکہ تاریخ و دولت و درمان آتش
نفع و نذر نہ زیر انت و آئہی میرل و مقصد و شمشنت و لغوہ و نصحتانی
سراکار بند و قائم نہ بنتھ۔ آں قوم آرا آخر تاریخ و ثی بے سوبیں و بے کیفیں
و بے مرادیں مثرانی تہا بیٹریت ابدیں کنتھ۔ اے اصول و اصل ہوئے کہ
تواریخ و ثی شمشنتیقاں، پچ بر نہ بشکیت و آئہانی سر آتش بستغین گرنچھاں نہ
بوڑیت۔

بلوچ از جدی سیستان آتش باز و فادار و سمر مچار و ساد و غ و عبا
ادلس نے۔ پراے تھیو غلیں جو اہنہ و جو انمڑی، گلائی و تہا تاریخ دیا
ذلت و زوال و زیر ذمہ وار و ضامن بنتھ۔ اے مچھیں سپت و شان
ہماں لڈا چلکاں و جلشکنت و ختہ کہ آں قوم و ثی تاریخ و تاب و عوٹ
دائرہ و وارث بیست۔ بلوچان و ثی ہمے سر جمیں سپت ملام دہمی دری
ادلس آئی تاریخ و تحت جوڑ کھنچ آپ کار بستہ۔ ہمے دعویٰ و شاہد کہ
و ث تاریخ دات۔ شانزدہمی صدی و ارغون ایل و شاہ بیگ و آئہی

زہگ و وارث شاہ حسینؒ بلوچانی سفار و زوریں زحمائی کہک آشس
 باغچہیں سندھ سرا بادشاہی گواہت بکھشتہ۔ آہنہانش پھدا ترخان خانوادہ
 بلوچانی سرمچار سی و سخن سنجی آش کارکتھ و سندھ سر و ٹی مغل کاری بیرق بڑ
 کھٹیش۔ ہمے زمانہ بلوچانی سفرو سینغ و سفار و سنجانی برکت آش لنگہ
 خاندانؒ مہشہرین ملتان سرا و ٹی حکم و حاکی قائم کھٹہ۔ گریک دے آپ
 بلوچان ملتان و سندھ پھاغ و اٹہاں آرزہرین و زبیرین کھو فغہ گوں
 تھیلانک و دائیں گڈا ملتان محلانش گرداں سندھ و ایران درگاں بے ٹھیں
 بیرق و بادشاہی و بودناکیؒ میر و مالک بیت ناں۔

بلوچانی کھٹو و کھمان و کھٹار و کھنغہ کردار و کہک آشس مغل
 بادشاہ ہمایوں آر صد گنجیں دہلی تخت و بٹا نصید ویشا۔ ہر دہی پیرھی نیاء
 بلوچانی زعم و زور و قدر ہار دتانی بادشاہ احمد شاہ ابدالی آرتوار یخ
 تہا باز بڑ و بلندیں تائے وارث واک دار کھٹہ۔ شاہک پانی پت و جفر
 شوشین جنگ و احمد شاہ اوفان پھوٹانی دست و پھا ذشل بیغانت
 و دل آف کہ بلوچانی ہونگ و ہار گرند و گوانکھ۔ نیت و نیزغ۔ جاہہ
 و جہار و دھک و دھلان سیاہ پوستین و سیاہ دلیں مرپٹہ و گرو فین
 اڈانی دل و دین آف و ہاخ کھٹہ۔ ہمے جنگ و رندا احمد شاہ کہک و
 بلوچانی سفاراں حنہراں و مشہد تہا آنہی مرنی و میری مراگاہ مقیمی کھٹہ۔
 بلوچستان و پاتر دہی صدی و رندا قوم و دور و باری تھیو غیں بلوچ
 استمان و دتیں عہد گورشیخ بیت۔ اے یک راست و روایتی ہیں دعوی
 سے کہ پھلیں میر رندانی پھاغ و اثر ہی بلوچانی نیک و ننگ و نامدار و پر
 میارین نوربت و باری ہتوار یخ و نیمراہیں عہد اٹ۔ چھار دہی صدی آخری

و پانزدہویں صدی سری سالان بلوچ تمان و بولکانی طالع و نصیب چھوٹیں
 ناتفاقی و نامرادی جنگ و جھڑوے آس روغ کھٹہ کہ آہی و بلوچ بولکان
 دہراہندی سوٹکا و آس و لوار و لمب داں مروشی بلوچ براہدی و بولکان
 بلہندی و قد و سیمان، و آہی ملک و کھیلوان شوشغیں و شیر برغیں۔
 بلوچی راج وروایتان اے آس لمبو تھو سستہ نہ کھٹہ۔ بلوچ زحم و دنی زحم
 بوری تھو۔ بلوچی تیر و گوندلاں و دنی سینغ شپتعلک ہے آزمائی قہر و قہار
 سردار اعظم میر جا کر ڈولیں قہر ہیں و سیر طائیں سروغانے آرا تھیوی
 تحت آتش بے نصیب کھٹہ۔ آخر لاچار و لمحیں مال دھکے و گوں و دنی پھڑی
 تمان و سنگتی و دیم روش آسانی الکہاں داشتی و دہل و دمان شرنا
 و نقیلانی گور و کرندی موڑانی تہا و دنی جگر شو شو غیں غماں ڈھل دیایاں
 چھوٹ گور و صیدی مینرل سر امینرلاں جناناں و دنی گہر گریں اڑوانی بہان و
 بورانی پھاڈانی دنروا و تھہر پنجاب گیانیں و ہیناریں پٹانی سرارینختہ و بلوچستان
 آتش بلوچ و آہی دائمی سستا و ہتے وخت و رند وخت و ہم و واپز و واپاز و
 تواریخ جیرت و جہر و جہل و بڑزاں آہنہانی قصح و قول جہل و جہنیں حال
 و عالقا کافی تہا بڈ و بے کار کھٹہ۔ و ہجے بار و بلوچانی یک مستری و لیج
 دھو فی شاہر مست طوق علی گوں صدرا مانین دے و شیرے تہا ڈوان
 بوڑی :-

چاکر و لدانی پھند و رنداں
 میرا زع محلاں بادشاہی آں
 کشتہ براتی جھڑو جنگا...ں
 کپتہ من لنداں عنم و پندہاں

زندانی دور مانٹیں عہد آتش پھنداں سے صد سالء بلوچ بولکانی تواریخ
 یک باز بند و بند تہا رہیں دورے شیر گوستا۔ آخر ۱۸۵۷ء ہے دیراوردیہ
 نہیں۔ نا اتفاقی سیاہ جھرمٹا رہی تہا یک کیفی وقادریں گولٹے ء سرکشتہ
 و بلوچ اولس آرمہلگہیں سندھ ء گوندیں زمانے ء داں ویش دورے
 دست آختہ و بلوچ تواریخ گوں صد امرا راں ٹالپوراں تھور و متناں
 نیری کہ آنہاں درسی وطن و قومے تہا بلوچ پھاغ واثر ہی بیرق آڈ کھشتہ
 و ٹالپورانی تہا اے نام و ناموز چھ کوبہ دلیں میر فتح علی خان آپ ازل
 آتش ایرٹ۔ سندھ ہے صدی نیام ء کلہوڑاںی حکومت پانچالی شیرا
 گمڑ غ و گریو غار۔ دہلی مغل بادشاہانی سالیغ شیر کلہوڑہ پھاغ واثرہ
 آنہاںی یک نائب ء پیما سندھ مخلوق ہوں وہیڈاں بہا تینخا شہنت مغل
 بادشاہ و کلہوڑہ سروغاناںی خرچ و خرابہ سندھ مسکین و مظلومیں مخلوق
 وئی کھو غانی سرا زڑ تھیاٹ دو پھاغ واثرہانی نیام ء سندھ مال و ملک
 و ملک و مڈی بہر بیغات و گل زمین سندھ ء دولت سہر سفیت و مردانی
 جان و جہان و جمار کلہوڑاںی کوٹ و قلات آنی جوڑ کھنغ آپ گمڑ و گریو
 دارا۔ کلہوڑہ سروغان بورانی گردن اڈ تھنگو و چندین واغ و لغاں
 بار آتش نو غ ء و دہی پلو اسندھ نرغیں و براہنغیں بند غانی گردن
 اڑتہ و شوی آتش لٹک و لڑ و بجا۔

نادر شاہ افشار ء ہندوستان سرا اُرش کھنغ وخت ء دلی
 مغل بادشاہ ء حال یک بوتائے پیماٹ کہ آنہی آروٹی و زیر و کیا
 راگ دات۔ مغلاںی نام و نشان یک بتی ء ڈولا ٹکغاٹ۔ کہ یک
 گواٹی لری ء ء تو سرٹ۔ نادر شاہ ارش ء رند دہی پھاغ واثرہی

مغل غانوادانی سرا چھوں گران کھپتھہ پنجش کہ یک ہمرغ و مسکن مردم
لوغ و فیلم بیت کہ نہ آنہی درغ و چھرغ و خرچ و درج و زلہ کتھہ
و نہ آنہی کھشغ و در کھنغ آپ دل لوکھی۔ مغل سر و غانانی نزد و رونا کام
و نیست نابود بیخ پھدا سندھ کھوڑہ حاکماں و فی حکم و حکمت قدر ہار
دہانی و اثر ہانی مرضی و مقصد سرا شستہ۔ کھوڑانی پھاغ و اثر ہا دخت
سندھ پچ برا جوئیں ڈیہے نویشا و کھوڑہ سر و غاں مدام ٹاپور بلوچانی
میر و مہتران گون نار وائیں و در وائیں در وائیں آختغان۔ کھوڑانی
پھدی خانوادہ میاں عبدالبنی کہک آپ میر بجار ٹاپور و بلوچانی ارد
نزار تا و شرکار پور سیماں گورائیمور شاہ درانی ادغان پھوڑاں چھوڑاں
پھر وائے دانی کہ ادغانستان تواریخ دتاں آنہی شمو شست نہ کتھہ۔ ہے
ساکیں میاں عبدالبنی و میر بجار در دہا گون کھشاینتھا۔ زندہ میاں عبدالبنی
میر بجار دھگ قبریں میر عبداللہ گون و قادری قسم و قران کھتہ و لہتے دخت
پھاڑے کھوڑہ تھو لغ و میر عبداللہ رنا حق و نازہ وائیں موت و دیہ پھلا
لاچار میر فتح علی خان آپ بلوچی مثل دیم درنگ و پھلا شکر و عبید پچ رہے
نہ سراختغا۔ سندھ و کھوڑانی قسمت نین زحم و رہ سرا ایرت، بالانی پٹا
سرا ۱۸۳۷ء میاں عبدالبنی کھوڑہ چہل پنچہ ہزار ارد و میر فتح علی خان پھوڑاں
یک دہی دیما زحم کھشتہ و ایلگار کھشتہ فریہ نامہ۔ سکھیں و جوہیں جنگ و پھلا
کھوڑہ ارداں بلوچانی ہند آئی زور ندا شستہ و جنگ و بدین جیلاش چوں
بال کھپتھہ خاں چھوں کہ زور داخ و شتا وین او تھو دے دیا پھشغ و ککھ بال
گران۔ میر فتح علی خان و صوبہ نوا و کھشتہ و سندھ تھو غیں میر و معتبر۔ امرو
گیو کھسن و مزن۔ زمیندار و زحم جناب آنہی پیماریں و حق داریں سکھیں
۱۔ ہسٹری آف سندھ ۲۔ اٹرنل ریکارڈ۔ جلد دومی۔ ورق ۱۴۷-۱۴۸۔ فتح نامہ محمد علی شاہ

دوسرے ہونے دست چھکا و فاداری قبول کھٹہ و باغچہ ہیں سندھ میری دمرنی
گراں بہائیں پھاغ آہنی سلطانیں سرالستہ ۸۶۷ء جو دھپور راجپوت
راجہء دہلی شافی بنا کھٹہ دے نرائنتی کہ آن گزشتہ مزارےء گوں پیدا
کھنغیں۔ میر فتح علی خاں جو دھپور راجہء دہلیہ ہمارا دش کھٹہ و بازی کھنغ
دقلاں بلوچان وئی لکوریانی پھاڈانی دنرائنتی تہا کار کھٹہ۔ راجپوت راجہ اڈانی
زحم ویم بلوچانی قہر و زہر دیمانہ اوشتناشہ۔ کافران بازیگہ گڈری اشتوت کار
جاہی کردہ منتغیں حیدان جھگ جاہاش بال گھٹنغان۔

پھر ویش و رخ آرنہ میان عبدالبنی کلہوڑہ قندہاڈورانی بادشاہ تیمور شاہ
گورشا و کہک و در بھٹائیہ دست بندی کھٹی۔ تیمور شاہء احمد خان نورزئی
و بوسنان خان سرکردگیء گروغن سبزیں اوغان اڈے دیم دانہ و درانی
بادشاہء خان قلات میر نصیر خان نورالی و بجا و لپور نوآدار و بھٹی کھٹہ آں
وئی پھوڑاں شاہی اڈے کہک آپ نڈاراں۔ خاں قلاتء میر زرکسا خان
سروخیء شش ہزارت کر دیم دانہ۔ ڈیرہ غاریخان پسرالے سے ہیں اڈا قار
بی ثغاں و دیم کچھ جھکھیں سندھء داشتیش۔ اے بے سائیں ہار و ایلگار داغ
آپ میر فتح علی خاںء دہرا سیاح جغریں بلوچ زحم جن مجھ کھٹہ۔ شکار پو گوڈ
سریں سر دیمانہ و دہیں کنڈانی پھوڑ وئی زہر کانی جو کھنغ آپ دیم کچھ دیم بی ثغاں
سری دستء شاہی اڈان میر صاحب پھوڑ چھوڑ گیم پیٹری بیٹرشہ۔ سیاح
دہیں توپ و جہریں توپکانی دفاں اے ڈولیں آسء رشع بنا کھٹہ کہ چھوڑ
نغاہ کاخت کہ بلوچانی پھوڑ مان دنرود و داں کار بیت۔ پھر لہوا شیں
بلوچ ہوں تھنی ثاں۔ آہناں آپ دیم روغ قہرء دچھڈ گڈرغ پھر نیا۔ بلوچ
سورج دہر مجاریں یک دستہء زحم و دہیء ڈہال کپتہ و شاہی پھوڑ سرا

پنجش ارگو کھڑ چھوٹکے گرکھی لو دے بنانی رنغے تہا ماں دارلث . دژ من
 توپ و توپک ، زڑہ پوشین بلو چانی زڑہ و جگر سند و غیس سفارانی دیا
 دیہان نویشا . بلوچی سر جہیں وشتاویں زحم جنی ہر ربب ء دژ من پھوڑانی
 میڑ و مچی مہینتھا و سستا چھوٹکے کھورے ہار و ہترغ دان ء انبارا زیری و زڑ
 زرد کھتہ . جنگ جھیر و جڑ و آس یک بادیہ پلٹا و ٹھستہ و دژ من ء کٹہ آتش
 امان . امان پڑھ پڑ زبیشا میر ز رک خان قلاتی پھوڑ ء سر و رخ دلوستان خان
 او غانی کماش کشغ بی ثغاں و احمد خان نور زئی ء پناہ ء دامن گپتہ . ہزاریں شاہی
 پھوڑ بلوچی سفاراں گڑا کینتھا چھوٹکے روں کھنوخ ء ضر تھہ ڈنی . میر فتح علی خان
 ء صوب بیرق ء جنگ جاہ سر اگوات گرغ کپتہ و سندھ بے مٹھیں پھاغ و اثری
 جار و اقرار کھتہ . ہے جنگ آتش پیش دے میر فتح علی خان پیرک میر بجار خان
 ہے ساگی میں ہند اسی ہزار شاہی او غانی پھوڑ محفوظ خان و اثری ء عبید اثر
 قلاتی دجا و پوری اڈاں نیست و نابود کھتہ "ہسٹری آف سندھ" مرزا کچ بیک
 سبھی وار ء ولد اتمور شاہ دژانی ء مرزین اڈ دے میڑ تہ و سندھ سر ایلگار
 کمنغ آپ دیم داتہ . خان نصیر خان نوری دجا و پور نوا و پھوڑ آہنہانی کہک
 آپ ماں ڈیرہ غاریخان ء اڈاں بی ثغاں . پھیشی دویں میل و مچی آن بلوچی
 زحم ء وٹی قدر و قدرت شری ء پھیدار تہ . اے دارا اے پھوڑاں دل
 نہ بستہ کہ میر فتح علی خان شکر اگوں دیم پھہ دیم بنتہ . ڈیرہ غاریخان آتش اے
 پھوڑ پھدا پھر شتغاں و وٹی ڈیہاں بے سوئی ء وار کڑ و کھیش . میر فتح علی خان
 وٹ آئین سندھ تخت سرا محکم دیشا و وٹی مستری اعلان کھتی . آن زرد کہ سینڈ
 کلہوڑہ سر و غاناں سال سرا قند ہار دژانی بادشاہ آرداں آہنی دیشغ
 میر فتح علی خان ء بند کھتہ و تھید غیں مرزنی و کھسنی دود و دسم و دوستی لراہ ولہ

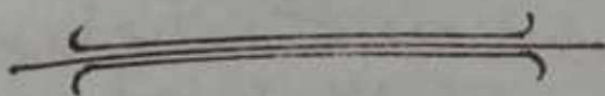
ہندگوں قندھار بادشاہ ء ختم کشتہ و سندھ ایشی ء پھذا یک جہاں
وایو کھیں و آجوںیں بیرق و ازہ بینا۔

۱۷۹۲ء میر فتح علی خان ء وٹی بھڑمڑی آتش کراچی ہندو ارخان فیض
نوری ء گپتہ۔ تیمور شاہ زوال بی آغارند آہنی زہنگ زمان شاہ ء حکومت
داغ وٹی دست ء گپتہ۔ زمان شاہ ء باز فکر و بہم و جہد کشتہ کہ یک نہ یک
ڈولے ء میر فتح علی خان ء وٹی دست شیرا بکتہ۔ پر اے امید و امان آہنی
بے فائدہ در آختہ قوسہیں میر فتح علی خان ء وٹی زخم تھڑس و طاغوت
و تھینری و تھوار قندھار دانی بادشاہ و قلاتی حکومت دجھا و پورہ نیا و
دجھ دھپور راجہ سر پھیلی ء پھندہ کشتہ و تھو غیں ہمسا لیغیں ملکائی مالکا
اے شتری ء زانگتہ کہ ٹالپور میر صاحب ء گول کھو فغ جتھ پنجشیں چھو کہ
کوہے ء گول سغر جنگ دین ۱۷۹۹ء پھلنگیاں یک سودا غزی میر وے
تھن کر و و شیرا سندھ ء دیم دانہ کہ ٹالپور پھا رغ و ازہا گول تندر و نیا
کتہ۔ میر فتح علی خان ء پھلنگی ڈھل آفریمان دانہ کہ وہ روش نیام ء
و شاہ سندھ پکرانش کھشاں ہے وخت آتش پھیش ء آن سندھ آتش
در کھیتھغاں ۲ وٹی بادشاہی ء محکم کھغ ء رند میر فتح علی خان ء وٹی
زند ء تھو غیں سندھ بادشاہی و بیرق ہیپت و ٹرافی تھابہر و بانگ
کشتہ۔ سے بہر پھ وٹی جند آپ داشتی۔ و بہر میر سہراب خان ٹالپور آہ
دانی۔ یک بہرے وٹی عزیزے آپ داشتی ویک بہرے میر ٹھارا خان
محمود خان۔ غلام حسین خان و ہرام خان ایل و عنیران دانی۔

۱۸۱۱ء محرم روش ء گونڈیں نا جوڑی و نادا ہی ء پھذا میر فتح علی خان
اے ناپا کداریں جہاں آتش موکل گپتہ و سندھ بلوچ و دہی بولکان آہ
۱۱ دسمبر ۱۸۱۱ء ہسٹری آف انڈیا جے۔ ۱۰ بلیں۔ ورق ۶۵۱-۶۵۲ سندھ گیزٹیر۔

شلوغیں انٹری تہا اشتو وٹی مزن شانیں نام و ناموز وٹی گورتہا بڑھتی۔
 بلوچستان دیرسریں کوہ و کھلخ آتش بازیں بلوچی بو لک میر فتح علی خان
 گنجیں عہد سندھ و آختغاں و ہر گہیں میر و معتبر آہنی دریائیں دل و خیر و
 آتش پھوک و پھکا ویزم و لاچارہ گڑھ و بازیناں ڈغار و ڈیہہ دانی
 داں مردشی سندھ کچھاں شان و شوق زندہ گوانیند غایت۔ سندھ و تواریخ
 تہا میر فتح علی خان اے ڈولیں بڑیں ہندے داری چھو نہ شاہ اسماعیل صفوی
 ایراں تہا و اوغالتان و احمد شاہ ابدالی و ہند وستان تہا بابر بادشاہ
 سندھ ریخ آتش مکی فتح علی خان پیمیں سرچار و سخی و سخن سخن و اولس
 دوستیں پھاغ و اثر ہے داں اے وخت و دی نویتا۔

ٹاپورانی بادشاہی آتش پھیش و گوستغیں پیر ہی آں سندھ سومرہ و سہم
 و کلہوڑہ پھاغ و اثر ہاں یک نہ یک پیہ و ہند وستان یا اوغالتان بادشاہانی
 مرئی متا و یک نا آجھیں باسک و ڈولا وٹی سر وغانی داشتیش۔ میر فتح علی خان
 شخص سری سکھ سر پھاغ و اثر ہے اش کہ آہنی بختا وریں عہد سندھ بیرق
 دہی بیرق و شیرانہ ملث۔ سندھ تواریخ آر میر فتح علی خان سراجائیں
 و جائد یں ناز کھنچ بایدریں و بلوچ اولس آہنی بخت و بھگتی و عقل
 و ہم و زحم سراجا و ساز کھنچ پکار و درکاریں۔

اے چھار تہ کہ ہندوستان سر و سیم، آن دخت و داں محکم نہ بنتھ
 دا کھو آنہی قطروی کند کوہانی پھشت نند و غین قوم و یو لک آنہانی
 پھاغ شیرانہ کھے لے ہندوستان دا وغانستان وایاں نیام و
 چھرویں بلوچانی الگھ سرا آختہ کہ آنہی سرا پھلنگیاں چھم سکھ کھتہ و
 اے ملک اتر کرماں آتش گرداں مظفر گڑھ (پنجاب) و دریا ہامند
 (اوغانستان)، داں عرب سمندر و کھالان ات۔ پھلنگی ہندوستان
 بادشاہی آپ اے باز الما کہ ہے سےیں حکومت اوغانستان و قلات
 و سندھ ٹالپور یک نہ یک پیچے و حق یا ناحق۔ بالواسطہ یا بلا واسطہ آنہانی
 دست شیرابیاں پرچھے کہ آنہاں آرہندوستان واروش نیام و یک
 بفرسٹٹ، یعنی نیامی حکومت و داروغہ درکاریشا۔ پواکھ آنہاں
 ہے فیصلہ کھتہ کہ اوغانستان آر بفرسٹٹ، پیمابداراں و دہی دویں بلوچی
 حکومتانی سرا و ثی بیری و اڈکھناں۔ ہڈیں پھلنگ و اوغانستان و
 قلاتی حکومت بار وادو جتاں راہ بندانی سرا گام زڑتھ۔ آنہاں
 اوغانستان تہا قبائلی نظام و طوائف الملوکی آر کار و نا بود کھنچ آپ امیر
 کابل طاغت آر محکم کھنچ و جہد کھتہ و قلات تہا خان قلات آر نزد کھنچ
 نیت سرا کار بند بی ثغاں۔ و ثی دل بوٹھیں میزل بار و پھلنگ یک
 سیاسی چمن و لا پچھ کہ آنہی آر فارورڈ پالیسی نام دایش۔ آنہی آپ
 جہد کھنچ، اے راہ بند دیم۔ بدوخ کمر تل بروں ات۔ پھلنگیاں لے
 ویم کھتہ کہ کوہ پھشت گندہ رغ لوٹھی کہ اوذا چھ بی اغین و کھی پھاغ
 واٹہ ہی انت۔ پواکھ تھیر غین نور دہی پیرھی پھلنگ سیاحت لمب
 و لیوٹرا گاہ میر بلوچانی گل زمین بیشا و اے ملک گرداغ آنہاں آپ
 لے "فریڈر ایڈ و دیزرائیل" فریم اندیا۔ جلد دو ورق ۴۔

یک مزین و خوشی و سر در دی و باعث میشا. حاصل کار گون نام
 و زور. زرد و زردان. زمین و ذنب و بلوچی الکهای سیم
 زرتشت. آن سیاهی در ده و در مان که آنها مان هندوستان
 و داداشته مان اے مزین نگین و پروفایں اوس دیا کار نیاز
 بلوچ، پنج بر حص و هوس شکار نه بیست و نه بی ثقال. آنها
 و قی ننگ و ناموز باز گران است. دیمه آنها نششتا پروفای نام
 داشتیش و آنهی شاید بلوچستان تواریخ انت. قلاتی حکومت
 دلاپور میرانی ملک و نیام در غی کوه و پیٹ و بیوانانی سر اقمین بلوچ
 ستان و بولکارتند. دوسکی چکرانی. مری. بگٹی. کبیران. کھرمن. بلیری
 مزاری. گورثانی. دریشک. لیغاری. بزدار. لنگر و. قیسرانی اجلی
 هند و جاگهای سر اقمین تنگ. ہے بولک گلی سندھ و دریا پینا
 شاہی داد آس گردان دیمه اسمیل خان شهر درنگان و دومی پتو اردو
 آسانی تھینورانی شانی سرادگٹ و گران نیام و گدانی تها
 و ہش دری و آجھیں زندہ لہران بہر کھنغ ثاں. ہر دوین بلوچی بن در
 قلات و دلاپور پھاغ و اتر ہاں و قی شومیں طالع و ناپا بداریں سیات
 خاطر اے پچ و ختہ و زردانیا زرتشت کہ ہے بولک گون و ش
 یک کھناں یا ہمیشاں گون براقی دستہ در اتر کھناں. ہے تان پھ جن
 قلاتی دلاپور حکومتان آپ ہنچ ثاں چھو یک محکمیں کوٹ و قلات
 آپ محکمیں دروازغ و دالائے بیست. پکوٹ و اتر ہاں اے تھان
 رندا چھو پیش آختہ کہ چھلنگ و قی راہ ہے بولکانی نیام و کھنغ
 و بلوچی بن درانی سر اترش و راہ جوڑ کھیش و آنہی بڈین پھو

درشان بیتا کہ بلوچانی اتفاق و برائی ز نریر بہاں دخت آتش پھر شتریلو
 بیشاد آن ز نریر مسترین نیامی میں چھلواں مروشی کار و گواہنت۔
 اددست نہ کھے اولسی و سیا سی زند و زور۔ زیو ناکی و بدو ناکی
 کل دپچ و پزغ و ٹی ہندا بر جاد و دیا ایراتھ پر ایشان یک جا کھنغ آپ
 باز دیر گندیں و سکھ دستے گند رگ نہ بیٹ۔ دیر و سر آختی میں۔ دیر و
 زیر و رخ کھس نہیں۔

بے ٹھیں بزرگ و زحم جنیں خان نصیر خان بوری آتش پھندا
 آنہی نادانیں و بے دین پچ خان محمود خان قلات تخت سرانشتہ اے
 کوڑی آتش خان محمود خان ۱۸۲۱ء دیم ڈھکتہ و قلات پھاغ و اثر ہی
 لغام خان محراب خان و ٹی مزاری دست و کھلتے۔ آنہی خانی مہر سراے
 نہ شتخ و۔ گل از گلشن محمود محراب و عالیانی اے گل و منہ و داں قیامت
 قائیں و بلوچستان گل زمین چھکا و ٹی سرچاریں و رنایاں مہر و مچی۔ جوش و جوش
 جنگ و جھڑو۔ ندر و قربانی۔ شہادت و شہسوار پیغام و تیغیں۔ خان
 محراب خان و درو باری و زند و شیش پیراں و دونا پاکیں شے آن کا نری تھیلانکھ
 دتاوان داتہ۔ یکے جند درباری و دمی دمی سک و باعث شتخ و جند و غی
 و درباری و درو و دینی اثر و ٹی بادشاہی کار دار و شا غاسی و نائب
 سید محمد شریف۔ داؤد محمد غلزنئی و ملا محمد حسن و نیام و شیر و گور، یک
 دیگر آرخوار و خراب۔ کار و در گور کھنغ بار و اینا بیتا۔ ایشان جہد و نہمت
 کہ خان صاحب آتش یک دمی آریے دل کنتہ و خان صاحب ایشان یزدل وید
 زن بیٹ۔ ہر سے آتی ہے دل مراد کہ خان صاحب آنہی مرضی و رضا دل
 و دست شیرا بادشاہی کار کنتہ۔ ہے نا اتفاقی۔ و دروہ لمبانی نیام

خان محراب خان ایل آتش شاه نواز خان عورت خان جمر کھنچ جہد و
 کھتہ۔ آسن آسن آربری۔ ہوں ہوں آر جنتہ۔ لوغ لوغ آس دات۔ ان
 باز نہ بخین ہڈ و ہون ع آل باز دژمن بیٹ۔ بیٹ کنتہ و خنتہ کہ ان
 سرادیل کھے ایو کی نہ کھے۔ گوشی کھانیتہ۔ خان محراب خان عورتی جنت
 سرچاری و دیر گندی سیاست آتش شاه نواز خان عیانی گری آس جہد
 مکران و خادان نیام ع گور جبک پکرا دہی بغاوت ع سر کھنتہ۔ آن دے
 خان محراب خان ع گوتہ میں جھپڑ و جنگ ع پھڑا مہر و ماہو کھتہ۔ اے چھپڑ
 ویلاش مستری بلائے اژا و غانستان ولایت آتش پھا دیشا و آن شا
 شجاء الملک تخت و تخت فیصلت۔ شاہ شجاء ع آر کابل تخت آتش در
 کھیش و پھلنگ ع آہی آر مدد دوست در آتہ کھتہ۔ شاہ شجاء ع دوہد
 بیل دہر اہند غ و پھوژا و غانستان ع ختہ جنت و قلات خان ع گور باوڑ
 بیٹا۔ رحمد خان دہر ارار دے ہر اہم قندہار آتش شاہ شجاء ع رند
 بوگیران قلات ع سر بیٹا۔ خان محراب خان ع بلوچی دود و رسم۔ ننگ
 و نام کنڈا دیشا و شاہی باوڑ دژمن دست ع نہ دانی لہ ع پھلنگیلا
 لہین لیچ قلات ع دیم داتہ کہ خالصا حب ع گوں عہد و پیمان کنتہ کہ پھلنگ
 آر دیم پھ قندہار ع اژ بولان راہ روختہ و خالصا حب آہنیانی سلامتی
 بند و بست ع بکنتہ۔ خالصا حب پھلنگ پھوژا بولان آتش روغ باروا
 یچ انکار و ایراد نہ کنتہ و مدد کھنچ قول داتہ۔ ملا محمد حسن کہ خان او زیارت
 آہنی ع ملام ہے سوچ و سازش اش کہ وٹی و اژہ خان آر پھلنگ آتش تھری
 د پھلنگ آر خان آتش بیدل کنتہ۔ میں آسن تھپتھی لٹ۔ ضرب و دھک و خن
 منزیا۔ سید محمد شریف ہڈ و ہوں ہمت و حرص ع تراٹ و اژتہ۔ آہنی ع وٹی
 لہ وایتہ ہر ۶۱۔ پھیر لہیتہ لہیتہ ایچید لیش اژا و غانستان، ورق۔ ۴۲۔

ناخو راخت بولان ء مری قبیلہ کنڈا دیم داٹہ کہ آں بولان ء تہا پھلنگ
 اڈانی سر اڈش ء کھناں ۔ حاصل کار مری شف و خست ء پھلنگ پھوڑن سزا
 رختہ ولتہ کافرانی نفر کش و پٹی بی ثغاں ۔ ہے بندیں قصہ پرند ملا محمد حسن ء
 دٹی جو رکش وخت دیشا ۔ آنہی کھنغ ء چھوں سیاہ ماری پین کھشتہ و دجٹ
 ملگر رانش کھتھی ۔ آنہی ء پھلنگیاں اڑ محل ششتاٹہ و کھلہ کھشتہ کہ ہے مجھیں
 سرری و سازش خالصا حب ء وٹا کھنا کھتہ ۔ سید محمد شریف و ملا محمد حسن ء
 سرالگر اندر برس دیا دیم پدیم کھشتہ کہ خالصا حب دست ہے
 ارش تہا اڈا دود و دڑہنی دروہ و دغاڈ حکورخ نہ بیٹ رندا سر
 برس پودہ بیٹا کہ خان صاحب درباری آں وٹی واڑہ باروا محلیں شترے
 کھتہ و دیا دے کھنغ ۔ پھلنگ اڈانی کمانی جبریل سکناٹن ء چھپیں راہے
 گھتہ و دل ء داشتی کہ قدر ہمارم آں رند ء خان قلات آں ہے بے قوی
 و بے وفائی سزا دین الی میں ہی تو اڈیم سیائیں و چیم ہلپیں ملا محمد حسن ء
 وٹا آروہار و خالصا حب آں ہے وار کھتہ ۔ آنہی ء خان آں صلح داٹہ
 کہ وٹی خیال داری ء کھتہ پچھے کہ پھلنگی آنہی بندری کھنغ ء نیت داراں
 اے بد بنیاد ۔ بد بخت و بد نیت محمد حسن ء باز دروغین کا گدہ قبائلی
 سر و غانا فی کنڈا دیم داٹہ و خان صاحب ء شاہی مہر آں کا گدانی
 سر امہر کشی پھیشا کہ آں سر و غاناں دل جمعی بیٹا کہ اے کا گدہ خان
 پلوٹاش آختاں ۔ ہے کا گدانش یکے سر برس ء خان صاحب اڈیم
 داٹہ ۔ و آنہی ء نو شتخ کھتہ کہ اے "خان آرحیران کھتہ" ملا محمد حسن ء
 وٹی دل و عقل سر اپہم کھتہ و زانتھی کہ آنہی روش ماں قلات ولایت
 کھٹہ ۔ آں قلات آں جیست فرکار پودہ ء سر کھشتی ۔ یہاں ہند آں

ایک کا گدے تھا فالصاحب آرنی شتغ کنتھ کہ آں خان دژ من شاه نوز
 گوں ادارماں پھلنگ شاہی دیوان ایک جا کھو گوں کھو بندھیں
 اسے تھیں غیں شہر و شیطانی و شونہا زان خالصاحب آرنی صاحب
 بے آرام و بے سار کھتہ دآہی و چھار تہ و وہم کھتہ کہ غیں آہی آسپاہ
 بختیں رودشاں گوں جنگ کھنغ کھنی . آہی ویر بریں و دیر گند و غیں ہم غزانہ
 کہ آہی جذبہ جاری و سبری . ہون و زحم و قربانی و خت آختہ . خان
 تحت و بخت سکھ امتحان و تہا کھتھ غا حال و ہون و حالت از جیل و حیات
 و حجت آتش دیا گوشنگا مسٹر مکیں و ثی کتاب تہا بیان کنتھ کہ " س
 نتیجہ لا محلہ جائزہ کہ بد قسمتیں خان گوں و ثی پھلنگی بیلاں شہری بہ جبری
 ہے پھلنگی دیا نو شتغ کنتھ کہ خان ہمیشی و زانتھی اٹ کہ پھلنگی قندہار و
 پھر و ش و رغ و رغ و ثی کھنغ و زہر . غم و غضب و قلات میرانا خن
 و نار دانی ریشان . تواریخ گواہیں کہ پھلنگ و قندہار و پھر و ش و
 قلات و کھوش دیا آرتھ . قندہار و ش پھلنگ پھوڑاں شال کوٹ
 کوٹ و از کوٹ دھتھ . آخر سہروردہ سہروردہ پھلنگ سیاہ دھیں توپ
 و توپکاں تیر و گولانی ریشخ آپ قلات میری کنڈا دیم گر دینتھ . ارش
 آتش پیش جرنیل و شائر و یک نہ ٹپس بہرے و ثی اژدانی گندادہ پکری
 پلوادیم دانہ و دہی بہر اگوں نویر ماہ چہارتا ریشخ ۱۸۳۹ قلات و دہا
 پندہ میز لان بھیلا ناں رواں بیٹا پھلنگ پھوڑاں گوں ۱۸۳۹ پھلنگی اوس
 ۱۸ ہندوستانی اوسر ۱۸۴۱ جنگ سپاہی گوں تان . ایشان عید
 بورانی پھوڑاں رسد و ساز و سامان فریغ آپ پھوڑاں و ان اٹ سہر
 ہپتیس میںرانی نیام و پھلنگ اردان چھرویں مستونگ تھاکہ تڈیا

سامی کہتہ ۱۱ تاریخ اتر قلات میری آتش پھلنگ اڈد و دیمزل دیر کہ
 خان صاحب ع قاصدے دست آہناں آر کا گدے دیم داٹہ کہ آن
 وئی پھاذاں ہے ہند اداں وغان وئی پھوڑا گوں قلات آتش د کھفی
 و آہناں گوں ہے ہند جنگ دات پھلنگ گناں و قیاس دواش
 خان صاحب قبضہ شیرا دوزا جنتی میں کورنا پنچہ توپ ٹاں - پھلنگ
 پھوڑا مینراں جناناں ہشت میں دیر قلات آتش گراںی جاگہ رستہ دیم
 نیام دراکتیں توپکانی دھریا دھراپے خان صاحب و پھلنگانی نیام
 بیتا ۱۳ تاریخ شرف کا فراں ہے جاگہ گوازیٹھا - ساتاریخ پھوڑا
 پھلنگ پھوڑاں قلات کنڈاکام زرتھہ بہت سیل قلات میری آتش دیر
 ہتے گونڈلین بلوچ شہسواراں کا فو پھوڑاںی لاسی دست آتش کھش
 پھلنگ اپیل پھوڑاںی مکائی میجر مینی کوٹک ع بلوچانی آتش دیم داٹہ
 و وئی پھوڑاں شتاوی ع دیم روغ ع حکم داتی ہشت میں پھند کھنخ ع
 رند کا فراںی اڈد قلات میری جنگا ہی جھپانی سمر رستہ وین خان صاحب
 و پھلنگ پھوڑاںیک دی ع نظر شیرا آختہ - پھلنگ مکائی ع وئی اڈداں
 حکم داٹہ کہ میری ع چھاریں پلوانش بیڑاں - سے کینیاں میری گورسین
 کوہانی سراسگر ٹھاہٹہ - دوکپنی ع میری چھپ دستی باغانی نیام ع
 وئی توپانی دف میری کنڈا دشتیش اکپنی پھمستیں ارش آپ دشتیش
 میری ارش کھنڈیں پھوڑا مکائی برگیدہ بر بوم کارط ع داہنی شیرا پھر کہ وٹھ
 لغٹن کرمن کر وکر دیمبر و لیٹن سرین ع پستی ع ٹاں - توپ خان دکان
 برگیدہ سبٹونسن دست اٹ - ہمیل میں ارش آتش پھیش پھلنگ توپ
 بلوچانی ننگ و ناموز جاگہ سراسگر ندرغ و گوبغ بنا کھٹہ - آہنی پھنڈا کا فراں

ارد میری بلندی آنی سرا در کپتہ و میری چھیاریں نیمخ بندیں پیراں ز لڑکھہ - میر
 پنی کوک و قندھاری دروازہ گیتھہ - جرنیل و لشکر و سوار آختنیں
 اردان گون چھون ادھری میری قلمی دروازہ و سوار ارش کھتہ میر
 دھن و نغین کیمیدوش آسانی پنداش میری سرا ایر رختخت قلات میری
 و بلوچ قوم و بلوچستان و قسمت کوٹ بڈن و بلندیں دیوالانی تہا یک
 ہونیس و جیراں و سپاہ بختیں گردا رس و سرو طیرات - بلوچ اردان
 ہادی ارش آب وئی ز لڑدنہ رنجینتھہ - جنگ و جھپڑ و تھورسکہ تپتھہ
 سپاہ جھریں بلوچان تیر خوا و گون تیرے داتھ - توپ خوا و توپاں گیتھہ
 تھوغلین روش دھیں پتوانش تیر و توپ گولہ آن چھون تھرونگی
 گدارتھہ - دست و دھرم - کھن و مرن - جن و مرده در و اندرا
 یک قیامت و تہا کپتھی و لغاہ آبگان شاں - شام و خت و کہ دنیا
 چراغ وئی دیم نہ ڈھکتہ قبلی کڈاش میری کوٹ دیوالا دھرم
 توپانی زدنہ داتھ - درنرتہ و بگش و بٹا - روش و جنگ آش
 جنگ و آدھار ہر دمانی ہون آش سیر لاف نہ بیشاد انکہ نایاں
 و مستری سفرے وئی ہون آنہی آپش نہ کھتہ و نہ داتھ - روش بکت
 بیشا و شف تہاری آن وئی تہاری تہا کس و ناکس ارد کھتہ وئی
 نمانتھہ کہ بانگ تقدیرانی واڑہ وئی سوب و باری بہ و خین زحم
 و برق و کھی دستہ داتھ کئی ہونی پٹ و خت و خان محراب خان
 وئی آمنتر داغین ہند کلاست و گیتھہ - میری محل آش مزاری سپہاں
 خاناں کا فرالی سرا دختہ - جنگ فیہلغ آنہی سخا و دت سرا پش
 کپتھنا - بازیں منکر و منافق کا فر خاں صاحب زحم و دوزخ

رسائیتھ - جنگ بار و ہوٹکانی تہا ناگمانی و یک ناگمانیں تو یکی
 تیرے و یلکس خان صاحب مزاری سینغ و شپتھ - خان زونڈانی
 سرانشتہ و آہنی سفار آش کا فرائی دل و بندانی ہوں شہر غاٹ -
 دانگو دل آرسا ہے آستہ آنہی دست و زخم یلانہ کھٹہ - زخم
 شیکا راناں وئی بختا وریں روح خالق اکبر آد دانی و وئی جان کہ
 آن یک بے بہا میں سو فالتے اث پھ آو غیں بلوچاں ارشتی و دانی
 پچیشاکہ آن مدام گیر سیاراں کہ ہوں بہا و ہوں ریش وخت تھائیں و آج وئی
 چھوین نادریں و ناپیدی شے و - خان شہید بی آغار ند قلات میری آر
 لمیں یو اناں و نامرادی و بے کسی و بے سیاہ سیریں ماراں
 در بندی میژنہ و پھلنگ و پلتیں دست و کپتھ و بے جوریں و نامرادیں سات
 بار و ایک دل سوختنیں بلوچ شاعرے گوشتی -

غازی میں محراب بندیں تیسراں سپنگ ات

کوٹ و میر قاتلیں جوراں رپنگ ات

مزن شانیں خان آش عبید و ہی پر میار و نامداریں سر مچا کہ آنہاں
 وئی تواریخ و تمان - عزت و شان و نام و نشان دارغ آپ وئی ہوں ریختہ
 و شہید بی ثغان آن ایشان - میر عبد الکریم ریسانی - میر شی بخش جتوئی - میر قہر خان
 بزنجو - میر شاہ دوست بزنجو - سردار ولی محمد خان شاہی زئی بیگل - میر
 داد کریم شاہوانی - محمد رضا وزیر خیل - محمد فضل بٹری - نور محمد و تاج محمد شاہ غامی
 دیوان پچا مل وزیر مال - ایشان عبید چھار صد بنگلیں و بنگویں بلوچان جنت و لکھپتہ
 بلوچانی کھنواں وئی بہر پھلنگ و ہوں آتش شہری و زلڑتھ - ملکہ پھوڑانی
 ۳۳ سپاہی زوال بی ثغان و ہمیشانی تہا لفظیں گر لیوٹ است - یک صد ہفت

آر لعنت ولہر کھناں وگوٹشاں -

یک بہترین وگوٹھریں الے ناگناں زوال بی آغ دہی
 سر آختیں مغلون آپ مرغ راہ و راہ بنداں باز اڑاں و آسودہ
 کنتہ - خان مہراب خان شہادت و رند خیمو غین بلوچ اُستاناں یک
 پیکار ایو کھی و پیلنگ و گوں و فی زحسم و مند پر کھتہ -

میرجاری خان دُوبکی

(۱۸۳۹ء)

جیل جہان دائرہ قانودیں کہ ہر پڑاؤ بندیں شے آرجیل سرو جیل کھنڈ
 بیٹ۔ فارسی زبان ہمیشہیں شل کوشی ہر کالے راز والے تاریخ و
 حکم میں کہ ہر شے وٹی پہلہ بی آغارند وٹی نروری روشانی کنڈاوانہ گڑ
 کنتھ۔ پھر میں رندانی نوبت دیاری و پھدا بلوچ استمان و سیوی کوٹ
 وادی بے دائرہ اشتھ و لوٹھے پیا دیھی الکہانی سرا پر ختوان
 سیوی بڈی و بد بختیاں آنہانی نہ دچھوں دور و دردی کھنڈ کہ آنہاں
 سیوی آر۔ مڑوا شیں شہر نام دائرہ۔ بہتے پھدا کھنڈیں رند بولک، غلام
 بولک و گورگیز و شہریانی و گشکوری بلکہاں سیوی نہ بختیاں پکران نشغلا
 وایشان چھی و دیرو دیما میر چاکر چنداں خاندان دٹی دُوبکی قوم
 در شک و نہال لہری برویوانانی سرا پر کھنڈ۔ ہمہ ہند آتش بہتے وخت
 گورغ و پھدا دُوبکی نونانی بولک و روش آسان کوہانی راہ گیتھ و سنگ
 سیلاتہا وٹی پڑی مقیمی جتہ و مروشی زارکھانی (گجٹی) قوم و قویہیں پاڑوے
 گو شغ بیٹ۔ چاکری راج روع و پھدا سیوی تحت و گوں دری نہ دیرو
 قوسے بخت و یاری کھنڈ و ہمہ روشانی نیما بلوچ استمان راجا
 مژمب و ہکل و شرف و شان تاریخ مزان تہا گاریشا و بلوچ راج اڈو
 زندہ ہمیشہ نرور و نابود لغاہ کھا خت چھوں یک اورنگ و فالح جتھیں

مردم بیکار و کمبخت دست و پیرس دروہانی و بیست۔ رند آسمان و مزارش برے
 گوں و بھی بوتج قوال اوار بتیا وئی زبند و پندھ ہماں قومانی پھاغ وارشہ شیرا
 وائیش۔ پر و دھکی لوغ مستری قید و غیس یوچانی نیاما چھوں روش ڈولا درشان ات۔
 مستری پھاغ آہانی سحر سرائتی ات۔ مستری لٹھ آہانی دست آتش پھر شتا۔
 مین چھڑ ویں بوتج قوم و دفتر دارہ تنقہ۔ آہانی با بودیں مستری دہی بوتج بولکانی
 سرا پشش و چھوں کہ بھدھی و شہدھی صدی و روم زھار کی با صندر وئی مستری
 و منرنی حق در مستین ولایت و ادس و پھاغ وارشہانی سر زوانی نشان دات۔ ڈوہکی
 قوم و پھاغ وارشہ سردار اعظم میر جا کہ اولادان۔ ہر ہمانی و محمدانی ڈوہکی قوم و دین
 پاڑ و میر جا کہ ناخو ز اخت میر برہم و میر خاں اولادان۔ پوانکہ ڈوہکی قوم آہد و ہون
 گوں میر جا کہ و زبجی مان کہیت و ہزین بے قوم بوتج ادس و مستری لوغ
 گو شغ بیت و ہمیشی ثبوت و شاہی بوچی شیر و روایت دینقہ سندھ ٹالپور
 میرانی دور و باری و ڈوہکی قوم و کھڑے بولک خان گڑھ (جیکب آباد) شاہی
 ڈیہا مقیمی ایر و خٹکان بے بولک آتش جھکراتی باز مہشرو سر زور و سکھ سرس
 و گیشتریں ڈغار و ملکاتی وارشہ استھ۔

نور دہی پیرھی ہندا بوتج استمان تہا گہیں مڑ دمانی ڈکال نویشا ناتفاق کہ
 آں بوتج تاریخ سرا بے زیمویں سیاہ تکے بے صدی و سکے پر کھوئیں سالان
 دے بوتج مینقہ آتش دیر کھنڈہ نخستہ بے صدی و بازیں دھکال ہتھوآہ جہتہ کہ
 بوتج ادس اتفاق تسبیح و دست و زیموئہ چھوں کہ آہنی کوہ و قتلا ریک دہی
 گوں بٹری و کٹری ڈولا ادار و گندنی آں پر لے کس و نہ زانقہ و بوتج تاریخ و

جیکب آباد ہمیشی نام خان گڑھ۔ خان خدا دلہ خان تلات بادشاہ سے تہا پاد کھنڈ وارشہ نام
 خان گڑھ ایر کیشش۔ رندا پتگیال جرنیل جیکب نام اسرا جیکب آباد گورشتا۔

ہر وہی پناذہ گڑھیتھا تاریخ ہماں دخت و دنی حکم و حکمتاں پھیلدی دیکھ
 کنتہ ہر دخت کہ آں اوٹس دنی حق و حقیقتاں دارغ و زیرغ آپ جہد و جہمت
 گوں اوٹتائی و بیٹ۔ اے تاریخ باز الٹی میں لغت ہے کہ کسے زمانہ جمل
 آتش دخت سراپنتھ نہ گچھ گڈا پھنڈا آں زیاں و زوال گندی۔

نوز دہی صدی بلوچ اوٹس آپ بازبے رحم ثابت بشیار سے صدی
 بلوچاں مزائیں ہوں و پیرا ہی داتھ۔ بلوچ ہوں ریشی۔ ہوں ریشی بہانہ گیتھو
 دہی۔ کھنڈ جنتھ۔ کھیلواں نہ زیری۔ اے قحی ہوئے کہ ہوں دت یک دست
 تاریخ تھا دنی بہا گیتھو و جاگے دیتھ لے دست کنتھ بلوچ اوٹس و تاریخ ہر
 و بیٹ نوبت دباری دیا ہوں ریشی کھنڈ۔ ہوں رواں و لیغ ہماں دخت و کاکھنڈ
 دکار دات کہ آں یک ایو کھنڈ نوڈیکلائیں مینرل دمراد دے آپ ریشی بیٹ۔ دنی
 داکھائی اجوئی یک سیاہ دینس اژدہارے کہ آہنی درون و در دھو مڑم ہوں و
 بے اژدہار لاف ہے درون آتش ہے قدر پھر بیٹ کہ آں جو غیری۔ گڈا ہے
 اژدہار دنی بے ہائیں سوغات دات و تاریخ و نوز دہی پیڑھی تھا ہے
 شندی و ہوں داریں اژدہار بلوچ میکس ڈغار چھکالا کھنڈ۔ ڈو مکی قوم
 دنی ہوں بے اژدہار دیا کمتری و نذر کھنڈ و آہنی و ہے ہوں جیورنہ دہنم
 کھنڈ۔ بے ہوں دیوخ میر بجار۔ خان و زیرانی ڈو مکی ت۔ شانزدہ
 صدی۔ میر بجار پھنڈرند قول و قرار نوز دہی صدی میر بجار ڈو مکی
 دنی ہم نام خاطر و شرف آپ دلدا نوخ کھنڈ۔ بجار پھنڈر و دنی جند کہ
 گیریں بولک و برائانی سراز جسم رہ تیز کھنڈ و بجار ڈو مکی و توہیں
 کاسد پھنگ۔ چھکاسفار شیکینیتھا۔ بجار پھنڈر ہماں دخت
 بشیا کہ بلوچ نام و ناموز اژدہار آتش بڑ گوستی و بجار و زیرانی

جسے روشانی نیامالٹ کین پھلنگ پھوڑانی سردخانی و شکار پور برہمیان انش
 دیم پھ کڑاگاہیں قدر ہار ردانی اث شرف پیراں بجارخان سرچار میر نکر
 جھکرائی سردخانی و پھلنگ اردانی سرا رختاں بازیں رنگیں مہری ولیطرو
 لاکھ دزگیتکو دنی راہ گنچتیش دہی روش و ہے ساگی میں جھکرائی لٹ کین گور
 آختاں دگو شیتش کہ صاحب گور شوا آر لیطرو دہری پکاراں گور ماستاں و
 شو شگون "لاٹ کین و رضا داتہ دجھکرائی آن ہماں گور مقین مہری ولیطرو
 داتہ دپھنگی کاش و پھ ہسا گیتھ لٹ کین و کھنڈے جتہ کو اے عجوب
 سوداگری و کہ دی مے جند و مہری جھکرائی آن جھتوڑ لغبت و مردشی دنی مہری
 دلوکاں گور مقو پھ ہاگر غ آؤں ہے سال و زمستان و اکتوبر و ماہ و تہا میجر
 سردخانی و پھلنگیاں دہی اڑ دے دومیکیانی کنڈا دیم داتہ بلا مور اڑ دیتا
 ۵۔ ہندوستانی پھیادغیں پھوڑے۔ دوازوہ سیر گولادالایک توپ خانہ پھوڑ
 دیک نے سیر گولاریشورخ توپ بلا مور پھلیجی راہ گیتھ بجارخان آر پھلنگ
 پھوڑ حال رہتہ آہی و دوت آر گل گانش گیتھ وار ہترے ڈولا پھلیجی
 پھجٹہ دیتھو غیں متغ و دسی اس شیرادانہ میرٹالی آپ جوائیں بندے گند
 دگر غ آپ دنی نر آختغیں لشکر اگوں پنچھیل بڑا پھلیجی قٹوی کوہانی کنڈا
 دت آر کھتشی پھلیجی تہا پھلنگ پھوڑاں چھڑو میں پھرائی ڈھیر دیشا بجارخان
 امیدواراٹ کہ سردار بلوچ خان دومیکی پھشت آتش پھلنگیاں سرا ارگو
 چھوٹو تھیا آہی و دنی دستی گوں پھلنگ و نہ پور سینقا ر بڑی سندھ
 پولیس صاحب و لفیٹن امیل سردخانی و چھیار صد بلوچ لیوی زوار بلا مور
 و ڈرائی پور نزد انگ ایجٹ "ایسٹ ریک۔

کہکھ آپ پھیلجی، دیم داتہ۔ بجار خان کوہ آتش ایر کھپتہ و پھیلجی سرا تھر دنگلی
چھٹ گتہ۔ لفٹن امیل لیوی زواراں گوں و پیا در کھپتہ دغا زیاں گوں دیم پھہ دیم
بتیا۔ امیل پھوڑا پھوڑا وار تھہ۔ گیت پنپہ مردم امیل و کھشخ بی تنان و
دہمی آل دل پھاڈ کشتہ و بورانی سرا جنگ پٹ قہر سوخیں رسترا نی ڈولا
اشیتش۔ پھیلجی گر لیشخ تہا بلا مور اڑ دا کوٹھیں بے سوہیں جنگ داتہ پیر
بجار خان و لشکر نی شیموشے پیماشادی و نرہ کھن کوہانی سنگھ دست و کھٹہ
اے ہند پھلنگ قہاریں دست سکھی و نہ پڑتہ۔ سر نہری پوٹنجر آل وخت
و سندھ پوٹیکل منصب دار آہنی و صلح داتہ کرا میں و بلا مور اڑ داں آپ گیشتر
ہندی لیوی زوارا و اڑ دے کہک پکاریں ربی و متریں پھلنگ کماشاں پھہ صلح
سرا دل گوش داتہ و لفٹن کلارک سر دغانی و پونا بور زوار پھوڑا دم دستی و دیم
داتہ۔ سے اڑ دا امیل و بلا مور پھوڑاں گوں کھو فغ و دست یک کھٹہ و بجار خان
دیما در کھٹہ و دیم بنگاہی پٹانی سرا داتشیش و بجار خان و گوں سے صد
بور زوار گوں شنتہ ۱ شاہ پور و پھیلجی نیا جی میں کھلخ و متیخ بجار خان و ہون
واراں مازدانی و نرانی تہا گار و ابدین کھٹہ و پنچش تہا کاخت کہ پینی بال لشکر
مال و دم شہر سرا ایر رختہ و کان و دولت و دہ آس و ارمان سمندرا لوڑھٹہ
مال و مٹی و تنانی سرا ہر بتیا و دیز و دھمی و دان گوں رینجاں یک بتیا۔
بجار خان ادر قیر الیشا کہ پھلنگ پھوڑا آسے ہند و جاگہانش، سچ دست کھفی
سے قیامت و پھیدار غ و پھذا بجار خان و نرہ یخیں و تیانیں و غار کھشت
و کھشارانی تہا وٹی پھوڑا مازن بوختاں و ساہی گر غ آپ شفا ہے ہندا

گوارہ منتھا لفظیں کلارک سیاہیں شرف بہ تہا کھوڑ و کھوڑ و داں لغازی تیاں و لغازی تیاں
 صحر و خت و نامانی و ڈومبکیانی سرا کھیتہ بجار خان سر مجارانی زخم یک کڈے
 ایر سپرد بھی کڈا۔ مازن یک کڈا چرخ و شاں و زین و سنج تھی
 ہندا کے آر زخم دست و کھیتہ تی سے و سپرنیا۔ گرہ سپرد دست و آختہ سفار
 سدھینا سے حیرانیں حال و ڈرمن و گوں دو چھیار کھیتہ تھناں سبے سر
 دے جالیں جھنڈو۔ ڈومبکیاں داہہ نیت پور گل دست کھنڈو ڈومبکی زخم
 جہاں جنگ پٹ ایشہ دھیم کوہ کڈا داسٹیش۔ بجار خان و پنجاہ بنگویں
 دنات ہید بی تھناں و دوازدہ زین غنی و پھلنگ دست و کھیتہ تھناں
 پھلنگ پھوڑاں دے وٹی ہون حیرات کمتری نہ داہہ ایل دٹی اڈا گوں
 شاہ پور و گڑھ و آں ہندا دودھ پنجاہ دہی سکرتز ہندوستانی
 بور زقار پھوڑاں انہی کہک آپ آختہ سے اڈا گوں جھرنیل بجیک ادارہ
 بجار خان گوں یک صد غازیان ادج و آختہ پھلنگ ادج سرا انار
 کھنڈہ ادج پٹ سرا پھلنگ پھوڑاں بھڑیں سینغ و داہہ و دہیں پلوش
 مڑم جھنغ بی تھناں پھوڑیں روش جنگ پھراں تہا گوشتا۔ شرف سیاہا
 جنگ دہشتہ بجار خان و ولدا کوہ دامن کھیتہ چھوں کہ گیدی میں جہاں
 آزمائی چراغ و وٹی جھم شرف و پڑ دغ آتش دراکھشتہ بجار خان و کوہ و
 ادج نیام ادیں پٹ و سرا پھلنگیانی چھوکانارغ جٹہ ڈھا ڈری چھلوانی
 گرند غازی دہورانی بھل دہونگ زخم و سپرائی کڈا کاٹاں پھلنگ پھوڑاں
 ہوش دہمت گار کھنڈہ چھیاریں کڈاں بخش چھٹ گپتھناں
 چھوں کہ رمغ و چھکا مزارے کھنغی سے دل و تہا بازیں پھلنگ
 بور زقار دٹی مازن آتش جہلا کھیتہ تھناں سے قہر و قیامت

نیاما جرنیل جیکب و راہ رکھتے دماذن و زردار ایکھی و ڈومکیانی چکا کتہ
 سلاح جنگ تنور نیاما قانودور حتم دت بنیں پر بجار خان و آہنی زحم
 جہاں ہے پیرا مزین سینخی ثبوت پیش کھتہ بلوچ غازیان گرنہ غی کھتہ
 جتہ دست آختیں جو ریس ڈر و ساہ فقور دلائییش جیکب حیرانی حال و
 دلی ماذن داغ پھدا اگر تھنقا دوتی پھوڑ کنتا ماذن آر کرئی داتی بجار خان
 حکم دات کہ کسے دست و بڑز مکنتہ ہے پیرا ڈر من آر بخت بے نجبت فقیر
 اس دیر داشتی پھنگ تارنج تو شتغ کھنوخ دت ہے بلوچانی
 مزین دلی و توصیف کنتہ ہے جنگ آشن پھنگ آر بخت دست نہ
 کھپتہ پھوڑیں بلوچانی جنگ طرز آہانی دیما چھی و پھدہ بٹیا پھنگ
 پھوڑا چھی و روش رند و بجار خان رند زڑ قنغاں و بجار خان ہے نیاما
 ہڑی کھور و بنگاہی مری کو ہانی تہا شتا پھنگ توپ دتو پکانی اس د
 حیلہ دتال بازی آنی یو بجار خان سنگس دل و آسینن ارادغ دیما کار نیاختہ
 اے چرخ رنگین گریشغی مزار آہانی دست و نہ کھپتہ سرچارلس نیپیر
 باز ظالم دہنگ دیس پھوڑی کما شے ات ہر زما دیکس کردار دکار آتش
 بیزار دے نیازا پر ڈومکیانی درگت و آہنی آر سمجھتہ کہ دتی درستیں بندی
 د بنیتا مزین دلی تھنکس پڑ دے شیرا بڑھکی آہنی و جوش ہندا ہوش
 آتش کار گتہ بجار خان کنتا آہنی و قاصدے گوں اے سلام و صلاح و
 شتاشہ کہ فقرا باندانت کہ جنگ و تھپیڑانی درا بند کھن و ما فقرا سے
 ہزار کلدار ما ہمار تھنخواہ دوں ریش و عبید نوادی لقب و پھلجی آتش گردہں
 بیگاری واہ وہ دوزگاں چھیں الکبہ دغار جاگیر ڈولا تھی دست شیرا
 دیوں قاصد سے پھیندا بجار خان دیما پیش کھتہ و آہنی و جوا و تھنقا کہ

”شندی میں بیلٹی مزار لڈتہا شتریں اثر لو مٹریے آتش کہ شاہی ماڑی
تہا بندی بیت“ ۱۔

میر ترک علی جھکرائی کہ ہے دخت ۶ ہم کو فاشتی ۶ سکھ ترندی ۶ بجارخان
کنا دیم چھرینتی گوشتی ”اڈجو گوخ ۶ شیر کھنہ ۶ نیس دخت میں کہ شیرا دوشوں“
بجارخان ہماں اولی لٹھ و مقفرا زرقتی ۶ بیج ہوئے نہ منی ۶ پھلنگ تاصد
ناکافی ۶ پھنڈا پھرتی ۶ سر چارس پیسیر ۶ دھبی کماک ۶ اڈی ۶ اے کماک
تہا دے ڈوبکی شکر ۶ بجہ ۶ آہی ۶ چانڈی قوم سردخان سردار غیبی خان
آر لوٹھا ینتھا گوشتی کہ تھادی چانڈی قوم ۶ گوں بجارخان دیمادشت
و آہی آر بندی کھن دیار ۶ چانڈی بیوسیں پھاغ واربا قول دانہ کہ بخش
کنٹھ ۶ پھلنگ کماش ۶ آہی آر نوادی خطاوب دانہ دے لکھ ایکڑ ڈغار
لاڑ کھانہ ضلع تہا جاگیر دانہ ۶ چانڈی زخم و زور اڈوبکی مزار چنبو دھک
داشت نہ کھنہ ۶ سر پیسیر ۶ نہ زانتھ کہ ہے ماڈن سرا کہ گوار کھنٹی ہے ڈوبکی
آتش گو ۶ بڑھ نہ کھنہ ۶ پھنڈا دث پیسیر گوشتی کہ اے ہے سوہیں لیوے
در کھنٹہ ۶ ہے جاگیر و نوادی لذت و غیرت چانڈی لوغ ۶ داں یک صدی
آتش گیشتر زرق ۶ پھنڈی کوڑی سالال نگرین بجارخان نواسنغ دھواسنغ
و کھنٹا سغ پھ مرادیں ۶ زندے گندغ آب خشک دھیران و نول و نرہ
بی منٹھ ۶ گرجار خان ۶ جند شان دان و بان و ماڑی اثر قوم و ملک ننگ
و ناز آتش گردن دتیں گڈا چھوں نویت دھے ناوشیں روش آہی پھنڈی لشکر آگندغ نہ
کھیت ۶ آل یک ریاستے دارہ بیت چھو کہ ہے پیڑھی تہا پھلنگ ہندوستان و پنجاب نیما
بازیں لوغان آر نوادی ریاستانی وارہ کھنڈ کھنٹ ۶ پھرنیں پھریاں اثر کافرائی کوٹاوی

”سندھ گریٹر پورٹ ڈرائی پور قوم نیک ایچٹ“ ۱۔ ایٹ رک ۶ ماڑی آف بوج ریس ایٹ
بوجستان ۶ جمد سردار خان بوج تاک ۶ ۲۴۵

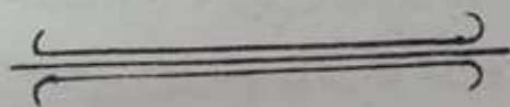
دادن دوستی۔ دہ دیپھانی آتش کھتر دگر ان ات۔ انہی آجونی آپ
 رحم نہ تھ و آجونی زندگوانہ تھی۔ تھو غیل سندھ گریہ پھندا ۱۸۵۵ء
 نہ چارس نیپیئر گریہیں پھوڑے مجھ کھنہ کہ ڈوبکی و جھلانی کہہ گیں تیغ
 زناں یک برا زیکتھ۔ ہے پھوڑا گوں زندیں و کھسانیں توپ و گرم
 پھاٹ دیو غیں توپانی اڑا وارات۔ ایساں عبید و ہزار ۹ بنگال
 بور زوال پھوڑ و دو ہزار پنج صد بنگال پھلنگی رجنٹ و دو ہزار میر علی مراد
 ٹاپور کہمکی پھوڑا گوں دہ توپاں گون تھتھ۔ ۱۸۵۵ء جنوری پانزدہی دہ
 جنیل جیکب سرشکری آجے اڑا شاہ پور چھپاریں پلوانش پڑتھ۔
 شاہ پور ماں گڑاں گارینٹا۔ تھو غیل روش آجے جینگے دیشا۔ سے
 گیت دو (۶۲) بلوچ گریہ بی ثغاں و سے بہشت راہ دیشا۔ شف
 وخت آفاریاں شاہ پور پکراشتھ۔ پھلنگ کنڈاش ہتے کھشیخ و پھی
 بی ثغاں۔ شاہ پور آتش پھلنگ اڑاں پھلجی سر اگندہ بستہ جھگانی پھاغ
 واڑہ سردار دریا خان سروغانی آجے ہفصد بگوں و رنا گوں گڑیں سلام
 پھلجی آتش دیم تہا پھلنگ دیکار کھتھ۔ سکھیں جھپڑوے پھدا جھکریاں
 کوہ دیم گتھ و پھلجی پھلنگ لیوی زوٹا مل دست آکھتھ۔ سے ہزار اولاکھ
 آدارے پھلنگ پھوڑانی دست آکھتھ۔ چھوں سرند ہفرانی تہا
 یہی ہے پیملاہ فرودی ماہا پھلنگ پھوڑا پھلجی کوہانی نیاماسہ پشا بجا
 آجے ہیشانی تہا راشامی ہو رڈولا ایلخاکھتھ۔ بازیں مردم پھلنگیانی زوال
 بی ثغاں ہے روشانی نیامادی دارے ڈوبکیاں سرنگ جویں ڈرین
 سراہکل جتھ۔ ہے ارش تہا بجا خان کہیں مردم کتے جیتخت انہی
 دد تھنگوں براٹ پھلنگیانی دست آکھتھ و انہی چندا وٹ آجے آس
 ۱۸۵۵ء دیکھو اڈو سکینر ایکسیڈیشن مردم انڈیا۔ جلد ۳۔ تاک۔ ۸۷

ڈاکوہانی تہا کھنتہ۔ پھلنگ پھوڑا سامان دس دوا آفت زحمت بارگزر
 بیشا پیمت ہشت سال شرف روشی جھپڑ و بندہ آں دویں گنڈا منٹھا
 یک توہیں بادشاہے و گوں یک بے سرو سامانیں بلوچی سروغانے
 پیمت سالان داں جنگ دیت چھڑوین بچار خاں میت آپ آیرا۔ اے آنہی
 سنگیں دل و سکھ رخ ویشخانی ہمت و کہ چھڑوین زحم و ڈھاڑی
 چھلوں گوں ہماں توپ و توپکانی دیما سینغ دان کہ آنہانی اس و گولان
 تھیرغیں ہندوستان پھارغ و اثر ہماں یک دمی پھدا سفر جہل کھٹہ۔ ناغانیں
 دھک و حکم باز درخ انت۔ کس آرا آنہی دیما واک و باک نین و پچ پھلانی
 و دعا و دوا و دلیل کارنہ دات کوڑی کوڑی رغام کوڑی و پلڈاریں۔
 بچار خان آرا پھیرستان گواٹ، نزوری پھیغاناں دیتخ تان۔ نین پھیری
 سوغاناں آنہی آرتھکی و کھتہ۔ ہماں مزار می جنوانی تہا کہ آنہی و ہون و ایر
 سفار لید و لم دات عین ہماں دست آپ آنہی زیرغ و دارغ گراں
 کھتہ۔ دنیا و زنداہ و بیکال و ویلاں ویری و دار کھنغ بنا کھتہ۔ وخت
 ووی و درناکی و دبرا پہنا دے دانیں گدا نواں بچار خان و بلوچ
 تارین و تہا یک نوح و گیشتریں بابے اوار کھتیں۔

بلوچی و ساعیں کہ مد بندیں درانش تہا یک درے پھاش
 کہ یک وخت و ہماہی آتش در کھنغ۔ بچار خان نفاہ ٹاپور گنجیں میری
 میرا کھتہ پھیرستان و نزورہ نہیں گواٹ و بچار خان آرخیر پور ٹاپور
 میر دیواں پھیلا تہ۔ ٹاپور میر و فی با وٹ گوں بلوچی سیمتاناں داشتہ
 پھلنگ رضا دے ہمیشا کہ ہے کوہی مزار کوہاں یلا کھتہ۔ فراین کوڑی
 بہرے خیر پور تہا گواڑی منٹھی۔ ہے روشاں پھلنگ و آنہی گندا دست

نہ شریعت پھیر ستانی و پھیرہ رمضان آنہی آریاز تھنکی ۽ گتھہ۔ موت ۽
 قاصد آنہی آرونی مقیمی اوطاق کڈا آئے سلاماں دینا ات۔ ملگڑاں
 فہم کوٹ قلات۔ تھار و تھنور وٹی سرچا رگندہ آپ سیمنی سرگوتاناں
 گولہ نی آد پھڑا گڈرغ پیغاماں ششتغائاں آنہی وٹی او قیر میٹا کہ ہماں
 ہڈ و جاد کہ بلوچی ریر بقالب آس در کھیتھغا ولد اہماں ساگی نیں ریخان
 گولہ یکس ہشت۔ ہڈاں آنہی ۽ ٹاپور میر آس پھڑا وٹی ڈیہم ۽ دوسرے دست
 بندی کھڑ۔ حکومت ۽ پھل گزنیں برماں مہی چھوٹھو دارا ست کھنٹی۔
 کھو کھریں گزنی سر سپر و زحم سانہی کھونف و سرین ۽ لہری خنٹیں
 ہڈاں گولہ بستی۔ کٹش دلا میں پور پھرنی داغان ایر کھٹورواں بیٹا
 پور وٹی رامری دمبا لم داناں و مینراں گہرانا وٹی واڑہ آروٹی ڈیہم
 کڈا اشدانی ۽ آغا کہ شہ پور نریخان گولہ ایسٹ وک صاحبو ۽
 تریٹہ۔ ایسٹ وک ۽ پھول کھڑ کہ چھ مردے ۽۔ جواد تھرنہ کہ ماں
 بجار ڈوبکی آن۔ ایسٹ وک پھانڈی شیر آس ڈیغا تلمک کہ بجار خان
 واسے حال۔ ایسٹ وک ۽ گوتشتا بجار خان تھابا تھی ڈواری
 آس ہر سرانڈاری ویش کھنٹہ۔ آنہی چھ بے شمع مراد ایش کہ پھلنگ
 دوستی آس ٹاپور میر دوستی ہڈا دشتہ۔ بجار خان ۽ جواد تھرنہ
 صاحبو۔ قسمت ماچیں بودہ وٹی ڈیہا سرنی آنہ پھڑا جتہ سال
 زندہ بیٹا و گوندیں ناچوڑی ۽ پھڑا اے بیلوی زارادہ ساہ
 وین ملکیت اربھر مردی ۽ داڈہ۔ درستیں کوڑی۔ میری بدش
 دکھی میر بجار خان ۽ قدحیں جھماں آجہ کی چلو غیں روش دیشا و وٹی
 ڈیہم ۽ آجہ کی گڈا آس آنہی سیلغ تہا پیٹا و در کھیتھ۔ میر بجار خان بلوچ
 دلا فی بیوز ضوعم نک ایچٹ ۽

جنگ دود و دید غانی درس جاہ آخری طالب اعظمی بلوچ راج شد
 وحدت درستی و شری اعظمی و پھر روپا ندر کھنہ - سوب نریش
 سیج اعظمی دیشہ - سوب لاه و رانیش داشتی - میثاق و میعاد و شہ
 کہ بلوچ دنگ و دنگیس غازی و ثی قہاریں قادر دیمیا حاضر بنتھ گڈامیر بارخان
 آئہانی لشکر کشکرل گول اوار بیٹا - نوذ دہمی صدی پچ بلوچ ہے
 نانونا رخ جٹ نہ گنتھ کہ ماں اڈ بجا رڈ و سکی آتش سبتر و گہیں سرو غانی
 و سرزورے بی تغان -

خان نصیر خان دوم

(۱۸۳۶ء تا ۱۸۵۷ء)

خان محراب خان و شہادت و قلات حکومت و پھر وٹس، آجولیں بلوچستان در شک و سری زندیں و زیونالیں بنو غات کہ پھلنگیاں سیتہ قلات سرا ارض پھلنگ و سری ٹوپک کھلوا کہ زندا آنہانی اڑداں بلوچستان تواریخ لمیں ہونانی تنہا لیو داہ و بلوچی دستانش بلوچی شان و نان و مان و خان و جان کھیتھ و پیتھ۔ ۱۸۳۹ء گڈ مڈی بلوچستان پھلنگ و رسوخ و رسم شیرا آختہ و ایران و اوغالتان قطوی دروش آسانی سر و سیمانی پہناذا آجولیں حکومت نہ سرا آختہ۔ ایشان نیم آئیں یک سیاہ دلیں کاقر حکومت و دی بیشا کہ آن وٹی ظالمیں دستاں ہندوستان و بادشاہی کنجی ان کلکتہ جلیکٹیں شہر تہا داشتی اٹا۔ نو ذہمی صدی و بلوچستان سیاست نابو ذیں و تو خیں پہنا ذے گر وینٹھا۔ سے صد سال آتش قلات میری واڑہ بلوچ اہستان و اولس۔ خٹھ۔ نین وٹا آنہانی بخت و بو وادری غیر قوم و رحم و کرم۔ دست و دیوان کنڈا گند رغ پنا کھٹہ۔ قلات گیشتریں راج و رئیس چھوں بے لغام بی ثغاں کہ کسے آراستیں را ہے نگاه نیاخت کہ آنہی سرا یک نیت دل جمعی و گوں رواں بنتھ۔ خان محراب خان شہادت وخت و نصیر خان رغ و ریش خانی تہا ورنائی ہوں و نوخی تھشغ بنا کھٹہ و آنہی ورنائی سری پھل خشک و تھر۔ گرم و ساڑ تھیں گولانش

باز مژدم ہیران بی ثغان۔ ڈھاڈر آش غازی کو ٹل بنجائی کو معافی کی
 کوٹھنغان وچے ہند آخری زخم کشی آب و ش کھٹیں۔ کوٹھامیدان
 غان نصیر خان۔ پھوڑا کمان وٹی دست و کتھ۔ نصیر خان و ٹوٹھی و
 جھالاوان قلات بولکانی کٹھ اقا صد شتابہ کہ تھیر غن زخم جن مان
 کوٹھراچھ بنٹھ۔ نصیر خان و ہون وٹی پٹ و ہوں ویر گر غ ویر آ می جو
 لمبو آن جنات۔ یک سترس دل و راست کٹھیں مژدم آب
 پچ کا گواں نیں۔ پچ مژدم ہر وقت پھیدہ و پوہناک نہ بیٹ۔ گاہ
 گاہے سر نوری ہماں کاراں کتھ کہ اودا عقل و صبر بھاڈشل بنٹھ
 نصیر خان ہے مراد کہ پھلنگ و گوشتاوی ویک سنگ و دینگ بوٹھی
 پرچھے کہ ہر شے دیکھتے نیام و تادان تھالائیں۔ چھنت ووشاں گڑ
 ہے دیہری ڈیہانی غازی اوتھرے پیاگوں سنج و سلاعاں کوٹھرا
 اوار بی ثغان۔ پھلنگ اڑداں نفٹیں کرنیل مارشل کمان و کوٹھامہونی
 سرزمین کٹھ پھاڈرٹھ۔ نفٹیں پروں شیرا دوز ندین توپانی کمان
 کپتان بوآڈ شیرا دیکٹی گینڈ پھوڑا ۲۱ بمبی براغیں پھوڑا رقی کپتان ایس
 دستا۔ کپتان ٹینر ڈل کمان و ۲۵ بمبی سیادیں پھوڑا و نفٹیں سمٹھ
 ۴۰ بور سوارانی اوسرا۔ جنگ آش پھیش پھلنگیاں صلح و صلح۔ امن و امن
 جہد و تان نصیر خان و قاصداں گوں بنا کتھ۔ گماں ہمیش کہ جنگ بدیں
 آس پھاڈلوی۔ خالصاحب و اڑد سارٹھ دلی و عشق و ثاں کہ
 پھلنگ پھوڑاں توپ و توپکانی دف بوختہ وارش کتھ۔ ناگماں جنگ
 ناگماں شے آں پیش داری۔ جنگ و جنوں دل و دلیری مراگاہ و میدان
 ہر شے روایں۔ پکڑے بلو چاں نرا کتھ۔ آں وٹی قول و کردار و ہر وقت

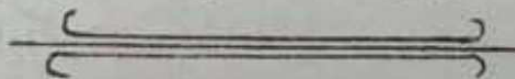
بندی و پابندان - جنگ و سرامیدان گرم بشتا - تخم و غنای روش ماں جنگ
 گرمین بوداں گوخته - دویس کنده تشن باز کشن بی نشان - شرف کچکته -
 صحر و دخت و جنگ تنور و لدا آخته - بهان و دخت و کر روش و نیم
 از ماش دیما بچند کشته قلات پھوژانی توپکانی گول و بار و دگشته و ایو کھیں
 توپکانی کن دق و سغاران گون پھلنگ توپانی زور غازیان آپ باز گول
 کچکته - انہاں میدان آشته و کھر و گور و کوبانی راہ گپھیش - چہار نامی میں
 قوی سروغان گون پنج صد بہادراں کوڑا جنگ و میدان گون و قی بہوں آشی
 سہر کھتہ و شہادت سرغات عزت و تھی و قی خالق اکبر و گور دانی ماضری
 دین آپ ماضری بی نشان - میر پور و انہی زھک و شش قبایلی سروغان
 گون ۳۲۰۰۰ تن ز ناں پھلنگ دست و بندی بی نشان - پھلنگیاں کوڑا
 فتح آرباز "نامداریں کارنامے" قرار داتہ - دار و غم گل عمر و کھنڈا کرنل سیٹی
 آکر گد داتہ کہ مالصاحب و قاصد ہماں دخت و لقیں کرنیل مارشل تنہو ہما
 میروان گپ و تران و کھنڈا کہ پھلنگ ترپاں قلات پھوژانی سرواٹی جوڑ
 ریش یلا کھتہ و دار و غم دیم و گشتی کہ اسے زیمب نہ دات کہ بیگہ دخت و
 امن و دوستی پیغام آردان بنتہ و دہمی صحر و دخت و ارش و کنتہ - کھتہ
 گشت کنتہ کہ چھ قدر مردم بیران و زرخ و بندی بی نشان و چھ قدر مال
 گرغ بشتا و تہ بد بختی دان تھان مدار سٹھا - کوڑا پھر دوش و رند
 خان نصیر خان کچی پکلاں گور دغ و کہ دسمبر ماہ ۱۸۸۷ء پھلنگیاں کرنیل سیٹی
 آکر قلات و دیم داتہ کہ خان و قبایلی سروغانان گون صلح و صفائی بکنتہ
 کرنیل سیٹی قلات و آختہ و قلاتی بہر و بہتران آرد و دوستی دست دانی دہر
 مردے و گون نرم دلی و نرم گونی و پیش آختہ و پھلنگ جاو و سحر سادغین
 لہ "فریئر اینڈ ادو سیئر ایکسپدیشن در و م اند" - ۱۸۸۷ - ۸۶

بولکانی سرا کا بیاب بیتی۔ خان صاحب آرکھی آتش طلب کھنیش دکن
 بیتی پھلنگ و مہار سلات و سر بیتی شش اکتوبر ۱۸۴۱ء کوں ہزار
 عزت و عزم۔ شادمان و کامرائی و قبائلی مہتران و معتبران پھلنگ و نشا
 و مراد و طالب و نیک فالین خان اقلات و تخت سرانندینتھا و اکتار
 پوشی رسم تہا سر جیمز اوٹرم کہ بڑی سندھ و بلوچستان پھلنگی ماکم و حصص
 زخم و مخالف خان و اعلیٰ کھنیش و چھار نقطہ عہد نامے و سرا
 خان و پھلنگیاں مہرجتہ و اے عہد نامہ قلات و آجوتی سرا چھوٹیں
 ناسورے پیمارستہ کہ انہی ریم و ریش دراہ و درست کھنیش پھلنگی و غن
 خانان و بلوچان آپ یک مزن جنجال حفا و ربح و ربح باعث
 بیتی۔ قلات بولکانی سر و غانا ہے عہد نامہ شد بد بڑتھ و ہتے و خشت
 گد خان و حکومت خلاف و سازش کھنیش ارادہ کھنیش۔ جرنیل جیک۔ آر
 ہے حال رستہ و انہی و ہندوستان و ستریں پھلنگی و اڑماں و رنوتہ
 کھنیش۔ کہ خان قلات آرکھک دینغ منی مرضی نہیں۔ اگر مہسایع و لوغ
 اس و زیری و مے لوغ آرکھنیش تھڑس مہی گدا بل کہ مہسایع و لوغ
 ششی۔ پر عقل و عقیدہ ہے گوشہ کہ جوان ہمیشہ کہ ان اس تھو سنغ بیتی
 ۱۸۵۴ء پھلنگ و اروش نیم و جنگ جمران جڑ بستہ۔ پوانک پھلنگ
 حکومت آرہندوستان قطری سرحد و سر و سیم محکم کھنیش کتھ۔ انہانی دہی عہد
 نامہ و گوں خان نصیر خان و سیل مہر کھنیش و قلات پکرائی سرا سیاسی
 و سر زوری دست پھیش آتش کیشتر سگ و سوگھا کھنیش۔ خان نصیر خان و غن
 کہ پھلنگ و حکمت و حکومت ریش پے روش و قلات و تہا محکم بیار و غن
 و فی شہیدیں پست و ہون و کوٹرا پھر و ش انہی چھانی دیماہ و خشت تازگا۔

بلوچ دل آتش بیر گریغ اس چر بر تو سغ نوبت۔ آخری وار آنہی وئی
 دل عنندی تھا کہ وئی آخری زند و زخم باز میگوں پھلنگیاں جینگ لوٹھی گدا
 ہرے بی بیٹ۔ خان وئی زہر و زنگ و نہر کشغ آپ تھیو غیں دیو غیں
 بولکانی گندا مال و ہر ششتا کہ جو ریں و جو ریں دژمن آپ چھل ہزار
 جنگی میں درنا محکوں سلاح و سامان عدد کاریں۔ ہنہ دخت و زہر مترو
 متغ آتش مہر مودی سا کہ و سو غند و عدہ خالصاحب آپ مجھتہ۔ پیہ نیام
 خان و صد و مطلب و میروانی حال پھلنگ آسریشا و اں وئی پر
 کیفیر و صا دانش ہانہ بی لغاں و ز غیں جھیر وے آپ وئی جہنم تہاجہ
 جو ز کھغ و کار بنا کھشیش۔ پیہ نیت و ز ر کھغ و خالصاحب و منی ماہ
 ۱۸۵۷ء گندا ماہ آتش قلات گندا واز کر د کھتہ و پیہ پھند و مسافری و قلات
 کوہانی نیام ونگان خالصاحب میں دان تہا سنگ و جہاں قہاری میں
 در د و دوری و پیش آختہ۔ انجیر اتہا خالصاحب آروئی پھند و سفر
 گوند کھغ کھتہ۔ وار و غم گل محمد قلات آتش آختہ و خان آر چھی و دار و
 و در مان و ر غ آپ دانی۔ در مان و ر غ آتش خالصاحب چھوں زانہ
 کہ آنہی رونان اس کھتہ۔ و در و ش و ظالمیں ڈکھے و پھندا اے غازی و
 غم زدہ و غیرتی و جانبا زیں خان روح وئی دوستیں جان و جاگہا
 آتش بال کھتہ و ملک و مخلوق و ملک آراہ و افکارانی تہا تاریخ نادھش
 روشتاں آپ اشتی۔ خان نصیر خان زند و چھی و دخت و داں و فا
 گھنیں گدا بلوچستان نقشہ و نام و دہی شکیل و شان و پیش کھت و خوانین
 قلات تہا آن ہنچشیں نام و نامور و مکی و واہرہ بیت کہ دہی خان و آر
 نصیونہ پیشا۔ میوز وئی کتا و تہا نصیر خان بار و افوشتہ غنہ۔ آہ

موت آہنی ملک آتش یک بادشاہ ہے پڑتھ کہ انہی قول کھٹتھ ات کہ وٹی
پیرگ (نصیر خان لوری) مزین نام و ماہر امن شانیں کار و کردار ونگی
آن سرانجام دات رلہ

سرمیری ویدھر خان صاحب بار وادتی نہ وان چھوں بوٹری ہن کہ
تھیو غیں بلوچ و بلاہوٹی۔ امیر و غریب گوشن تھ کہ آن ہے شہزادہ و محلیں
دور یاری و سکھ و ہش تھتھ۔ ایشی و جہہ ایش ات کہ انہی حکومت
باز محکم و قومی میں حکومتے ات۔ نصیر خان و وٹی مخلوق ملک و حقوق
باز انصاف و گون چھاریت و پیچ برآ نہی و معتبر و زمیندارانی حق نہ
دارتھ و حکومت مالیم کر رخت و چھانی حق خیال دیم و داشت تی

سردار نورنگ خان بزدار

(۱۸۵۷ء)

ڈیرہ جات ڈیہہ و ڈغار نام ہر وختے کہ گریغ بیٹ مئے
 دل گل و بال کنتہ کہ اے بلوچی الکیے۔ چھوٹ کہ ایران تہا شیراز شہر
 نام و گریغ آتش دم دستی و یک لخت مردم یادگیری سہرا حاقط
 و سعدی رحمۃ اللہ نام کھیت عثمانی ترکان قسطنطنیہ پکریونان آتش
 دائمی گیتھ و مروشی ترکانی جند و ڈیہہ میسور یوٹومیا ڈولا آن یک ترکی و
 ڈغار اے ہے پیمانیچہ صد سال آتش عبر و سکیں ڈیرہ جات بلوچانی
 ملک دیرانی و بلوچستان و روش آسان کوہانی پھشت و اے
 یک کھانیں بلوچستانے کہ انہی سیم گوں پنجاب گیافیں پٹ آن
 مان کھیت۔ ڈیرہ جات ڈیہہ و دہ و دنگ قطوی کند آتش داں
 ڈکن و آذر ڈیرہ اسمعیل خان و تریخ و پہاڑ پو آتش گہ داں
 داخل آتش دیما تھا لالیں۔ ہر دہی و نوز دہی صدی نیاما
 ہے ڈیہہ و تہا یک لکھ بلوچ لوغ یا نیچہ لکھ بلوچ آباد شنتہ یلہ
 مروشی ہے آبادی رح نوی دے کم و گیش نیچہ یا شش و اگیشتریں
 سیر البلاد، نوشتن کھنوخ ہماں وخت و ڈیرہ جات چھیار
 ٹھوہیں قومانی نام گیر تھ۔ مرانی۔ نوٹکانی۔ کلاچی و ہوت
 نوٹکانی و مہشت ہزار لوغ سانگھڑ نینجا آباد شنتہ و کلاچی آنی
 لا سیر البلاد

آتش بید تهر غنیمت مروشی بس زنده بویچ تمان سردار اعظم میر چاکرو
 ریدانی منت واران - قیصرانی - بندار - کھوسنگ - گند - لیغاری - بیری
 گندری - دریشک - گورشان و مزاری تمان ڈیره جات تہا پاکی
 بخت و باد را نندینقا - منکر و تھ و لیتہ آتش دال داجل دست پورا
 نواب غازی خان مرلانی بویچ دانی ایل پھاغ و اثر ہی شیرانی
 مدسان اثر مغل بادشاہانی وخت آتش بیٹا - احمد شاہ ابدالی زھگ
 نمبر شاہ درانی و نواب غازی خان مرلانی بویچ آتش ہی ڈیہہ و
 حکمت گیتھ و مرزا خان قزلباش دست و دانی - ہی روشن
 سندھ ساگر و آبہ الکھا تہا یک لکھ بویچانی بویچ آبادان و ہی
 ڈیہہ سرا آنہانی پھاغ و اثر ہی آتش ہی درانی بادشاہان نواب
 غازی خان خانوادان آپ سالانہ پنجاہ ہزار کلدار و طیفہ مقرر کھشت
 و آنہانی ڈیہہ کھشت و کھشت آتش درانی بادشاہ و گند نغیس خزانہ تہا
 سالانہ لکھ ... ۹۰۰ کلدار شست گوز دہمی پیر ہی پھندی سر آختنی
 سالان نواب غازی خان دو خانوادہ ڈیره غازی تہا باز بویچ و
 ناداری حال و وقت زنده پیراں آپ گزیو غ و تان - ہی شنگیں مغل
 بادشاہ اکبر و تربت و باری وخت و سپہاب خان دودانی و مغل
 سرکار گوانکھ و لوٹھ سراجھیاد ہزار پور واری و سی ہزار پھیاد غین -
 پھر دیم داشت - ہی مغل بادشاہ و پھاغ و اثر ہی روشن بویچ
 سروغان غازی خان و بہار خان و لغرت خان و اباسم خان و
 مغل ابدال گون گونڈی جھیٹ وے ڈیره جات و ڈیہہ و دغاری سرا
 دارہ رندا ملک شہر و ہی بویچ کماش آختغان و مغل بادشاہا گون

۱۔ نوش ادن افغانستان اجڈار آتش بویچستان بویچ - جی - رپوری - تاک - ۳۰ - کو سیرالباد
 ۲۔ نوش ادن افغانستان اجڈار آتش بویچستان بویچ - تاک - ۳۰ - کوٹہ - خوش ادن افغانستان اجڈار
 ۳۔ آتش بویچستان بویچ - رپوری - تاک - ۳۰ - کوٹہ - خوش ادن افغانستان اجڈار

آش جید تھو غنیں مروشی کیں زندگی بلوچ تمان سردار اعظم میر حیا کرو
 ریندانی منت واران - قیصرانی - بندار - کھوسخ - گنڈ - لیغاری - بیری
 کشوری - دریشک - گورستانی و مرادی تمان ڈیرہ جات تہا چاکری
 بخت و باور افندی تھا - منکر دھ و لیمہ آش دان داخل دست پورا
 نواب غازی خان مرلانی بلوچ داچی ایل پھاغ و اثر ہی شیرا سے
 مد سال اثر مغل بادشاہانی وخت آش میثا - احمد شاہ ابدالی زھگ
 نمودر شاہ درانی ع نواب غازی خان مرلانی بلوچ آش ہی ڈیہہ و
 حکومت گیتھ و مرزا خان قزلباش دست ع دانی - ہی روشن
 سندھ ساگر دو آبہ الکھا تہا یک لکھ بلوچانی بلوچ آباد تان و ہی
 ڈیہہ سرا انہانی پھاغ و اثر ہی اش - درانی بادشاہ نواب
 غازی خان خانواداں آپ سالانہ پنجاہ ہزار کھدار و طیفہ مقرر کھتر
 و انہانی ڈیہہ کھشت و کھشا آش درانی بادشاہ ع گنڈ لغیس خزانہ تہا
 سالانہ لکھ ۹۰۰۰۰ کھدار شست کھنڈ ہی پڑھی پھندی سر آختنی
 سالانہ نواب غازی خان دو خانوادہ ڈیرہ غازی تہا باز نی و
 ناداری حال ع دانی زندہ پھراں آپ گریو غ ع تان - نہنکس مغل
 بادشاہ اکبر عزت و باری وخت ع سپہاں خان دودانی ع مغل
 سرکار گوانکھ و لوٹھ سرا چھیا ہزار پور واری ہزار پھیاد غیں -
 پھوڑ دیم داشت - ہی مغل بادشاہ ع پھاغ و اثر ہی روشن بلوچ
 سروغان غازی خان و بہار خان و لغرت خان و ابلیہم خان ع
 مغل اٹال گوں گوندی جھیر وے ڈیرہ جات ع ڈیہہ و دغارانی سرا
 داتہ رندا ملک شہر ع ہی بلوچ کماش آختان و مغل بادشاہا گوں

لے - خوشی اون افغانستان اجڈا ریش آت بلوچستان - بلوچ - ریوٹی - تاک - ۳ - سر سید آباد
 لے - خوشی اون افغانستان اجڈا ریش آت بلوچستان - بلوچ - ریوٹی - تاک - ۳ - کچھ خوشی اون افغانستان اجڈا
 ریش آت بلوچستان - بلوچ - ریوٹی - تاک - ۳ -

وقاداری و دوست و اہی قول و قرار محکم کشتہ۔ اہرائیں میعادے پھندا ولدا
 ڈیرہ جات بلوچان مغل پھاغ واڑہ بندی زڑتھ و پھندی مغل اڑد شہزادہ
 محمد معین الدین سرشکری ع ۱۱۷۰ ہجری۔ (دسمبر ماہ ۱۱۷۰ء) ڈیرہ جات
 سرا در بستی۔ غازی خان دوائی و پھاغ شیرا ہے وخت و سیر
 گنجیں ڈیرہ و ڈیرہ سیر چھیں بلوچان آرنانینغا۔ مٹوایش زخم صبی و پھندا
 بلوچان ایمنی راہ راست کھشتہ۔ مغل پھوڑ سر مجاری پھیدارغ آتش مغل
 شاہنشاہا شہزادہ معین الدین آرنائی میں دادن دانہ۔ تیمور شاہ
 دُرانی آپ ڈیرہ جات بلوچ پھاغ واڑہ پنجش ناں چھوں کہ یک مڑو
 چھم تہا کھٹخ و بیٹ۔ دوزخ ہم پچ بریک جخت تہانہ بنتھ و نہ ہند کنتھ۔
 ڈیرہ جات قویہیں تم و تمندار پھ قندہار اوغان بادشاہ آپ سفر
 دُرانا۔ لے ثابت میں ہوئے کہ دو قہاریں و قویہیں بادشاہ یا اوس
 کہ آنہانی دہ و دنگ یک دہی و گوں اوار بیٹ گا ہے وٹ پھ
 وٹ ایمنی دایمان گوں وخت آرسر نہ دینتھ۔ آنہانی جنگ داشت
 نہ کھتہ۔ تیمور شاہ دُرانی و ملتان سرا اُرش کھشتہ و پھندا گڑتی و ڈیرہ جات
 سرا کھتھ۔ نواب اسماعیل خان دودائی ایل و سرس بستی و ترنیں
 شتہ ہفتہ کھشتہ۔ نصرت خان گرغ بیٹا و دُرانی بادشاہ ڈیرہ جات
 حاکی قمر الدین قباچہ دست و واڑہ و نصرت خان آرنندی کھشو کابل و
 بڑتھی۔ ۱۸۱۹ء سکھاں ڈیرہ جات و سرا اُرش کھشتہ و آن ہند و زورو
 قہر سوخیں اوغان حاکم و ساڑتھ سینٹی و پھاغ ویکر سیاہ کافرانی دست
 دانہ و ۱۸۲۰ء لود بھا و پور و ہرند و داخل وٹی زور آتش قلات پھاغ
 واڑہ آتش دیکتہ ۱۸۲۳ء ولدا پنجاب سکھ واڑہ رنجیت سنگھ و جرنیل
 ملہ اکبر نامہ۔ ملہ ماڈی عالمگیری۔

دینور اڈیرہ جات گنڈا شستاں و آہنی و تھو غین الہم سکھ پھاغ شیر
 آرٹھ - ۱۸۳۲ء سکھ راج دیوان سادون مل آرملتان و ڈیرہ جات مذاہن
 مقرز کھتہ - ۱۸۴۸ء سادون مل و زہگ مول راج و فی پھت و کرشی
 سرانشتہ -

جنگ و ہون راہ و مراگا ہانش و ہی ڈولاد دستیں اولسانی تاریخ
 کھشک - ہون رنگ آتش سہریں - ماچھی و جوائیں و شتریں شے آن
 دیش و کھشت کھنوں - منگولیا مغلان جنگیز خان و آہنی خانوادانی پھاغ
 و آہنی و ایشیا و ولایت بنان نیم دنیا آس و زخم شیرادانہ لکھیں امیر و
 پھقیر - نیک و بد - پھیر و ورنہ - مرد و جن آفی سفر مغل کھنوں تھوہرینیتھا
 بادشاہی شہر و محل و ماریانی بن و بیخ پھوں کار کھنہ اولغاہ کھاخت
 کہ ہے ہندا ریخ وخت و ریخ شے نویشا - بخارا و ہرات و صد گنجانی
 جگہیں شہرانی بڑ و گواست گیریں مسیدت آفی تہا مغلان و فی مازن
 واولاکہ بستخان - و فی دردن برکھنخ وخت و قرآن پاک کالگو و ورقوٹش
 آس آلامی کار گچھیش - تھرس آس زرنہ غین مردمان دت آر بخار قبرستان
 قبر آفی تہا ڈھکٹہ و مغلان قبر انش انہاں آر کھشتہ و زخمانی رہاں دانغت
 سلمانانی قومیں اولسانی بادشاہی آر اثر ڈغار دیم و چو لکھاں رو پیغ دافیش
 اصفہان و بغداد و شہراں چھوٹش تباہی دیتا کہ عرب تاریخ نوشتن کھنوخ
 گوشتی کہ دریغان مارے مات و دی مکھشیں لے چین و اروس و بے مٹھیں
 اوس و الکھاں و دے ہے ڈولیں تباہی و روش از مغلان گنڈر گچھتھ -
 ہے جفر سندی تباہی و رند ہے اوس آفی تاریخ آرنو غین و نامداریں
 دور و بار - نصیر بیٹا - پھیش و ہے اوس آفی جنہد ملک و تہا وٹ
 لکھ ابن الاثیر - جلد ۱۲ - تاک ۲۳۳۳ - ۲۳۳۳

پھوٹی جنگ و بڑی آن درستی راج راجی راہ در راہ بند گوات سمرابال
 داشتہ حسین و اردش ڈیہہ وٹی چندہ بازیں سر و غنائی تہا بہر و بانگ
 و شنگ و شا نگ اٹ۔ مغلانی بربادی و دیکھنا ہے ملکائی تہا تھوٹیں
 اوس یک ہندا وٹی چندہ یک پھاغ و اڑہی شیرا آختخان۔ روش ایتھتھی
 ولایت ڈیہاں وٹی اوس سیاست و چھوٹیں ترکڑی آد درست
 دارغ و کار بنا کھتہ پرھیکہ کہ مغلان رسد و سامان و آدغ و برغ راہ
 ولایت آتش گیر تیرید و دہلی و سمر قند و المایک و گوبی کھوڈیں پٹ دیوالت
 کامیلاک و زانتون دان حکم کھتہ۔ ۵۷۲ء سری ماہاں روش آسان
 و قبلی ڈیہانی نیا ماہیرانی ردغ و آئغ و کار و دان کھتہ۔ گہیں و سر
 مالیں مڑمانی دوئیں ملکائی کند آتش تھر و گڑد و راج گیتہ ۵۷۳ء مار کو پوہ
 قبلائی خان مغل و دربار و دیوان و سلامی بیٹا۔ روش آسان اوسانی
 مصلیں کار و کردار آتش قبلی (ولایت) ڈیہانی سخن پنج و صرافین عظامی
 باری آختہ کہ انہاں نام و نفع کھٹان۔ جمن اوس سر چاری روش
 آسانی (ایشیا) اوس آتش گو کھڑ و منگر اوار کھٹغ و رند و بہکائی ارغ
 آتش گولا و بار و دکار میل کھتہ۔ ہے درستیں ثمر مغلانی تباہ کاریں جنگائی
 پھدی کھیلوان۔

جنگ تباہ کھٹغ و منر آگوشان۔ جنگ جوائیں اغا جنگ پھامن دینی
 و دارغ آب کھٹغ بیٹا۔ امن و امنی آب قانود در کاریں۔ قانود آد
 حکم کھٹغ آب زور در کاریں۔ بہاں زحیم کہ امنی دارغ آب شہ جنت و
 در کھٹی آن ستریں اڑ آن عیش و بے کاریں و بے مالیں امنی آتش کہ آن جنگ
 آرتھوار جنتھ و مہمان کنتھ۔

بزدار قوم پھٹی ناموز دار و قوی ہیں گل زبانی زنداستان و دیر نہیں
 دژ شک و قتلگوں برے سبے تمان سرچاری و سرزداری و تہا بار مشیں
 جنگ و جہنگ انہانی زندہ و صاڈیں۔ بزدارے بزدار گوشخ نویت
 آغاں جنگ کھنخ آتش دست و زیری۔ بزدار تمان و ہر دخت جنگ
 پھر بڑ و بلندیں مراد و وئی آجوتی دایم و ایمان دارغ آپ کھتہ۔ انہانی
 تھیو غیں ہنر دمی پیرھی و ڈیرہ جات۔ بلوچاں آجنگ و پارت تہا
 یک ندر ہے دائہ کہ آجوتی عزت آ رہ جاداری و عزت دارغ و جیٹ
 ہون و حیرات لوٹھی و حیرات قربانی آ رگوانکھ جنتھ و قربانی ایمان و جتہیں
 و ایمان ہماں و دخت و ثابت بیت کہ اوس تہا اتفاق و ہم دلی بیت
 بزدار قوم و روش آسانی کنڈا تو تکانی بلوچ آباداں۔ ڈکھی بزدار
 کوبانی لیخاری پٹ دیوانانی کنڈا لنڈ قوم نشتی ہیں۔ درگ کھو بزدار و
 قیصرانی نیام و حدیدی کنتھ۔ بزدار ڈیہم کھو کھستیں و جہلیں گرو گھٹ و
 توخانی تہانت و ہے لیکر تہانانی ہیں کھو رھو و درگ و لنڈی و
 و سوزا و سوری و و و درانتھ۔ تھیو غیں قوم و آبادی چھل ہزار بیت
 و پاڑ و یا بولک و لانی۔ کردانی۔ غلامانی۔ چاکرانی۔ سیلانی۔ شوانی
 جلالانی۔ جعفرانی و درستانی تہا بہری بزدار و ٹی قطوی گور نشینین قوم
 کھنزان داسترانہ داوغان، دیما توپک تیار داشتی و بیت۔ مدام
 ہمیشاں گوں آسہی جھیڑویں۔ ہندوستان و مغل بادشاہاں کم و گیش
 بزدار سرچاری و جسم جتبی و شمش نقصان رستہ۔ اکبر بادشاہ نویت
 و باری و بزدار سروغان آ رچییا گیت من گندیم دان و سالانہ رشت
 رنجیت سنگھ پنجاب راجا و دخت و تھیو غیں ڈیرہ جات و ڈیہم بزدار
 لہ قویش ادن افغانستان ایند پارت آت بدجستان دیوانی۔ تاکا۔ ۸۰۔ لہ قویش ادن
 اندو سیر ایک پیدائش قوم اندیا۔ جلد ۲۔ ناٹ۔ ۱۰۹۔

بوزدارانی مراگہ شیرانایغ اث ملتان ماکم سادون مل آہانی سرا
 بستیں ارشہ کشتہ۔ بوزداران بھونر پھرو شین پھرو شہ سکھ پھوڑا کر
 داش۔ بے وسین سادون مل مگر و تھ تہا پھوڑی کوٹ و مالیک جوڑ
 کشتہ و بوزدار پھاغ وارہ دل و دش کنتغ پھ چیار ہزار سے صد و دو کھار
 (۱۰۳۳۳۳) و ظیفہ اڑ سکھ خزانہ پھ آہنی دیغ قبول کشتہ۔ ۱۸۳۸ء پھلنگ
 بادشاہی جوڑ سرین اڈ دھار لٹک ما آسام سرا دل گھیتھی عولاف و
 ڈھڈر ہندوستان نیاجی میں الکھ عہ پار و لکھنؤ و پنجاب سرا تھا لال اث
 و سفر ڈیر دجات تہا چھپ و راست ع پھوکار دیغ اث۔ ۱۸۳۹ء پھلنگ
 ڈیرہ جات گوں پنجاب ع صوبہ اڈار کشتہ پھ اے اقرار سرا کہ بوزدار تہان دلی
 لٹ و جھپو و میرو می آں ہے ڈیرہ سرا بند کنتہ ۱۸۴۰ء بوزداران و ٹی پھٹ
 و پھیر کی پھٹخ نوخ کشتہ۔ عمر کوٹ و کھوسغانی یار و کھلغانی سرا الغار بستہ
 ہے ساگیں سال ع پھڈی روشاں یک صد گیت بنٹیں بوزدار و رنا
 و دور سرا ہارے پیمایر رختغاں۔ ۱۸۵۲ء چھپار گیت دہ (۹۰) بوزداران
 مہلانی شہرماں دنزاں کار کشتہ او بگ و اولاک اڈار جیش و ہیشاں گوں چھا
 پنجاب بورنڈارتائی پھوڑ دیم پھ دیم بیشا۔ توپکانی ٹھاپ ٹھپے پھڈا
 پھلنگ اڈا بگ پھڈا تھرنٹھا۔ ۱۸۵۳ء سے وار بوزدار گھوڑواں گوتہ
 سرین پکرائی سرا قیامت اڑ تھ سہی وارا چھپار پنجاب بورنڈار اڈا
 منگر و تھ تہا آہناں گوں سکھیں جھپو وے داش۔ پھلنگیاں چھپار تہ کہ بوزدار
 سوکھیں جگنہ لوٹھی۔ پھلنگ سکھ راجا و ظیفہ دیغ آش عبید و ہزار کھار
 گیشتر دیغ رضا داش۔ بوزدار پھاغ وارہ و آہنی قوم ع زر گرغ دوست داش
 آہناں آروٹی آجونی دوست اث۔ ۱۸۵۴ء آہناں ولدا توپک زر تھ و

درستین ترنجیں پکرائی کھنغ و مہنغ دھب و درخت کھنغ و ہشتیاں تہا گیری شہر
 آواراٹ۔ مارچ ۱۷۵۸ء ہندوستان و السراء بزدار تمان و
 بھین و فلیفہ بند کھنغ و حکم داتہ۔ ۱۷ سال و بزداراں یازدہ دار پھلنگ
 ڈیہہ سرا ارگو بستہ۔ بازیں مردم جنغ و کھنغ بی ثغان۔ دسمبر ماہ و پنجاب
 بورزوار پھوڑا دو دار بزداراں گوں جنگ داتہ ۱۷۵۸ء گوں نو خن
 جنگ سپہارگاہاں آختہ۔ ۱۷ سال ہنغ یو غین ہندوستان و نامی کیں
 نو اور را جیاں لکھنواش گرداں جھانسی و را جپوتانی ڈیہا مسلمان و
 بکھالاں پھلنگ پھاغ و اثر ہی بن و بیغ پیٹھ کار دست و کھنغ۔ پھلنگ
 تاریخ نو شتخ کھنغ آں ہے جنگ ادیا غی نام داتہ۔ پر ہے جنگ
 ہندوستان و آجوتی ہری جنگ گو شتخ بیت دھالینی استاٹ پوچھا
 و پوچھا نی پلواش بزدار تمان شنا کھڑی کہ آہنہانی ہندوستان و آجوتی
 بار و پھلنگ۔ بیرق و بار و دسرا مہکل و ہونگ جتہ۔ سر جان لارنس
 پنجاب و مرہیں کشن و لکھن کر نیل ڈی۔ اس لیتہ کھنغ رضا داتہ کہ بزداراں
 زرنک و بار و زرنڈیں پھوڑی کاروائی کے پکاریں۔ ۵ تاریخ مارچ ۱۷۵۸ء
 مرہیں پھلنگ اڑ دے تر آختہ۔ ہے اڑ دتہا لے پھوڑ شتخ۔

- ۱۔ پنجاب سوکھیں میدان توپ خانہ گوں چھیار زرنڈیں توپاں
 - ۲۔ پنجاب سوکھیں میدان توپ خانہ گوں چھیار کو ہی توپاں
 - ۳۔ پنجاب سوکھیں میدان توپ خانہ گوں چھیار کو ہی توپاں
- دہی و سیمی پنجاب بورزوار پھوڑ گوں یک صد سیرہ نیت و نیرغانی
 اڑد۔

راہ در سیرہ و مائیں ز گوں ۵۸ با ہیونٹس

سری سکھ پھیلا ذغیں پھوڑ گوں ۴۴۳ پھوڑیاں
 سیمی سکھ پھیلا ذغیں پھوڑ گوں ۴۴۵ پھوڑیاں
 سری پنجاب پھیلا ذغیں پھوڑ گوں ۴۴۱ پھوڑیاں
 دہی پنجاب پھیلا ذغیں پھوڑ گوں ۴۴۶ پھوڑیاں
 چھیاری پنجاب پھیلا ذغیں پھوڑ گوں ۴۸۶ پھوڑیاں
 ہے اردو سرشکری بگید میرا بنی - چیمبر لین دست دینے بیرون
 کیتان پولوک (پھنڈا جنیل بیٹا) ڈیرہ غازی خان وکھسائیں کشتہ
 سنگتی وگوناٹ - ایساں عبید مشیت صدر لبوی زوار ہے پھوڑ
 کھک آپ اڑا بیٹا - دہ روش گنارہ وگنر رسد ورون مال
 اولاکھانی سرادانی وگنر اڑا دیم بزار ڈیرہ کنڈا داشتہ - کجادر
 دکھٹ وکھو کھا پھوڑ نوال وگنر ہیروخ آپ زیرغ کھتہ - بزار کوہستان
 تہاروغ غریب سے درہ یا توخ وگنر آسا گنڈھ وگنر گنڈھ بیٹ
 ساگرٹھ آتش دیم تھرا خان بند پنگھر کھیٹ وگنر آشی دیم تھو غن
 بزار ڈیرہ پھوڑ وگنر سہر بیت ہے خان بند چھکا بنگلیں بزار داران
 سادون مل اردوئی اڑا آریے سوب کھتہ وگنر دوازده صدر (۱۲۰۰) سک
 کھنغ بیٹاں - ہے ساگی میں ہند اجرنیل وگنر اور وگنر خوشال
 سنگھ پھوڑاں اڑا بزار غازیانی توپک وگنر ایں دل وگنر کاکھ
 شہ مارچ ماہ وگنر ششی روش وگنر پھلنگ اڑاں ڈیرہ غازی خان
 آشی وگنر پھاڈ سرنیتھا وگنر ڈیرہ ڈیرہ ڈیرہ چیمبر لین وگنر سا
 کھنغ آپ اوتاک کتہ - ہتے بزاران دہی پنجاب پھیلا ذغ پھوڑ
 تھیر رشی کھتہ - یک پھوڑیے سیتی پھی بیٹا - دہی روش وگنر

لشکر خان بند کُٹا ملو بستہ۔ خان بند آتش کتر ادیر پھلنگ لشکر و سر
 لشکر اچھا رشتہ کہ بردار خان بند سراسر ہنچش چھ و بیڑی آن چھوں مورو
 مدغ یک در شک و سراسر ہر و کھناں۔ پھلنگ کماشاں وٹی اڈد ہر
 و بانگ کار بنا کھتہ۔ کپتان ویلڈے و وٹی لشکر اگوں ساگر ٹھہ درہ
 قبلی کوہ سراسر سنگڑہ بستہ۔ میجر کوک و درگ کھور و بنگاہی پنکھر دست
 کھتہ۔ میجر گورڈن سکھ پھوڑانی کماش و درگ کھور و روش آسانی
 سنگڑہ انی سر گھیتھ۔ درگ کھور و قطوی پلو دے کا فراں پھوڑاں
 بیڑہ۔ بردار اں یک لخت درگ کھور و قطوی کُٹا بڑی جاگے
 گپتہ سے پلو اش بردار غازیان آر کا فر پھوڑاں کند غی و کھیتھ۔ میجر
 کوک کہک آپ کپتان گرین و لغٹین میکم پھوڑا آختہ۔ پھلنگ پلو اش
 توپ و توپکان گر وڈ و گوند غ زڑ تھ۔ بردار سر چاراں وٹی تھرونگی
 بوختہ۔ جعفر سندھ و خیں جزیں جھیر دے و دیم کھتہ۔ پھلنگ پھوڑاں
 گرانیں تادانے دیشا۔ بردارانی کُٹا ش باز پھی و شہید بی ثغاں۔ میجر کوک
 کھور و و تھیرے ملن آختہ و میر جعفر ایڈ جونیٹ پہنا ذدے تھیرے و ٹنگ
 کھتہ۔ بردار کھوڑ و و وٹی پھٹی سنگڑا شتہ و درگ کھور و کھنی پلو گھتھیش
 ہے نیام تہا بردارانی سراسر پھداش پنجاب دہی و سری پھیادغ پھوڑاں
 توپ گولانی او تھیرے بستہ۔ ہے گرڈ و گوند نیا ما کپتان ویلڈ پھوڑاں ساگر ٹھہ
 کھور پھی میخ کہ درگ کھور اگوں اوار بیتا ہے ہندا لڑانی سراسر سنگڑہ
 دستی کھتہ۔ بردار اں ویلڈاڈ سراسر تھیرانی ہورے گوارینتھا پر انہاں پھیش
 آتش محکیں جاگے گھیتھغا۔ ویلڈاڈ و ماں آر لغٹین سیلڈن میدانی توپاں باز
 کہک دانہ۔ پھوڑانی تھرو گورڈ۔ جہل و بڑ و جنگ و جھیر و تہا میجر گورڈن

آروخت رستہ کہ وہی سکھ پھیادغ پھوڑاں سا گھر کھوڑو روٹش آسان
 کوہانی سنگھڑانی سرامکھ کنتھ۔ ہے پھوڑی تال و تفاق آتش پھلنگیاں سا گھر
 کھوڑو دین کندی آئی کوہ دست و کھٹہ و خان بندھیاریں نیمخانش پھلنگ
 پھوڑاں بیڑتہ۔ ۱۰۰ بزدار غازی جھوڑانی نیام پھا ستغان۔ کپتان رینی و کپتان
 کیمپ بل و کپتان بلاؤں اواریں اڈوگوں لفٹین سیلڈن و اوار بیٹھ و رند
 جنگ لمباں آرگوات دانیس۔ بزدار ڈیہا وٹی تار یخ تہا لے ڈولیں ہونی
 میں جنگ نہ دیتا۔ بزدار مزراں تھیر ریشخا سچ کھی نشان نہ دانہ و درگ
 کھوڑو کوہ و خان بند گھٹ و گرماں دندرو و داں ڈھک جیتا ہے ڈولیں
 خواری و سر کھٹہ کہ کوہی رستہ فی دل ماں ہوڑانی تہا آف بیتا کہ اے تھان
 ہندی ہڈائی قہرے آنہانی چیکا کھیتہ۔ قوت و کھنغ قہاریں قشالانی سیاہیں
 جُڑ و جھراں خان بند سراجھ جتھ لبتہ و نرخیں تھار و تھلا لنگانی سراجھیراں
 جینج جتہ۔ غصنغ و غضب و وہی دیم شتری و پھیدا رتہ۔ چھوڑ غاں کھٹ
 کہ ہے جنگ سیل و سوادھ کھنغ و پتہ و ت قذرت بڑا اوشتائی میں۔ بڑیں
 بلوچانی ایمان و آجونی گوں سیاہیں کا فرے طمع و طاغوت و چنوا جتھ اثا
 د میں پلوانی یخ و سامان۔ لوک و تھیر۔ اڈو و عمل و گوں یکا دہی و
 بھینغ و ہوڑی لویت۔ جنگ و تڑی د میں پلو و چھوڑ و دھ و کھٹ ثاں
 چھوڑ کہ یکا کم سنیں نہ کھ آریک قہیں ورنائے گوں ملہا بیڑی۔ بزدار
 بنگلاں خان بند گھٹ اشته و نرخیں پنگھتھنغاں سی مڑوم شہید و س گیت
 و دہ (۵) غازی بزدارانی پھٹی بٹھاں۔ پھلنگ و پچ پھوڑی زوال دے
 پھوڑی کماش و چہل پچ مڑوم پٹی۔ جیکن۔ کپتان گرین و لفٹین فرینک لیڈ
 و سارجنٹ کلارک و پی۔ فشر آرتھی ڈہتہ۔ میجر کوک تھوڑیں اڈا باز

نام ددادن کھٹہ۔ پھلنگ پھونڈاں خان بند پکیر لاکھتہ و انہاں مٹھا خان
 قیصرانی سروغان آرحم داتہ کہ وٹی پوکاں گوں خان بند میرانڈاں و پیر و
 دینتہ۔ دہی کٹا پھلنگیاں اوغان قوم اُسترانا کہ آں بزدارانی جڈی و ہونی
 میں دژمن ات انہاں آرحم داتہ کہ یک لخت بزدار دہا پیاں و ہر مال
 وڈی و کہ بڑ تھ کھناں بے بیان۔ اُستراناں پچ شربد نہ دیشا۔ ہر شے دست
 کھیتہ آں شتا مار پچ ماہ و نہی روش و پھلنگیاں چیکر خان وخت مغلانی
 تباہی قصہ نور کھٹہ۔ یک کھلغ و متغ و ثابتی و نہ اشتیش۔ دہی و روش
 پھلنگ پھونڈاں بار تھی ہرا گام زڑ تھ۔ ہے مہد بزدارانی ہمیل و مرا گاہانی مہدا
 کھشت و کھشار۔ در شک و دارانی نیاما ہے بلوچی ملگزاریں کھلغ وٹی دیم
 و جا گاہا بے بدل ات۔ پھلنگ لہر و لکراں بار تھی دولت وڈی و کھشار
 پنجش لغوریں لٹ شیر ادا تھ چھوں کہ یکا مڑداریں ڈھونڈے آرشدی
 میں رستریاں و بے حال کھٹہ۔

مردار خود نگ خان صد تجیں ماری دمتغ بہاد و بے سود کھٹہ۔ یازدہ
 و دواز دہی مار پچ روش پھلنگ و ہے مہدا وٹی لٹ و پھل سوادھ دیشا
 مینر دہی روش و کافراں دیم گام زڑ تھ و دہ میل سانگھر کھوڑ تہا پند جتہ۔
 ہر کار گیں شے کہ نیاما کا خت انہی و تباہی دیم دیشا۔ ہے روش و دو
 پڑانش صلح و یمنی پھٹواں وٹی راہ دیشا۔ دہی روش و بیگہ وخت و سردار
 نورنگ خان و عاشق محمد خان پھلنگ سر لک کہ ہلک و آختغان۔ مار پچ پانز دہی
 روش و دیوان تہا لے قول و قرارانی ہرا دوس کنڈاں رضا داد۔

(۱) پھڈی گو ستغیں سال و ہر مڑ دے کہ بزداران اذوال کھٹہ ہما نہی ہون ہما
 ۲۵ اکھار بزداراں دیغ بریش۔

(۲) دو ماہ نیا ما پھیں مال و بڑی داوا لکھ کہ بڑا راں بھڑتہ آنہی بہا
ادا کھناں۔

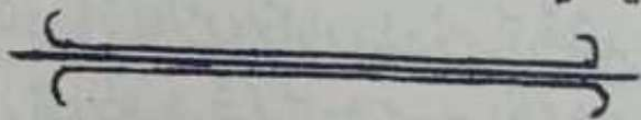
(۳) درستیں باؤٹ کہ بڑا راں اڑ پھلنگ ڈیہاش گوروت داشتہ پان
آرونی جاہو ڈیہہ آش درکھناں وایشی پھدا کس آر باؤٹ ساراں۔

(۴) دو صد پھس بڑا راں دیتھ گڈا دیم ترا پھلنگ پھوڑا آنہانی کھشت و کھشت
تاوان عنہ دات ویک صد پھس غلامانی بولک حاضر کتھ پیچھے کہ آنہانی سونہ
درہ دری لپکرا پچ تاوان نہ دیشا

(۵) یک سلائے داں بڑا راں محکمیں ضامن آ دیتھ ونگر و تھہ تفصیل سہا
اں یک وٹی وکیلے نندیناں۔

ہے دیوان و عہد پھدا پھلنگیاں وٹی مچھیں اڑ دہرن پور کچھ تہا تہا
و بار پچ ۲۲ دوش آ دید جی کچھ راہا ولدا ڈیرہ غازیخان پٹ سرگام
ایکھٹیش۔ بڑا راں آتش جنگ کھٹخ و کھتریں تاوان آ گندرغ پھلنگ کماشا
امید و میل حد آتش در آت۔ ہڈیں ہے جنگی کار و کر داں آ پھلنگ آ وٹی
باز مسترین سرچاری ووش نامی آ لیکھتہ۔ ہندوستان پھلنگی حکومت
۱۸۹۹ء ہے پھوڑانی تھیو غین سر آختغیں کماش و مردم اں آر ہندوستان
بلا پھہ "قلمی و قبلی سرحد" جنگ و سرچاری آپ داتہ ۱۸۹۳ء جون ماہ
بڑا راں ولدا پھلنگ آ ڈیرہ بات ڈیہہ سر آتش کھتہ و بگ داوا لکھ باز جتہ
و کوہانی تہا سر کھتہ۔ مہرونی درہ نیا ما یک صد بڑا راں پھلنگ بور زواری
سرا توپک کاری کھتہ و ترندیں جھیڑوے پھدا پھلنگ اڑاں وٹا آرجنگ
پٹ آتش کھتہ۔ ۱۸۹۴ء پھلنگیاں سر حالی آ گوں کار گتھ و بڑا راں سر
پہ پھشی وظیفہ دیخ قبول کھتہ و دیم تریں سالان بڑا راں پھلنگ نیا ما پھوڑا
لہ "فرنیٹر اینڈ اوور سینر ایسپیدینٹین فرم انڈیا" تاک - ۱۲۳۔

بذی پیش نیاختہ کہ داں جنجال و جھپٹروا ہوا رہے ستیں۔
 مانیں اثر ہزار قوم و کوہ انش مہکل گروں دتا ریخ میں ہیچ فتویٰ
 و فیصلہ پھو دیم آؤ غیں وخت و سال و پہراں آپ داتا نہ کنتھ پرچھے کہ
 گیدی میں جہاں عقل حیران و جھیم سکھ و گندغ لوٹھاں کہ ہائیڈر و جن بمب
 جھوں جہاں تاریخ آرگا رکتھ و س نہ زانتھ کہ آدم اولاد گوں دھی ساہ
 داراں سرکھیش یا نہ -

سردار میرزا د خان نوشیروانی

(۱۸۸۳ء تا ۱۸۸۴ء)

خاران از درستی بلوچستان الکھانش کم آباد - بے آب و گیایں
 ڈیہے بے ہواری و آباری گریں یواریاں لے ڈیہے آر خشکیں پٹ و بیوان
 درو شمشادہ - پر قدرت ہر شے کی آرا از ہی رحمت آتش پیلہ و پھد کتہ
 ہر وڑیں ڈکال و ڈکھ خاران تنہا گندہ بیت پر مردم ڈکال او ذانویشا
 خاران و دیری و درازی ۱۲۲۱۰ مربع میل تنہا تھا لائیں - تاریخ و تاکانی
 لے ڈیہے پھدڑی بہا و بازی ہر دخت و باز گریاں ثابت بیٹا چھپاریں
 کند اسمانش سے ریاست ایلان و اوغانستان و قلات میر و مرگابانی
 بن در بیٹا سہم حکومتانی مدام لے جہدش کہ خاران آنہاں گوں دوستی
 دست و دراز کتہ - لے خاران و سروغان و کماشانی بہم و پھر خ و
 گوشغ بیت کہ آنہاں وٹی ڈیہے آجونی حے داشتہ و ہے درستی حکومتانی
 و وٹی حد و حق بر جاداشتیش - پو اکھ گل و غار خاراں و سر چاریں کماشانی
 قصہ و قول بلوچستان تاریخ و باز شترین و پرمیاریں و نامی میں تاک گوشغ
 بنٹہ خاراں و پھلی گوشغیں سر کردہ و سر دکانش نوشیروانی ایل و خانواداں
 بہادرین و نگین کماش دیمار اڑتھخان لے بلوچی دود و دود غانی محکم مقبی
 کھنغ آپ نوشیروانی بہا غ و اثر ہر قریانی دین آتش پھدڑی گڑتھخان - عرب
 تاریخ و نوشتن کھنوغان خاران آرقاران یا کاران ، نام و گوں یاد کتہ
 لے دی اندین بور در کتہ "سر جلد پ" - سال ۲۰۳ -

و مندےء خاراں یا ہر فین کوہ نام دیش لہ بر فین کوہ نواں راس کوہ
 آر کو شتیش۔ یک جا گئے کوہ گاراں نام گرغ بیشا لہ ابو الفضل
 بلوچستان و حال بیان کھنٹ تہا کیچ و کھنٹ ڈیہہ و نیامی کوہاں بکرہ
 گوشتی۔ خاراں و بے آف و بے کاہیں پٹ و سوختیں گزائیں کوہ گری
 لہ و تواریچہ دری قومانی اُرش دہا ہر وخت یک جنجال و مزائیں بندہ
 پیا وشتا تا۔ خاراں بولکان و قی ملک بار و اشتریں متل و قول و گوشتا
 خاراں جائے خواراں۔ دست ما داراں۔ چھم ما ستاراں۔

خاراں و پھیشی گوشتیں کہنیں تاریخ کم و گیشتر گوں سیستان و اولاد
 سواراں۔ سیستان کیانی و طاہری و سغری خانواں داں و دلاشیں
 میعادےء خاراں سہرا پھاغ و اتر ہی داشتہ۔ ۳۸۳ء امیر تیمور گوگلی
 سیستان و ارغ و قی دست و کپتہ داہی پچا لکو دری سروغانی توہاں
 سارا ش کھنٹ آپ و قی زہگ میران شاہ دیم دانی۔ میران شاہ و قی
 سنگتی و امیر کہہ دہا جی سیف الدین زرتہ۔ خاراں بیدہا نیام و
 توہان آتیموری پھوڑاں گیر و کھٹ کھنٹ و دری سروغان گوں و قی گیشتر
 اُردا کھنٹ بیشا۔ امیر تیمور بے اُرش آش بیدہاں ہفتہ ہی صدی سہری سال
 خاراں و تاریخ تہا کنڈرغ بیت و انہی تہی و دری حال و حقیقت
 و دیمادہا دینی کھیت۔ سہہ دو صدی نیام دری حال گوں پک
 و حق شاہری و گوشت نہ بیت دانکہ نے دیمادہا شیردانی پھاغ و اترانی
 جہل و بڑہاں و احوال و ت آ پچہ رنہ کنتہ۔ نو شیردانی خانوادہ
 و قی ہزار کیانی ملکانی ہون و گوں اوار کنتہ پر لے دعویٰ و بار و پھوش
 رقم و روایت و نین کہ تاریخ انہی پلوا گیر تہ۔ قیاس چھون پھیداری
 لہ الاقری۔ لہ کتاب مساک و مالک ابن حوقل لہ آئیں اکبری لہ بلوچستان کینر لہ پپس ایوش
 ان ٹولن ہسٹری پرائس۔ جلد ۳ تا ۶۔ ۲۰۰۶۔ ۲۶۔

که خادان نوشیروانیانی پیرک امیر نوشیروان بخودری است و سچ
 امیر نزد جنگ و تنها پشی بیاوردند امهاں مٹپانشش بیران بیثا امیر نوشیروانی
 بخودری پند درند آتش ملک دوستین و ملک دینار نوشیروانی بی ثعلب
 که آنهانی نام بلوچستان و دایتی تاریخ تنها قلات و میرداری و جگولان
 گون جنگ کهن بار و اشکنج بیت - نادر شاه افشار که روش آسان و
 دیهانی نینولین گوشه بیت آهنی و ایران و اوغانستان و بندستان
 و ترکستان و سمرقند زمین چھون زمین چھنڈا جینتھا - سچ سفرے چھون زمین
 آختا که آهنی و دوشی پھاغ نادری قهارین حکم دیما بر جادداشت کھت
 سچ زور سمرقند زبانه و دریں میر پدل خان خادان و پھاغ و دوش
 دوشی سغار سینخ آتش درستین گوانڈی یس - بولک و پھوتاروشی
 هاکی شیرا اژتھغان - ۱۳۳۷ نادر شاه و اوغانستان زیر کھنچ
 نیت کھت - نادری حکم پدل خان آدرسته که آهنی کهک آپ خادان
 اژدان مچ کھت - پدل خان و نادر شاه فریاں و کھلوسرا گوش نه
 داشته - ۱۳۳۷ اوغانستان گریغ و دند نادر شاه پند اگر تھ دینا
 دراپیر محمد خان حاکم کرمان و الماس خان سیتان و حاکم کماشی
 بندین اژدے خادان سرا دیم داتی که پدل خان آدرستین زنیروانی
 تنها بستی و نادری دیوان و پیش کھتان - نادری اژدان چھون
 خادان بیرتھ - ظالمین چھیر دے دیغ آتش پند خادان پھوژان دوش
 سغارانی بارداشت نه کھت - بیران بیو خانی انبارانی تنها پدل خان بیثا
 بیثا - گور سمرقند و متغ افشار پھوژان آتش لاف و دالتخان دولت
 و مال و دوشی آس لٹ و پھلخ دیم دیثا - پدل خان آدر نادر شاه و دوش
 نه بخودری آس یون و دوش گون مقلان مان و دوش گون مقلان اولادان - ۲۲۲
 دینا اند بلوچستان و میر و ارغان بلوچ - تاک ۲۲۲

و دیوان دیمایہ تھیش۔ گوندیں میعادے گوزرغ و پھدا فشاں پھاغ و اثرھا
 آنہی خطا گوں خیر و لکشا و خادان سر و غانی و لدا پُر دل خان و دست و دانی
 دانی دان خادان پھروش و پھلغ کھپ و ٹیک تاز غشاں کہ ۱۳۴۷ء پُر دل خان
 ایران سرحدی الکھانی سمر از خیم جنت آتش در اکھشتہ۔ ہے جنگ و پُر دل
 خان و وزہگ زوال بی ثغاں و آنہی نواسخ عباس ایران سرحدی آن
 بندی کھتہ۔ ہے اُرش و تہا پُر دل خان آرباز گران بہائیں مال و مدی
 دست و کھپتہ۔ چھیان ہزار زن و زہگ بندی کھتہ خادان و سر کھتہ۔
 ۱۳۴۷ء نادر شاہ و خادان سراسر اُرش کھنغ آپ و قی نامی میں جہیل دیو
 لے واداجنگ جھڑاں سکھ سوری و گوں خادان سراہونی ہیں ہو لے گوارینھا
 خادان تھیر غیں کھلغ و کوچانی آبادی افشاں اُرداں نادرینھا۔ ہر شے کہ
 آنہانی دیماکھیتہ آنہاں ہندی و آس و وڑدھ کھتہ۔ ہزاریں پھیر و درنا بیراں
 و بندی بی ثغاں۔ ہے تباہی و تہاری نیا ما پُر دل خان و امان راہ گیتھ و
 ایرانی کماش و گوں داکی دوستی و امینی راہ بندانی سراقول و قسم کھتہ۔ ہے
 ہون گیریں جھپڑ و پھدا پُر دل خان ہر وخت و نادر شاہ کہک نو فاداری
 آپ تیار و شتاقی و بلیشا۔ نادر شاہ و بخارا سراسر اُرش کھنغ وخت و پُر دل
 خان و باز قویہیں کہک و دانہ و ایشی حوا و افشاں بادشاہا آنہی آر
 مکران تہا کو لوہ و پید رک اپکر بشکیش دانہ۔ ۱۳۴۷ء پُر دل خان و لے
 دنیا ہونیں زند آتش داکی موکل کیتھ و آنہی آتش پھپت سال گذر نادر شاہ
 و قی پچھ لے جہان آتش بیڑ ثغاں۔ پُر دل خان و پھدا آنہی مسترین زہگ
 شہداد خان و خادان پھاغ و اثری دست و گیتھ و ہمیشی دور و باری و
 خالان پھاغ و غاںستان بادشاہ احمد شاہ ابدالی مستری شیر ابدیشا ۱۳۴۷ء

عباس خان سیجی پند آزاد خان که آنهی عمریچ چهل سال ات خادان
 سرداری بهارغ و ثی سلطانین هر سر راستی - میریچ دل خان و ثی سلطانین
 خادان مهرانش آزاد خان نام نهیش مهنسری چپون که چچار دی ماهی
 مان استارانی نیاما - آزاد خان چپونکه آنهی تالین سه دولا آنهی
 خصلت آزاد است تباث قندهار دُرانی یادش باں گون ملام دور
 واهی رابندانی سرا کار بندیشا - قلات خاناں آنهی آر سکته سری و ویش
 دی و نیشته - ایران و دنگ بولکانی سرا آنهی زحم جنت آس مری
 دراث - خادان یی هر سر ویم چپ و چاگرد و چپیارین پلوانش
 حکومت اوغانستان و ایران و قلات نیاما هند و بند - آزاد خان
 لے زانته که خادان و آجونی و نانداری آپ یک اژدس ملام دارغ
 لوٹی - پواکه آنهی و سه نه رانسی پھیا ذغین توپی و طفقاری اژدس
 علیدیک معد بور زوارانش داشته - ۱۸۳۳ خان محراب خان
 رند میر نصیر خان دوئم آر بلوچستان الکھانی تها - دلبندین دوست
 فغانه نه کپته - آنهی و خادان راه کپته و آزاد خان باوٹی ویش داشتی
 آزاد خان و ثی باوٹی و آبر و و عرنت و ثی و آنهی حیدر وایتانی
 بر جاد داشته - خان و خدمت و خاطر آب ریج بخیلی و بے دلی ثبوت
 پیش نه کشی - خان خیل و و ثی نیام بندی آنی دیر کفغ آب و ثی جکوت
 میر نصیر خان آردانی - پر لے عزیزی و قریواری جو رُغ جو آرد جان نه کپته
 دوشین مهرانی دل و دفت یک لویثا واق و ویل و روغین و خت
 آزاد خان و کپک دست پھر قلات خاناں در اژدس - بے دانی
 کهنغ و کهنس کار لویثا - آزاد خان آردا چار نوغین راه چچار کپته

خان میرزا داد خان و ہنگو گشتیں بہرگوں دثی سراوان و جہالاوان
 بولکانی جنگ و جہغان زیاں گوستہ۔ ہے بہاریں و تہندیں نواف
 و جہا آنہی عدوست و دژن نیا ماہر نیردیم باز کم کشتہ۔ آنہی ظالمیں
 زخم و زواران خاران سرا دے ایگاکر کشتہ۔ ۱۸۵۷ء قلات خان
 عطا محمد سروغانی و شش ہزار اڑ دے خاران زیر کھنچ آپ دیم داٹہ
 خاران کوٹ و باڑی آں ہے اڑش دیما و دثی سفرو بنج و سیم برجا و بڑنداشتہ
 و قلاتی پھوٹنا کامی و نامرادی و پھدا گڑ کشتہ۔ ۱۸۵۸ء ایران و پھلنگ نیاما
 جنگ و گوتاکھ جٹہ۔ آزاد خان و ایران و کہک آپ سریں بستہ و آنہی
 جندا ہے جنگ و دثی کھو فغ و کشتہ گوں ایران اڈد و اوکشتہ و بلوچی
 سفار و مزین ہڈے و ایران و عزت جنگ و پٹ و کاگد سرا قول و
 عہدانی وخت و بڑجا داشتہ۔ آزاد خان سکھ سریں و سریں و آجونی
 دارو خیں سروغانے و دہرہ ساگیں خیل و حکومت و آجونی و اینی دارغ
 آپ آنہی سفار و سرنا تھینر و تیار ایرتھتہ۔ ۱۸۵۹ء افغانستان و پھلنگ و گوں
 دہی و جنگ و وخت و آزاد خان تھینر و دثی سروغانی و افغانستان
 سرینا و ماوند ہتھیں میل و جنگ و دست گوں وغانی برائیاں یک کھنی
 ہے جنگ و نیا ماہر بلوچاں چھوٹیں زخم جہنی و پیش داشتہ کہ افغانستان
 دل سرا لے وخت و داں چھوٹیں سنگ و سرا شک انت
 اوغانی کماش و کار داراں لے شتری و رانتھہ کہ آزاد خان و بے ٹھیں
 نہجے و آنہی دوستی و دژنی گرائیں بہا دیرے داری۔ پواکھ آنہانی جہد
 ہمیش کہ آنہی آردام و دثی دوست و دست شریک بداراں۔ دژانی
 بادشاہا آزاد خان آرد و شاہی خاندان محمد زئی جنگ سیر داٹہ شش ہزار

کھلدار ہمال اوغانی شاہی خزانہ آتش دیتے قول قبول کھٹہ۔ ایشی اس
عبید زانی حکومت و سبائی و گرم سیل مستری ڈیہے آزاد خان پھارغی
شیرادانہ۔

۸۸۸ء خان میر خداداد خان و سکھ گیری حکومت آتش جھالاوال ہلکا
پھاذاختان مرویس کنڈانی میرل و مراد جنگ و تول و تارا زری تہا کھٹہ
آزاد خان و بلوچ خان و سر وغانی و چھیار صدر بوز و وار و و
پھیلا زغیں پھوڑ جھالا و نیانی کھک آپ خاران آتش دیم داتہ لے آس و
تھنخ آتش رند ۸۸۳ء خان خداداد خان و آزاد خان نیام و ولد آزاد خان
سمر کھٹہ۔ دوئیں پٹوالش ہون و ارگون ہونی میں زحماں ہون درغ و کھ
آپ در کھپتھان۔ خاران اڑداں میر نور و زخان و سر وکی و قلات
کنڈا گام جتہ۔ دیما قلات و نائب میر کامیاں قلاتی اڑداں گون جنگ و
پٹ و آختہ پھیلہیں روش، گرم جوشیں جھیر و کھنخ و پھند قلاتی سر جھالا
پھا ذہ داشتخان و پھر شتخان۔ قلاتی نائب گون لہتے ورنایاں کھنخ بیش
لے جنگ آتش گونڈیں وختے و پھنداسیتان پسر گلہ چاہ بولکاں خارا
روش ایر کھپتی سر و سیانی سرا ایلخار کھٹہ۔ آہنانی دیم دارغ آپ آزاد خان
تھر جہیں اڑدے دیم داتہ و خارا فی تیغ حبان سیتانیاں آر چھوڑشیں پھنٹے
داتہ کہ دہمی بار و آہناں دل نہ بستہ کہ خارا کنڈا لومیا کھٹہ۔ خارا فی
پھوڑاں جوانی و آرا میں سا ہے دی نہ زرتھنا کہ آزاد خان و آہنانی
بودانی دیم چاغی و لوشکی پٹوا کڑ دینتھ۔ سردار کمال خان سحرانی و ڈیہہ
سرا لے بلا رختہ و گیں دستیں الکہہ و فی زحسم شیرا اڑتھیش۔ نہیں
اے او تھرا نو شکی ذکر منیگانی راہ گپتھ۔ میگلانی کھلخان آس و انیش۔

بازیں آرزو جسم و توپکاں کڑی رنت و کھڑ دے مینگلاں آر بندی کھنوش
 ڈیہا بڑ تھیش۔ مینگلاں دُبا خاراں نام دی تہ گیتہ و دیم ترا خرنشانی
 اشتیش ایران دنگ دامنی و رخشاں محمد حسنی بولکاں زانٹھ کہ آزاد خان
 یک ناکمانیں بلائے ڈولہ ہر جا کہا بوٹھی ماں ریشیت۔ آہناں یک مسترین
 مراگہ و میڑ و مچی ستہا قول و قرار کھتہ کہ یک دستی عاراں سرائی ریشاں سہ
 استماناں خاراں سرائش کھتہ و آزاد خان آہناں جوا و دیخ آپ
 در کھتہ د کوہ تفتان بنگاہی دامن عر جھونشیں سفار جنگے و دیم کھتہ کہ
 چاکری دور عر جنگ نوخ کھتیش۔ مڑ لو آشیں جھڑوے پھدا ایرانی بلوچاں
 جنگ سوب آزاد خان آردا تہ۔ سرحدے مچیں کھلغ و مہت۔ دیر و دروغ
 آن لحم و لٹ و لو آشی دیم دیشا۔ دامنی بولک عر سردار میر یار محمد خان گون
 وٹی سے تیں برائتاں بندی بیتا و خاراں عر بڑ تھیش و پتہ روش عر گڈھون
 واریں سفاراں آہناں ہونانی سوادھ سیر دی عر گتہ۔

سرتوڑیں پھلنگ عر بلوچستان عر قوم و قبیہاں تہا دست و دُیب
 شانی آردا تہ آتش بنا کھتہ۔ داں پنجاہ سال عر آہناں دل عر ہچہ آف
 نہ وارتہ کہ آزاد خان عر دیم نیام وٹی مستری ساین عر تھالان
 کھتہ۔ ماہ دسمبر ۱۸۸۳ء سری واد عر سردار بٹ سندھمین سرائی عر پتہ کھلش
 دست و ای راہ بندانی سرائی خاراں عر سر بیتا و لمے کام ہم پھلنگیاں آزاد خان
 رضا گون زڈ کھتہ۔ خاراں تہا تھوہیں منگہ و مراگا ہے عر دیم کھتہ۔ خاراں پھو
 ورنہ۔ غریو و نبرغ و گہیں میر و معتبر گون وٹی منگہیں برائتاں کھو کھریں بلوچی
 جبر و پوشتا کاں زیو ناک و چاکری کلاک و بمبڑیں ریشاں تزل کھناں
 کول سلاح و سنجان شینہ پڑیں بورانی سرائی زوار دیوان تہا اقرار بی ارغ آپ

خاران کوٹ و میری و مچھنی نغان۔ سر رابرٹ سنڈمین میٹر و مرمنی
 آزاد خان آکر لے ہوڈ سر اراضی کھتہ کہ آن ایشی آتش پھلا خان قلات
 لوکی دیلاں و کچہریانی تہا و دش دلی و مند و نیا ذکنتہ۔ تھارن ٹن و قلات
 تہا سر رابرٹ سنڈمین و خاران دوست واپی نہیں پندرہ و پیمانانی درگاہ
 گوئی کہ لے یک زندیں سیاسی سوب و شادمانی و کہ پھلنگیاں یک جوہر
 دژمنے آرد دوست کھتہ واپا در راہ از خاران الکھانش نجات لہ۔

آزاد خان سری وار و عمامنی ۱۸۸۴ء شال کوٹ و کوٹلہ آخست
 شش ہزار کھلدار کہ بھیش و انہی آکر کابل حکومت وراثت یہاں پھلنگیاں
 و قی بلوآش دیت قبول کھتہ آزاد خان تو صیف و واڑہ ٹیمٹ چھو قلم و
 زیری۔ آزاد خان و دنیا آتش موکل کھن آتش بلوچی بھارغ و ازہانی کہیں شال
 و طور و طرز و موکل کھتہ۔ و قی درازیں ارم و انہی باز مارغ و چیل و بڑو شال
 انت۔ ۱۸۸۴ء انہی و ہماں سبیر میٹر و پلو کھتہ کہ آن ہماں خان آرد
 لوٹھا کھتہ کہ انہی آرد پھلنگ و تخت سرانیا و مینھا و آن ڈل و سردخان ہم
 بیشاکہ آن شال کوٹ و شہر سر ۱۸۸۵ء آتش کھن آب سبر نغان۔ خاراں و
 بولک چیل سال گرندا ما و ند جگ و ہم شریک نی تھنہ و آن جنگ و لٹ
 و پھیل و سامان و تو یک آنش کہ قندھا آتش آماری آرد قیش انہا نش
 آزاد خان لے حذر استغث کہ یک صد و ناگون سلاخان دای آہی
 دیسا حاضر تھنہ عبید انہا نش کہ انہی تھو سر اچھو اجو خین باز استلا
 انہی جند و جوارخ آتش مچھ کھاخت انتھ و ختہ و کہ انہی و جنگ نیت بت
 سر رابرٹ سنڈمین و بازند و گند رندا لے قہمیں سردار و جاتیں
 تو صیف کھتہ و قی درازیں زند و تہا آزاد خان و قی سردار و جاتیں

شتری و داشته - باز پھیر سنی آتش آنہی قدر و بالا ذکمان بیشا و چھون
 نہ مانٹھا کہ کسے گھمک و عید ماذن سراز قرار بیٹ - تریک و از قلع
 بی آغاز ندا آنہی دم از گیشتریں ورنایانش گھمرا - اکل آتیشیں آراد غو
 و ازھا - بدی گھو خان آرمزادین آپ دیری نہ کھٹ - سکھ سخی
 بھہ مزادین و باز سکھ دل و - از تھو غنیں توصیف آتش سردار ازھا
 نیک نیتی تہا باز نام و کھشتی ات - وئی قولانش پچ بھچند نہ گڑتھ
 و در وہ گھنوخ و دروغ جنو خان سراز دل شوشین نادھشی و
 نشان دات ات - مہر را برٹ سندھین یک کا گدے تہا لارڈنا تھ
 بدوک آرا زاد خان بارو و فوشق کنتھ کہ "اں شاہی راہ زن و قلات
 حکومت و دہ و دنگانی سراز آنہی و گون مند و نیا ذ کھنغ باز کیف گیریں
 ہوئے - مہر مہ لڈپ وئی کتا و تہا آزاد خان و گون زیونا کیس خیالان
 یاد کنتھ : آزاد خان سرحدی بھاغ و اثر ہانی یک شتریں مہر لٹے
 نو دسال عمر و یک محکمیں بور زوارے ات - اراد غ دارغ
 آپ تھنر - جنگ تہا سمر زور و آنہی آپ ایران یا قلات یا شالکوٹ
 (کوٹ) سراز ارش کھنغ دیر ہے نہ داشت - جنگ آپ آنہی دست ہر کس
 سردار را و اں قوتیں راستین دستے ات کہنیں بلوچ را جی تمام دارغ
 آپ سندھین بھیدی جہدا، خادان آزاد خان گنڈا دیم گڑ وینھا و اں
 مراد زیدغ آپ آنہی و ہے سری ساعت دست و کپتھ - حاجی عبداللہی کالی
 ۱۳۸۸ء پھلنگ پلو اش قلات آتش خاران و سنا و اں وئی بھند سنا
 نامہ تہا سردار آزاد خان سخاوت و سخن سخی و مہاں داری و شتریں دیکھو
 پیش داری کہ

۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ - ۱۹ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ - ۳۱ - ۳۲ - ۳۳ - ۳۴ - ۳۵ - ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۳۹ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۳ - ۴۴ - ۴۵ - ۴۶ - ۴۷ - ۴۸ - ۴۹ - ۵۰ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۵۸ - ۵۹ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۳ - ۶۴ - ۶۵ - ۶۶ - ۶۷ - ۶۸ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۲ - ۷۳ - ۷۴ - ۷۵ - ۷۶ - ۷۷ - ۷۸ - ۷۹ - ۸۰ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۳ - ۸۴ - ۸۵ - ۸۶ - ۸۷ - ۸۸ - ۸۹ - ۹۰ - ۹۱ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۷ - ۹۸ - ۹۹ - ۱۰۰ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۵ - ۱۰۶ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۰ - ۱۱۱ - ۱۱۲ - ۱۱۳ - ۱۱۴ - ۱۱۵ - ۱۱۶ - ۱۱۷ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰ - ۱۲۱ - ۱۲۲ - ۱۲۳ - ۱۲۴ - ۱۲۵ - ۱۲۶ - ۱۲۷ - ۱۲۸ - ۱۲۹ - ۱۳۰ - ۱۳۱ - ۱۳۲ - ۱۳۳ - ۱۳۴ - ۱۳۵ - ۱۳۶ - ۱۳۷ - ۱۳۸ - ۱۳۹ - ۱۴۰ - ۱۴۱ - ۱۴۲ - ۱۴۳ - ۱۴۴ - ۱۴۵ - ۱۴۶ - ۱۴۷ - ۱۴۸ - ۱۴۹ - ۱۵۰ - ۱۵۱ - ۱۵۲ - ۱۵۳ - ۱۵۴ - ۱۵۵ - ۱۵۶ - ۱۵۷ - ۱۵۸ - ۱۵۹ - ۱۶۰ - ۱۶۱ - ۱۶۲ - ۱۶۳ - ۱۶۴ - ۱۶۵ - ۱۶۶ - ۱۶۷ - ۱۶۸ - ۱۶۹ - ۱۷۰ - ۱۷۱ - ۱۷۲ - ۱۷۳ - ۱۷۴ - ۱۷۵ - ۱۷۶ - ۱۷۷ - ۱۷۸ - ۱۷۹ - ۱۸۰ - ۱۸۱ - ۱۸۲ - ۱۸۳ - ۱۸۴ - ۱۸۵ - ۱۸۶ - ۱۸۷ - ۱۸۸ - ۱۸۹ - ۱۹۰ - ۱۹۱ - ۱۹۲ - ۱۹۳ - ۱۹۴ - ۱۹۵ - ۱۹۶ - ۱۹۷ - ۱۹۸ - ۱۹۹ - ۲۰۰ - ۲۰۱ - ۲۰۲ - ۲۰۳ - ۲۰۴ - ۲۰۵ - ۲۰۶ - ۲۰۷ - ۲۰۸ - ۲۰۹ - ۲۱۰ - ۲۱۱ - ۲۱۲ - ۲۱۳ - ۲۱۴ - ۲۱۵ - ۲۱۶ - ۲۱۷ - ۲۱۸ - ۲۱۹ - ۲۲۰ - ۲۲۱ - ۲۲۲ - ۲۲۳ - ۲۲۴ - ۲۲۵ - ۲۲۶ - ۲۲۷ - ۲۲۸ - ۲۲۹ - ۲۳۰ - ۲۳۱ - ۲۳۲ - ۲۳۳ - ۲۳۴ - ۲۳۵ - ۲۳۶ - ۲۳۷ - ۲۳۸ - ۲۳۹ - ۲۴۰ - ۲۴۱ - ۲۴۲ - ۲۴۳ - ۲۴۴ - ۲۴۵ - ۲۴۶ - ۲۴۷ - ۲۴۸ - ۲۴۹ - ۲۵۰ - ۲۵۱ - ۲۵۲ - ۲۵۳ - ۲۵۴ - ۲۵۵ - ۲۵۶ - ۲۵۷ - ۲۵۸ - ۲۵۹ - ۲۶۰ - ۲۶۱ - ۲۶۲ - ۲۶۳ - ۲۶۴ - ۲۶۵ - ۲۶۶ - ۲۶۷ - ۲۶۸ - ۲۶۹ - ۲۷۰ - ۲۷۱ - ۲۷۲ - ۲۷۳ - ۲۷۴ - ۲۷۵ - ۲۷۶ - ۲۷۷ - ۲۷۸ - ۲۷۹ - ۲۸۰ - ۲۸۱ - ۲۸۲ - ۲۸۳ - ۲۸۴ - ۲۸۵ - ۲۸۶ - ۲۸۷ - ۲۸۸ - ۲۸۹ - ۲۹۰ - ۲۹۱ - ۲۹۲ - ۲۹۳ - ۲۹۴ - ۲۹۵ - ۲۹۶ - ۲۹۷ - ۲۹۸ - ۲۹۹ - ۳۰۰ - ۳۰۱ - ۳۰۲ - ۳۰۳ - ۳۰۴ - ۳۰۵ - ۳۰۶ - ۳۰۷ - ۳۰۸ - ۳۰۹ - ۳۱۰ - ۳۱۱ - ۳۱۲ - ۳۱۳ - ۳۱۴ - ۳۱۵ - ۳۱۶ - ۳۱۷ - ۳۱۸ - ۳۱۹ - ۳۲۰ - ۳۲۱ - ۳۲۲ - ۳۲۳ - ۳۲۴ - ۳۲۵ - ۳۲۶ - ۳۲۷ - ۳۲۸ - ۳۲۹ - ۳۳۰ - ۳۳۱ - ۳۳۲ - ۳۳۳ - ۳۳۴ - ۳۳۵ - ۳۳۶ - ۳۳۷ - ۳۳۸ - ۳۳۹ - ۳۴۰ - ۳۴۱ - ۳۴۲ - ۳۴۳ - ۳۴۴ - ۳۴۵ - ۳۴۶ - ۳۴۷ - ۳۴۸ - ۳۴۹ - ۳۵۰ - ۳۵۱ - ۳۵۲ - ۳۵۳ - ۳۵۴ - ۳۵۵ - ۳۵۶ - ۳۵۷ - ۳۵۸ - ۳۵۹ - ۳۶۰ - ۳۶۱ - ۳۶۲ - ۳۶۳ - ۳۶۴ - ۳۶۵ - ۳۶۶ - ۳۶۷ - ۳۶۸ - ۳۶۹ - ۳۷۰ - ۳۷۱ - ۳۷۲ - ۳۷۳ - ۳۷۴ - ۳۷۵ - ۳۷۶ - ۳۷۷ - ۳۷۸ - ۳۷۹ - ۳۸۰ - ۳۸۱ - ۳۸۲ - ۳۸۳ - ۳۸۴ - ۳۸۵ - ۳۸۶ - ۳۸۷ - ۳۸۸ - ۳۸۹ - ۳۹۰ - ۳۹۱ - ۳۹۲ - ۳۹۳ - ۳۹۴ - ۳۹۵ - ۳۹۶ - ۳۹۷ - ۳۹۸ - ۳۹۹ - ۴۰۰ - ۴۰۱ - ۴۰۲ - ۴۰۳ - ۴۰۴ - ۴۰۵ - ۴۰۶ - ۴۰۷ - ۴۰۸ - ۴۰۹ - ۴۱۰ - ۴۱۱ - ۴۱۲ - ۴۱۳ - ۴۱۴ - ۴۱۵ - ۴۱۶ - ۴۱۷ - ۴۱۸ - ۴۱۹ - ۴۲۰ - ۴۲۱ - ۴۲۲ - ۴۲۳ - ۴۲۴ - ۴۲۵ - ۴۲۶ - ۴۲۷ - ۴۲۸ - ۴۲۹ - ۴۳۰ - ۴۳۱ - ۴۳۲ - ۴۳۳ - ۴۳۴ - ۴۳۵ - ۴۳۶ - ۴۳۷ - ۴۳۸ - ۴۳۹ - ۴۴۰ - ۴۴۱ - ۴۴۲ - ۴۴۳ - ۴۴۴ - ۴۴۵ - ۴۴۶ - ۴۴۷ - ۴۴۸ - ۴۴۹ - ۴۵۰ - ۴۵۱ - ۴۵۲ - ۴۵۳ - ۴۵۴ - ۴۵۵ - ۴۵۶ - ۴۵۷ - ۴۵۸ - ۴۵۹ - ۴۶۰ - ۴۶۱ - ۴۶۲ - ۴۶۳ - ۴۶۴ - ۴۶۵ - ۴۶۶ - ۴۶۷ - ۴۶۸ - ۴۶۹ - ۴۷۰ - ۴۷۱ - ۴۷۲ - ۴۷۳ - ۴۷۴ - ۴۷۵ - ۴۷۶ - ۴۷۷ - ۴۷۸ - ۴۷۹ - ۴۸۰ - ۴۸۱ - ۴۸۲ - ۴۸۳ - ۴۸۴ - ۴۸۵ - ۴۸۶ - ۴۸۷ - ۴۸۸ - ۴۸۹ - ۴۹۰ - ۴۹۱ - ۴۹۲ - ۴۹۳ - ۴۹۴ - ۴۹۵ - ۴۹۶ - ۴۹۷ - ۴۹۸ - ۴۹۹ - ۵۰۰ - ۵۰۱ - ۵۰۲ - ۵۰۳ - ۵۰۴ - ۵۰۵ - ۵۰۶ - ۵۰۷ - ۵۰۸ - ۵۰۹ - ۵۱۰ - ۵۱۱ - ۵۱۲ - ۵۱۳ - ۵۱۴ - ۵۱۵ - ۵۱۶ - ۵۱۷ - ۵۱۸ - ۵۱۹ - ۵۲۰ - ۵۲۱ - ۵۲۲ - ۵۲۳ - ۵۲۴ - ۵۲۵ - ۵۲۶ - ۵۲۷ - ۵۲۸ - ۵۲۹ - ۵۳۰ - ۵۳۱ - ۵۳۲ - ۵۳۳ - ۵۳۴ - ۵۳۵ - ۵۳۶ - ۵۳۷ - ۵۳۸ - ۵۳۹ - ۵۴۰ - ۵۴۱ - ۵۴۲ - ۵۴۳ - ۵۴۴ - ۵۴۵ - ۵۴۶ - ۵۴۷ - ۵۴۸ - ۵۴۹ - ۵۵۰ - ۵۵۱ - ۵۵۲ - ۵۵۳ - ۵۵۴ - ۵۵۵ - ۵۵۶ - ۵۵۷ - ۵۵۸ - ۵۵۹ - ۵۶۰ - ۵۶۱ - ۵۶۲ - ۵۶۳ - ۵۶۴ - ۵۶۵ - ۵۶۶ - ۵۶۷ - ۵۶۸ - ۵۶۹ - ۵۷۰ - ۵۷۱ - ۵۷۲ - ۵۷۳ - ۵۷۴ - ۵۷۵ - ۵۷۶ - ۵۷۷ - ۵۷۸ - ۵۷۹ - ۵۸۰ - ۵۸۱ - ۵۸۲ - ۵۸۳ - ۵۸۴ - ۵۸۵ - ۵۸۶ - ۵۸۷ - ۵۸۸ - ۵۸۹ - ۵۹۰ - ۵۹۱ - ۵۹۲ - ۵۹۳ - ۵۹۴ - ۵۹۵ - ۵۹۶ - ۵۹۷ - ۵۹۸ - ۵۹۹ - ۶۰۰ - ۶۰۱ - ۶۰۲ - ۶۰۳ - ۶۰۴ - ۶۰۵ - ۶۰۶ - ۶۰۷ - ۶۰۸ - ۶۰۹ - ۶۱۰ - ۶۱۱ - ۶۱۲ - ۶۱۳ - ۶۱۴ - ۶۱۵ - ۶۱۶ - ۶۱۷ - ۶۱۸ - ۶۱۹ - ۶۲۰ - ۶۲۱ - ۶۲۲ - ۶۲۳ - ۶۲۴ - ۶۲۵ - ۶۲۶ - ۶۲۷ - ۶۲۸ - ۶۲۹ - ۶۳۰ - ۶۳۱ - ۶۳۲ - ۶۳۳ - ۶۳۴ - ۶۳۵ - ۶۳۶ - ۶۳۷ - ۶۳۸ - ۶۳۹ - ۶۴۰ - ۶۴۱ - ۶۴۲ - ۶۴۳ - ۶۴۴ - ۶۴۵ - ۶۴۶ - ۶۴۷ - ۶۴۸ - ۶۴۹ - ۶۵۰ - ۶۵۱ - ۶۵۲ - ۶۵۳ - ۶۵۴ - ۶۵۵ - ۶۵۶ - ۶۵۷ - ۶۵۸ - ۶۵۹ - ۶۶۰ - ۶۶۱ - ۶۶۲ - ۶۶۳ - ۶۶۴ - ۶۶۵ - ۶۶۶ - ۶۶۷ - ۶۶۸ - ۶۶۹ - ۶۷۰ - ۶۷۱ - ۶۷۲ - ۶۷۳ - ۶۷۴ - ۶۷۵ - ۶۷۶ - ۶۷۷ - ۶۷۸ - ۶۷۹ - ۶۸۰ - ۶۸۱ - ۶۸۲ - ۶۸۳ - ۶۸۴ - ۶۸۵ - ۶۸۶ - ۶۸۷ - ۶۸۸ - ۶۸۹ - ۶۹۰ - ۶۹۱ - ۶۹۲ - ۶۹۳ - ۶۹۴ - ۶۹۵ - ۶۹۶ - ۶۹۷ - ۶۹۸ - ۶۹۹ - ۷۰۰ - ۷۰۱ - ۷۰۲ - ۷۰۳ - ۷۰۴ - ۷۰۵ - ۷۰۶ - ۷۰۷ - ۷۰۸ - ۷۰۹ - ۷۱۰ - ۷۱۱ - ۷۱۲ - ۷۱۳ - ۷۱۴ - ۷۱۵ - ۷۱۶ - ۷۱۷ - ۷۱۸ - ۷۱۹ - ۷۲۰ - ۷۲۱ - ۷۲۲ - ۷۲۳ - ۷۲۴ - ۷۲۵ - ۷۲۶ - ۷۲۷ - ۷۲۸ - ۷۲۹ - ۷۳۰ - ۷۳۱ - ۷۳۲ - ۷۳۳ - ۷۳۴ - ۷۳۵ - ۷۳۶ - ۷۳۷ - ۷۳۸ - ۷۳۹ - ۷۴۰ - ۷۴۱ - ۷۴۲ - ۷۴۳ - ۷۴۴ - ۷۴۵ - ۷۴۶ - ۷۴۷ - ۷۴۸ - ۷۴۹ - ۷۵۰ - ۷۵۱ - ۷۵۲ - ۷۵۳ - ۷۵۴ - ۷۵۵ - ۷۵۶ - ۷۵۷ - ۷۵۸ - ۷۵۹ - ۷۶۰ - ۷۶۱ - ۷۶۲ - ۷۶۳ - ۷۶۴ - ۷۶۵ - ۷۶۶ - ۷۶۷ - ۷۶۸ - ۷۶۹ - ۷۷۰ - ۷۷۱ - ۷۷۲ - ۷۷۳ - ۷۷۴ - ۷۷۵ - ۷۷۶ - ۷۷۷ - ۷۷۸ - ۷۷۹ - ۷۸۰ - ۷۸۱ - ۷۸۲ - ۷۸۳ - ۷۸۴ - ۷۸۵ - ۷۸۶ - ۷۸۷ - ۷۸۸ - ۷۸۹ - ۷۹۰ - ۷۹۱ - ۷۹۲ - ۷۹۳ - ۷۹۴ - ۷۹۵ - ۷۹۶ - ۷۹۷ - ۷۹۸ - ۷۹۹ - ۸۰۰ - ۸۰۱ - ۸۰۲ - ۸۰۳ - ۸۰۴ - ۸۰۵ - ۸۰۶ - ۸۰۷ - ۸۰۸ - ۸۰۹ - ۸۱۰ - ۸۱۱ - ۸۱۲ - ۸۱۳ - ۸۱۴ - ۸۱۵ - ۸۱۶ - ۸۱۷ - ۸۱۸ - ۸۱۹ - ۸۲۰ - ۸۲۱ - ۸۲۲ - ۸۲۳ - ۸۲۴ - ۸۲۵ - ۸۲۶ - ۸۲۷ - ۸۲۸ - ۸۲۹ - ۸۳۰ - ۸۳۱ - ۸۳۲ - ۸۳۳ - ۸۳۴ - ۸۳۵ - ۸۳۶ - ۸۳۷ - ۸۳۸ - ۸۳۹ - ۸۴۰ - ۸۴۱ - ۸۴۲ - ۸۴۳ - ۸۴۴ - ۸۴۵ - ۸۴۶ - ۸۴۷ - ۸۴۸ - ۸۴۹ - ۸۵۰ - ۸۵۱ - ۸۵۲ - ۸۵۳ - ۸۵۴ - ۸۵۵ - ۸۵۶ - ۸۵۷ - ۸۵۸ - ۸۵۹ - ۸۶۰ - ۸۶۱ - ۸۶۲ - ۸۶۳ - ۸۶۴ - ۸۶۵ - ۸۶۶ - ۸۶۷ - ۸۶۸ - ۸۶۹ - ۸۷۰ - ۸۷۱ - ۸۷۲ - ۸۷۳ - ۸۷۴ - ۸۷۵ - ۸۷۶ - ۸۷۷ - ۸۷۸ - ۸۷۹ - ۸۸۰ - ۸۸۱ - ۸۸۲ - ۸۸۳ - ۸۸۴ - ۸۸۵ - ۸۸۶ - ۸۸۷ - ۸۸۸ - ۸۸۹ - ۸۹۰ - ۸۹۱ - ۸۹۲ - ۸۹۳ - ۸۹۴ - ۸۹۵ - ۸۹۶ - ۸۹۷ - ۸۹۸ - ۸۹۹ - ۹۰۰ - ۹۰۱ - ۹۰۲ - ۹۰۳ - ۹۰۴ - ۹۰۵ - ۹۰۶ - ۹۰۷ - ۹۰۸ - ۹۰۹ - ۹۱۰ - ۹۱۱ - ۹۱۲ - ۹۱۳ - ۹۱۴ - ۹۱۵ - ۹۱۶ - ۹۱۷ - ۹۱۸ - ۹۱۹ - ۹۲۰ - ۹۲۱ - ۹۲۲ - ۹۲۳ - ۹۲۴ - ۹۲۵ - ۹۲۶ - ۹۲۷ - ۹۲۸ - ۹۲۹ - ۹۳۰ - ۹۳۱ - ۹۳۲ - ۹۳۳ - ۹۳۴ - ۹۳۵ - ۹۳۶ - ۹۳۷ - ۹۳۸ - ۹۳۹ - ۹۴۰ - ۹۴۱ - ۹۴۲ - ۹۴۳ - ۹۴۴ - ۹۴۵ - ۹۴۶ - ۹۴۷ - ۹۴۸ - ۹۴۹ - ۹۵۰ - ۹۵۱ - ۹۵۲ - ۹۵۳ - ۹۵۴ - ۹۵۵ - ۹۵۶ - ۹۵۷ - ۹۵۸ - ۹۵۹ - ۹۶۰ - ۹۶۱ - ۹۶۲ - ۹۶۳ - ۹۶۴ - ۹۶۵ - ۹۶۶ - ۹۶۷ - ۹۶۸ - ۹۶۹ - ۹۷۰ - ۹۷۱ - ۹۷۲ - ۹۷۳ - ۹۷۴ - ۹۷۵ - ۹۷۶ - ۹۷۷ - ۹۷۸ - ۹۷۹ - ۹۸۰ - ۹۸۱ - ۹۸۲ - ۹۸۳ - ۹۸۴ - ۹۸۵ - ۹۸۶ - ۹۸۷ - ۹۸۸ - ۹۸۹ - ۹۹۰ - ۹۹۱ - ۹۹۲ - ۹۹۳ - ۹۹۴ - ۹۹۵ - ۹۹۶ - ۹۹۷ - ۹۹۸ - ۹۹۹ - ۱۰۰۰

۱۹۰۴ء سردار آزاد خان ء دتی سرجمیں تو صیف و تقظیم دتی سفر
 زڑ تھوڑے کوڑی آس چھانی دیم ء دائمی دیر بیتا۔ آزاد خان یکا
 بلوچی دود و رایتانی نولغے اث۔ آہنی درستین زند و ذونتی مازن
 زین سراگون بلوچی سلاح و سلا مان گہرستہ۔ نذر دہی پڑھی چھین
 کماش و پھارغ و اثر ہانش بلوچی منگ و ناموس درگت ء یک گائے دیا
 میر بلوچانی پھد کھپتغیں راجی رواج و روایت دتی کفن ء گون بستہ
 وٹی گور تہا یک جا ہندی کھتہ۔ وٹی اولس ء گون آہنی آرق زنی جہ
 وواگے ء ودرستیں اولس وایلا نی دل ء آہنی آپ یک ایو کھیں۔
 جاگہ اث۔ ہر بلوچ ورنائے آپ آہنی کھلو ء کہ آن سلا حال بلاری
 مازن زواری ء حیل کنتہ۔ یک کھلی ء پھ آفا ء داری۔ یک سواس
 موثرغ۔ ۴ سیر آڑتھ تھو شخ۔ پورا کہ کہ جنگ وارش ساعت ء آل
 پھا ذاتی سرا بیت۔

جاغی و مکران و سرحدی ایمان بلوچان چھو نشیں عزت و ادب
 آہنی آپ داشت چھوں کہ پھشی زمانغ ء پھلنگ ڈیہہ تہا اولس ء
 ڈیوکان (سروخان) داشت۔ ہر بڑے بلوچے آراہنی بغاہ دیامنین غ
 آستا۔ گوشان کہ روٹے ء آزاد خان پتہ مازن زواران گون
 خاران کوٹ آس در اسیل آپ شتا۔ آزاد خان ء زھگ ہم ہے
 میر وادارا۔ راہایک بلوچ شفا کھ مال و میشاں چھاری نغا۔ آزاد خان
 زھگ ہماں شفا کھ کھرا شتا و پھس پھشی۔ شفا کھ ء نلاش۔ آہنی ء
 شفا کھ آرد و بد گوشتر۔ ہے نیا ما آزاد خان نر بخارستہ و ہے
 ٹھونک و تھو آہنی گوشان کھنٹہ۔ آہنی ء دیم دتی زھگ کنتہ اگر دینٹھا

دگوشتی کہ پھر زور و بد زوانی عر بلوچ آتش پھس عر مگر۔ گر تھو ہے
ڈولا مال گیرے۔ آں بے دل و بے حیا و بے غیرت و بے حس و بے دس
بنٹھ و دہمی روشتے عر یک غیر دُشمن عر آہنانش پھر زور و مال عر لوٹھی
گڈالے آہنی دیما ہم بے حیائی و تنزوری ثبوت دینتھ۔

آزاد خان عر گٹر لوٹھیس آہنی عر یک سترین آجوںیں اسلامی حکومت
جوڑ کھٹ۔ پر ہماں بلوچانی جدی و روایتی غیر ذمہ داری و کم فہمی ناتوا
و بے پرواہی و بے سیاسی یں زند عر کہ تاریخ عر تہا آہنہانی ہر مہنہ یں بلوچ
آرنا کام و نابود کھنٹہ ہماں ساگی یں قومی مرض عر آزاد خان عر عقل و پہم آراش
وئی ترخیں زما نفع عر حاجت و حیلہ آتش دیر پھر دیر گندیس مینرل و مراہے
بار وادیم گوزغ عر نیشتا و آہنی زند و زخم آہنی جند کار آختہ
و آہنی پھدا آہنی اُوس و استمان آرنیاختہ۔

میر غلام حسین مسوری بگٹی

(۱۸۶۷ء)

بلوچ سغارا پھلنگ قہاری ہیں اردو ارشانی دیم دارغ آب
 وئی وں عہد کھی نہ کھٹ - پر پھلنگ بادشاہی و بیرق و بارودیک
 آزمانی قہرے عکہ لوڑھے پیمانیم دنیا ماضی ترکستان و افغانستان
 و ہندوستان و ایران و عرب و افریقہ و آسٹریلیا قوم و کچیاں ہما و
 دیمادنی عین داشت نہ کھٹ - درستین بلوچ استمان عہ اغا دست
 و دل و بے و سلاح یک کھٹ ہیں و یک صراف و سرخپایں سفرے
 دست عہ وئی قیمت و قوم و ارغ دایش گڈانواں تاریخ و طالع و شری
 پہنا ذے ہے بہادرین اوس آرداں و پھلنگ عہ تخمین لوڑ و لوڑ
 دیم بلوچ راج عہ سکھ ستا ہی بند و گنڈوئے کار دات کھٹ - لے
 بلوچ استمان عہ لاجی راہ بند و جند و ہون و ہڈ سکھی گوشخ بیت کہ انہاں
 پھلنگ قوم و گون کھم و باز دان چھیا رگیت سال عہ جنگ داتہ گیدی ہیں
 دنیا کے برج قوئے عہ ہے قدر و دیرا دیں وخت عہ دان پھلنگ دماستخ
 تانترٹ نہ کھٹ - ہندوستان عہ تہا سید و بنگال و لکھنؤ و دیتی و
 پنجاب بادشاہ و داجایاں چھوٹیں جنگ نہ داتہ چھوٹیکہ بلوچ بہادر
 پھلنگ سہرا تھوڑ جٹہ و جنگ گیتھ - افغانستان امیر عہ باز و پھلنگ
 گون جنگ کھٹ و یک و پھلنگیاں کابل سہرا وئی بیرق بال داتہ رہے

تھیں جگانی تھا ہے قدر اوغان کھنچ نوی تغان چھو کہ بلوچ اُستمان
 وئی آجونی وایر دبار و اوٹا آر شہید کھنا ینتھا۔ یک حدے
 داں سر بارٹل فریتر حق گوشی کہ اغا بلوچ اوس تفاق و ملاہ بندان
 زیری و جوانین سر و غانے انہی دیما بیٹ گڈاچ غیر اوسے انہاں آر
 وئی دست و شیر داشت نہ کنتھ۔ دل گوشی کہ ہے دو میں شے بلوچ
 آر نصیونہ بنتھ۔ بلوچ اوس چو مراد انت۔ مراد اقل یک ہند اوار نہ بنتھ۔
 اغا بنتھ یک دہی آر بھوری انتھ ویک مراد دہی مراد ستری و گاہے
 نہ مٹی۔ پوانکہ سر بارٹل فریتر گوشتن زرد و رہے و دہم یک دھانہ
 و دھادیک دڑو ہے و دڑوہ آرینرل نیں۔

پھلنگ راج قہاریں طاغت دیما بگٹی تمان و دے گونڈیں
 زخم جئی و کھٹہ۔ ۱۸۳۹ء پھلنگ پھوڑ سمری وار بگٹی تمان را دیم
 کھٹہ۔ میجر بلا مور پھوڑاں داں ڈیرہ بگٹی و سر کھٹہ۔ بگٹی آں جنگ داتھ
 و دودار انہاں آں پھنگ آں پھوش و اڑتھ۔ انہاں پھار و اڑتھ
 پور و رغ کیر رغ بیشاد سندھ تھا پھلنگ و بندہ کھٹہ و اچتہ وخت و گڈ
 و لدا ایلادانہ۔

۱۸۴۰ء لفظین کلارک ویک صد چھیا رگیت اڈ زرد تھ و کھپیر
 بگٹی آنی ستر ایر رختہ۔ ۱۸۴۵ء سمر چائس نیپیر و ہیٹ ہزار طواریں
 اڈ دے گون ستریں بلوچی بور زوارانی سنائی و بگٹی ڈیرہ کٹا آختہ
 و دویغ آں بگٹی بولک سمر اڈش کھٹہ۔ ڈیرہ بگٹی ہتھ بگٹی آں ہورگی
 اشتہ و پھلنگ پھوڑاں بے ڈکھ و ویل و ڈیرہ بگٹی سرائی دست
 ایر کھٹہ۔ بگٹی و کیریں و دنیاں وئی ساہ و سنج کھتران کوہانی ہادھکٹہ

دیکھی تھی۔ سرچارلس نیپئر پچھدا سندھ و گجرات و بنگال و لاہور
 و پھل آس روغ کھٹے۔ ۱۸۴۷ء دوازدہ صدی گجٹی لشکر سندھ و لاہور
 شکار پور پکڑانی سراد نزل بستہ دیا تزدہ ہزار گورخ دا والا کہ دھولان
 آوارے جتے۔ ۱۸۴۷ء گجٹی پور زواراں گجی بدو ہوانانی سراد
 بستہ و ہمسال و گجٹی پھاغ واڑہ اسلام خان و جرنیل میکس
 دیا سلاح ایر کھٹے۔ ۱۸۵۲ء گجٹی داس ۱۸۶۱ء گجٹی تمان و گجٹی کھٹا داس
 و پھاڈنہ سر پھٹا۔ ۱۸۵۸ء غلام مرتضیٰ خان سر گجٹی آں پھاغ واڑہ
 پھاغ بستہ۔ پھلنگیاں گور سراد غلام مرتضیٰ خان و دوستی دستہ
 و جھوشین کارے آہنی تمان و نہ کھٹے کہ پھلنگی نا و ہش بنتہ۔ غلام مرتضیٰ
 خان و گجٹی آریک قوسے ٹھاہتہ و درستی تمان آرتفاق ریزا گور یک
 جابستی۔ ۱۸۶۱ء مرتضیٰ خان آگورخی کو اتان گپتہ۔ آہنی گورخی آغا
 گجٹی تمان و دے گورخی راہ بندانی سر گام ایر کھٹے۔ درستی تمان و عیسیٰ
 زڑتھ۔ بدی آنی در بوختہ۔ دوی آنی ہند ٹھاہتہ
 و جگن جھڑوانی راہ کھٹے۔ گجٹی تمان نیا موٹ پھ وٹ وٹاں سر گور
 کھٹے۔ لے یک ثابتیں قوسے کہ یک سکھ و گجٹی سنجیں سر و غلے نوٹ
 آٹھ ہاں ملک یا تمان حال و عیسیٰ حال ہیٹ۔ تارینج مارے ڈاڈ
 دس وڈاٹ کہ یک قیہیں سر و غان و زوال تیغ و زندا آہنی ہند دمی
 نوخ آوہیں سر و غان جوانی گپتہ نہ کھٹے۔ پچاکہ ہر زور و غلے سر و غان و غلے
 پچا آہنی ملک و میراث خوراں تباہی دیم دیتا۔
 نو ذمہ پیر پھی پچا نیم صدی پھ بلوچ اتمان آپ یک زمین
 چھڈے ڈولا گوستا۔ یک پتوا قلات واڑہ میر خداداد خان و دے
 ان پتوا خان و سرگٹ پیر پھی پیر۔ سی و سرگٹ۔ عیسیٰ ۲۸۹۔ بلوچ پتوا خان

و باری و دستان بلوچی دیم سمندری موثرانی دولا لودنیقا۔ آنہی نظام
وزقارمین حکومت و کھس آدھیر و قرار و ندرغ نیشہ۔ ہر کڈ از جسم
شانک و شینکھا۔ دوست مان دوستی تہا لڑغ و عثاں و دژمن
وٹی دژمن داری تہا بے وھا و نغہ۔ ۱۸۹۳ء داں سٹہ سی و شش
سال بلوچستان و اولس و الکہ و کوہ و کھن میر خداداد خان و لودو و کمرانی
تہا داشتہ۔ آنہی قہاری میں توپ و توپکاں ہر دیر پاند و دیر سرس پکرائی
مرا وخت و نا وخت۔ رقا و نارقا اگر بند بستہ۔ دی پلو پھلنگ نار و کس
بادشاہی سیل و ہار و موثران گیدی میں جہاں بیطرشہ۔

میر بلوچانی الکہ و کوٹ و پٹ آنی سرا ہے ہے لودھ و وٹی تہا ہی
کار و کھی و پیلہ کھتہ۔ پھلنگ توپ آنش گیشیر آنہانی دژوہ و شیطانی شر و
جیداں بود لائیں بلوچ تہا نانی زیر کھن آب کار داہ۔ یک تن آرگوں دمی
جگ دین آب ہے سوز چھم میں قوم و ریح کھی نہ کھتہ۔ وٹی بادشاہی پھو
کھن و سوب کھن آب دوار جنگ دین و سوادہ گند و ایشانی ایمان
مستریں سیلا و سوغندیشا۔ ہے درستین آبتریں حال و جسدانی تہا
غلام حسین سوری و وٹی کوہستان تہا پھشی بالاچ گوریج فص نوخ کھتہ
آہی و دیشا و گنرتی کھتہ کہ موت ہر بادا انسان آرگیر تھہ۔ اثر بے لائیں قہد
سال زند آش یک ریش و عزت و نائی میں موت شتیریں۔ لیف تہا
پھاذا فی جھنڈ غ و مرغ آش و جسم و موت پھ وٹی اولس و ننگ
و آب باز ناموز داریں۔ آن مرد ستاہ کھڑی کہ سیل و ہار و لودھ
آن گوں لیوا تھہ غلام حسین دیر گندیں پیم و چار تہ کہ بگی تہا سمندر
موثرانی تہا رخ و ساہ و بے قراری نہ مراختہ۔ ہے وخت و مری و بگی
لہ لہ لہ سمندریں۔ تاک۔ ۱۸۹۳۔

وکھتران تمانان و مشاکر اثر میر خداداد خان قلات پھانغ واڑہ
 و بڈی و بخت و بے بختی آنکس دیدار داشته و آنہی مستری و مری
 آتش جو دادا دے پھلنگ آردے ہے گزرا و آنہا فی مراد ایشاکر
 آسان و کوہستان و تمانان خان قلات دست آتش در کھفان
 روتشان و خستہ پھلنگ آریگ دادا کہ ہے تمانانی نیامبر و وال و
 دست شیرابیار انتھ۔ غلام حسین مسوری آردے دہش نیاختہ کہ پھلنگ
 کارانی تہا دست و پھرینی و اوار کنتھ۔ و فی جند و بگٹی پھانغ واڑہ آتش
 ہے ہزار سرائو ہش بدیشا۔ آنہی و سرین بستہ۔ زحم و توک ز ر
 و گروین بلوچی لشکرے اثر بگٹی و مری و کھتران بولک آتش نزار
 اے غلام حسین فرامیں سر و کس و بی آغ ثبوت میں کہ آنہی گواہ
 سرادبی بلوچ تن آنی زحم جن آختھا و اوار بی تھان ہے پھوڑہ
 غلام حسین و ڈیرہ غازی۔ بچیں ڈیہانی سرا باز و اوار گولستہ و
 پھوڑا آرد و ڈی کنتھ۔ پھندی و اوار ۲۶ جنوری ماہ ۱۸۶۷ء آنہی و
 صد مری و بگٹی و کھتران زحم جن و نوچی آن گون ہرند پکائی سراد
 کنتھ۔ بگٹی پھانغ و اوار ہادم دستی میر بیگٹ آرد ہماں و خستہ و
 تہا داہ رسائینتی کہ غلام حسین و ہرند سرالٹ و پھیل و رغام بڈی و
 بستہ۔ مھوپہرا ہرند سرا ہے لشکر ایدر خستہ۔ چھیاریں پلو پکراں آردے
 تباہی حال سریشا۔ گورستانی سر داد غلام حیدر سے صد و پنجاہ پھیان
 و بعد زقاریں لشکر ہزارشہ و ہمیشاں گون پنچہ پنجاب پھلنگ بود زقار
 پھوڑا اواریشا و ہرند گند دیم داشتہ۔ غلام حسین آردے لشکر و حال
 آنہی و ہرند داشتہ و کوہستانی راہ گپتہ۔ در گل کوہ نیا با چا چودہ
 سال۔ ۹۸۔ سندھین سال۔ ۱۳۱۔ در گل کوہ نیا با چا چودہ سال۔ ۹۸۔

تہاد وئیں پھوٹ یکا دمی دیما کھتھغاں - درہ بڑی دوئیں پیناڑھلنگ
 وگورثانی شکر دستی کھتھ - غلام حسین و آنہی اڑ دنیامی و گٹھ بیتا - جگر
 سیدی جگے و دیم کھتھ - دوئیں پلوانی جنگ کھنوخ آن وئی زردانی جود
 ریش آپاچ کھی نہ کھتھ -

غلام حسین و گون آواری و دود و نچاہ و مہشت بگوئیں ورتا شید
 بی ثغاں - ایشانی تہا چھیار گیت سینرہ بگٹی ثاں - گیت و دہ مری و
 وچھیار گیت و پانرہ کھتران - گیت و چھیار بلوچ گریغ بی ثغاں لہ بہاری
 پھیدار غ بار و اچھلنگیاں جمہدار امام خان آر فلعت داتہ و سرد غلام جید
 گورثانی دے غلام حسین ہرن تھور وڈر تھ کہ آنہی آر پھیشی ضبط بی ثغین
 ملک وڈ غار وڈ اچھلنگیاں - اتہ و دمی باز دادن آنہی دست سرا
 پھیرنغ بیتا -

گورثانی آن بڑتہ و رابڑ سنڈین دیما گل و شادانی آر تھ
 بے ڈولا غلام حسین اڑ بگٹی ملگر این کیچہ و پھل آتش مدام
 ستہ و دیریتہ -

میر بلوچ خان نوشیروانی

(۱۸۹۸ء)

کہنیں واولی گوشتغین بلوچستان و قصب و قول و تاریخ اور
راستی و پستی وخت مکران و تاریخ و دیرگوشتغ جاتیں و
ڈکھنی ڈیہا سمندر و فی بغل و گون داشتیں و قبلی پٹوا ایلان
ڈیہہ انہی سیال گون کھو فغان دانی میں۔ ایران ملک و مالکان تہذیب
و تھوار مکران نام و نشان کہنیں تاریخ و کتابانی تہا باز آخرت اللہ
و استخری و ابن حرقل و دہی عرب تاریخ نوشتغ کھو فغان تھو غن
وخت ایران بلوچستان از سیستان درنگان گردان بندہ عباس و
چہارہ نیامی میں ملک آرگون فی میں مکران و اوار مکران گوشتغ
ہر زمانع ہر قومے و مکران آر دہی نامے داشت۔

یونان سرزور و سرشورین زخم جن سکندر اعظم و مکران
آٹماہی خور گوشتغ و ملک آرگردوشی نام داشت۔ لہتہ تاریخ و ان
زنان قلم شیراز تھ کہ و ر و برہت سنہیا تہا مکران آر موکار
نام دینغ بیشا و کہنیں فارسی بی ہستون تہا ماکا ناما گون گرغ بیشا
ہمیر و دوش و فی تاریخ تہا میکا گوشتغی۔ بارنٹائیں سٹین ماکا
کنٹہ۔ مارکو پولو و فی چہند نامہ تہا کیس مکران نام و گون یاد کنٹہ۔
عرب آن سچہ ڈیہہ آر مکران گوشتغ۔ ابن بطوطہ و شرف الدین

نام کیج مکران، عرگوں سر تھا مس ہو لیڈیج وڈاکٹر یلیو و سر الیو رینٹ
 جان گوشتہ کہ لے ملک نام از فاری لوظ رہا ہی خوران آتش دہشتہ
 لانت گزن گوشتی کہ ہے نام در اوڑی زوان آتش در کھتہ یجبر
 سائیس دہم کنتہ کہ ہے نام از سنیکرت زوان آتش لوظ مکران اینہ
 آتش در کھتہ یجبر یا قوت بن عبداللہ و ثنی کتا و تہا اثر ابن اثیر کتا و آتش
 زیری و مکران نام آچھوں کھشی مکران بن فارک بن سام بن نوح
 پات کران آچھ دیم ترا یا قوت چھوں گوشتی مکران جمع مکرشل و غدو
 و غدوان و لطن و بطنان - عرب آنی نوبت و باری وخت مکران وانی
 اولس بار دہماں عہد عرب شاہر عشی ہمدانی باز عجو و کھندگی
 کھالان گوشتی۔

وانت تسییر الی مکران - فقط شخط الورد و المصور و لم تہ
 حاجتی مکران - ولا الغزو فیہا ولا التہجر و حدثت عنہا ولم
 آنہا - فہا زلت من ذکرہا آخریان الکثیر بہا جائم - و ان
 تعلیل بہا صحورہ

ترجمہ "تھو مکران آروغے - چھ قد ردیریں تھی وطن آتش -
 ماں مکران ڈکھ عتہ تھ نہ کھناں - آں ہند انہ جنگیں نہ سوذاگری منان
 آں ڈیہہ آروغ آپ گوشتیش پرماں نہ گیر بی ثغاں - ماں نہ لوٹھاں کہ
 آں ہند باروا چھی آشکناں - آں ڈیہہ آے لشکیں - گمڑم آباری
 گیشتر کھن آں شد آتش زواں بنہہ و گمڑ آبادی عکم بھن آں و شیر
 بنہہ۔"

مکران بار و عرب شاہر ہے دہم دواہگ میں کہ آں ڈیہہ

دواہگ میں بار و عرب شاہر ہے دہم دواہگ میں کہ آں ڈیہہ
 دواہگ میں بار و عرب شاہر ہے دہم دواہگ میں کہ آں ڈیہہ
 دواہگ میں بار و عرب شاہر ہے دہم دواہگ میں کہ آں ڈیہہ

بلوچ قوم دل ددیز گوشت بیٹ - ہے مکران گل ڈغارا بلوچانی قوم
 کماش سردار اعظم میر چاکر رند تاریخ دیما داشتہ ولی بگ دہر دروغ
 مولای و پیر و شاہ و بجاہ و ریحان و میرھان و پیرتان و حمل جیت
 پمیلین سرشکر و سرچار و سخن سنج و منگیں کماش بلوچ اولس
 ولے درستان وئی زند آؤفیں پنتھ و پھول و شرف و شان انک
 ڈغار و کوہ و تھلارانش کپتھ و وئی جہد و جفا و وفا و شفا و
 بلوچ تاریخ ہنگیں کا گدانی تہا چند تھنگویں نام وئی پاٹلار و جہد
 بلوچ تاریخ ننگ و ناموز آدھے سروغانانی سراناز و بے نام
 سغار زیدان آر مکھیں مکران آگن وئی زند و زواں و زحم
 اث - ہے منگیں بلوچ منڑایانی لیکھ تہا نوزدھی پیرھی پھدی
 یک دھی نام آوار کھنغ زیوداری - آن بنگویں ورنایر بلوچ خان
 نوشیروانی میں - نوزدھی پیرھی پھ قلات و مکران ملک و حقوق
 آپ یک زیوداریں دور و دیم و داری - ہے ساگی میں نہ مانغ قلات
 خانانی آجوتی و او مان تاریخ و تخت و نخت و دایمی بند و بے
 کتھ - مکران وایلن نیام دری سیم سرین بلوچ آسمانان پھلنگ و
 نیام جگان وئی آجوتی وایمنی دارغ آپ سکھ فرائیں ہون
 کتھ قسمت و قدرت چھا پھولانی دیما دست و دل دعواد و مان
 ودار وادعوی و دیپھانی کار و ذات - قلات و حکومت نزدی
 و نخت و استار کھنغ آتش پھلنگ و وئی انڑا را درغ کچھ و کھیل مکران
 سرخیلیں ایل و اولس سراروش و روش گیشتر کھنغ بنا کتھ - مکران
 درتین بند و پنی دھوتی و گواد تہا پھلنگیان سیم و بے سیم پٹال

روان کھشتہ - کچ تہا وٹی دست سکھ کھتیش و ناظم و نظامت
 آر حکم داشتیش - ہمہ بدیں روشانی نیا مانچکی سر و غانی بخت
 بال کچھ و آہنہانی نیا مانا بودی و نیستی و ناتفاقی و بے سوئی بہر ان
 وٹی روان کھشتہ - ۱۸۸۲ء مندرے رند و قلاتی حکومت نیا مانترندیں
 تازے و ترمب و اٹھتھ - مندرے رند پھیش آتش یک آجویں ماری
 و ملک و اترہ ننتھ - میر چاکر صد گنجیں عہد پھدار رندیاں وٹی و
 کھپتھن - سیوی سوادھ و میری مغتلا یں گھوڑے گندانی شیر
 آختہ - بے و اترہ و بے سری و بے عالی و بلوچ تمان و حال اثر
 مال و اترہ کھشتہ - یہاں بدیں وخت آتش گیر دانی مروشی مندرے سر
 زویر رندیاں وٹی رندی حد و عہد داشتہ و وٹی چھوٹ پھاغی
 وٹی دست آتش یلانہ کھتیش - پھلنگ گوشتن و اٹکارخ آتش
 قلات حکومت و مندرے رندانی سرانہ و رستہ کہ آن دغار کیشارانی
 بوہرے دیتھ و قلات نائبان مندرے نند و خ بیت - ہر سال
 پھلنگی حکومت و سر رابرٹ سنڈمین (سین صاحب) مکان و دیم
 دانہ کہ آن ہند و حال و جب - شری و پچھاری و شہر کنتھ - یک سال
 پھیش و ۱۸۸۲ء مکران بولکان پھلنگیا فی سیم میٹر و سر آرگو کھشتہ و سکھیں
 ناوھشی و سور سری و پھلنگ و تمانانی نیا ماودی بیشا - مکران حاکمی
 مال و راہ بندان نوخیں و بے وڑیں سغر و سترے سغار آپ دیم
 داشتہ - ہر پلاش بے سری و میدلی پھدربنی اغاث - مکران تھنی شیں
 گل دغار ہون و ہکل و میدانی حیرات و لوٹھا و لے لوٹھ و گوانگھ
 خواو دیخ آپ میر بلوچ خان نوشیروانی و وٹی آسٹر داغیں مہدی
 آسٹر دغار و خست و بلوچانی بیشتریں حال لڑا وچ و پے گندے کتا و دی گرت - بلوچ

وئی جنت آس گشته و شسته و گون وئی هون دیو بخ و گرو غنس
 مکران تها پهلنگ دیم جها و جیغ بیرق و گوانگه بزرگه - مکران وئی
 عین و عاواش صاغا بیتا - یلان وئی چاکری گلک گلک لک لک دلاشتی
 و سفار و شیل نری تیر و جابه بندری بورا وئی جابه انش بے جابه کشته
 جلو تربت کوٹ سرا جبینته - پهلنگ و ناظم دیوان او دھوداس مکران
 کیف گیرس گوانا جھپغا - غازیان ناظم آری بندری کشته و کوٹ تها
 دیوان و دفر گتیه - لپته روش و گلد ناظم آری بندری آس در کشتیش و کلا
 تها باوٹ داشتیش - پهلنگیانی یک کوبانی چهار و عین میٹرو و یکتا
 برن کماشی و کولوا پهنکریانی سرا لپته پهنوژان گون کار تها ماما ناخشی
 که غازیان آنها فی سرا ایغا کشته و چھیس پهلنگ مژدانی شیخ و ماما
 زحم و لٹ و چیل و شیراد ایش - پهلنگ بازین مژد کشتی تیغ
 ایشی پهل غازیان وئی بورانی وارغ پسنی بندری و دشت و دیوان
 کند اگر دینقا پسنی ترخیس کھلغ و کھشار غازیانی هار الگینه پهنوژان
 تیاب گور و ترخیس دوارانی رند بلوچانی کھوڑ و اوش ایر کشته
 جلگهانی راه گتیه - پهلنگ صبر و سواد هکر و عین قدر جن
 بیشا - دیم ترا ترا گور و رند غ غانها ان آپ گران کشف اٹ - آنها
 گرنیلین سروغانی و چهار هد پھیلا و عین پهنوژان گون زندین دیوان
 توپان کراچی آس مکران و دیم دانه - لپته پهنوژان کراچی آس سبیل
 راه مکران کیمیم و کھلغانی تها گون زند بیشا - میر بلوچ خان آنها
 و حش آخت کھغ آپ گون چھشت و گتیه سرا سنگھ ان مٹا ایشی
 جبل جهان داور داسیم جا گره بلوچانی هون ریش آپ و ش
 له فریکر ایند او در سیز الیسی لیس و دوا اندیا

نہ نہ دی پیر ہی و مکران تاریخ کچھ دھکیل ہے کہ گو کٹھ چھکا سفارانی دف
 میرا جیل و حیران ات پھلنگ پھوڑ ہے ہندا سر پٹیا و چھیا ریں کنڈج
 و گردے میر بلوچ خان اڑ دا آب پٹیش و غازیانی تھیو عین در آغ
 پھلنگ پھوڑاں بستہ و ہر گھٹک کھرغ و بگا ہی و چھوں نہ سر
 آفتہ کہ اڈا آں آں ہاں آریک کہک و بچہ۔ دوئیں پھوڑاں لہتے
 دیش جنگ سنگھڑانی جوڑ کھنکا گوانہ سٹھا۔ پھلنگ ویم و کہ نوں بلوچ
 غازی جنگ آں پھیش صلح و صفائی راہے در کھناں پم لے اُمید
 وادان آں گوانہ آں گیتھ۔ پھلنگ سر لکھ و میر بلوچ خان پلو کلہ
 دیم دانہ تھو بلوچ خان سلاخان دور دیہ و صلح کھن و گڈا ماتھرا
 پناہ و پیل دون۔

میر بلوچ خان و پھوڑ تھو پھنقا کہ ما و ثنی کفن گوں و ثنی سفرا بستہ
 دے زحم جنت و نہ کنڈاں دا کہے سغرے کھو فغانش دیویش
 در ایک روش زند تھوٹ صد سال زند آں کہترین و عزت و جویں
 پانچھ مے جان و روح آں بے غیرتی و بے حیائی شربت آں شرو
 فغانش۔ مے و پھلنگ نیا مالے کوہ و پھلا و پھل و سدا گڈی جنت
 و زند و کیش و گوار کنتھ۔ بلوچ شیرازی لڑ وختے کہ جنت آں
 و کفی گڈا آں جنت نہ گندی دا کہ مہون و گوں جان و
 نہ نہ دی لے نہرگ دیو غیں پھوڑاں امن و ایمنی راہ بند کھشہ
 و کھوڑ و مال و حقیقت اڈا انسانی دامن و دنگا لاش دیر و پھل
 و کھوڑ و مال و حقیقت اڈا انسانی دامن و دنگا لاش دیر و پھل
 و کھوڑ و مال و حقیقت اڈا انسانی دامن و دنگا لاش دیر و پھل
 و کھوڑ و مال و حقیقت اڈا انسانی دامن و دنگا لاش دیر و پھل

لغور ولنرمی و لچ میاری ثبوت نہ دات۔ میر بلوچ خان گوں ۱۵۰
 منگھیں برائیاں شہید بٹیا۔ سوب بیران میر بلوچانی دست آتش رختہ
 جنگ پٹ کا فانی دست آکھتہ۔ میر بلوچ خان آگوں درستیں
 شہیدان گورخ پھشت جمپ مرادائی ہندی کھتیش۔ داکتہ تاریخ
 گوانکھ زندغیں وعدل و سرچاری دنیا دیما بہائے گیرتھ و داری ہے
 نازیانی ہڈ و ہون حق پھ بلوچ اولس باز گمانین بہائے واک داری
 آن وخت آکھ دنیا پٹری و پٹری و گیدی میں جہاں مخلوق آن متریں
 سرکار دیما دست بستی آکھ پیش بنتھ گڈا میر بلوچ خان مکران بولکانی لکھتیش
 وٹی بے بہائیں وز عزتین ہونان وٹی براہند خان گوں آن زو بکایں
 سرکار دیوان دیما داری و وٹی شہادت و ندری آغ سوکھڑی آکھ جھیں
 اتانی دیما وٹی رب آری پش کنتھ کہ ایشیں منی عمل و ایمان۔
 لے جنگ آکھ رند پھلنگیاں شاہرخ و ناگ و سحر کوٹ سراریش
 کٹھ و مکران جھیر و جلو کھتہ۔ پھلنگ آکھ مہر اللہ خان رئیسانی مکران نام
 کٹھ و مکران یوری کور (مکران میلتیا) وٹی حکومت کہک آپ
 داشتیش۔

مروشی بلوچستان بلکداریں ڈیہے لہ قہاری میں چنگیز خان و دغار لود و
 ابن اردانی دیماہرات و بادغیس بلوچان و فی کھنڈ و کھنڈ بھر مڑی پھیل
 رتہ لہ سیستان تہا بلوچان بازین لیو و لیکھ و در و درمان و دھو
 سکھ دیشا۔ امیر تیمور کورگان و روش آسان دایشیا ڈیہا فی نیم دنیا
 گرغ آتش پھیش سری واریستان و تہا و فی قسمت لیو داشہ۔ بلوچان
 آہی آریستان و دست کھنڈ آتش بے سوب و بے وک کھنڈ و آہی پھاد
 یک پھڑ و تہا بلوچان لنگ کھنڈ و نیم دنیا و اثرہ آرتاریخ و تہا مدام
 تیمور لنگ نام عیاد کھنڈ بدیشا لہ

ہندو پیٹھی واریستان کیانی مکانی پھارغ و اثرہ جنگ و چھڑوانی
 تہا سیستان بلوچ مزائیں بہرے و اثرہ کھنڈ سیستان کیانین ڈیہہ
 چکسور ۱۸۲۷ء ابراہیم خان سنجانی پھارغ و اثرہ شیرات ہے سال و
 ابراہیم خان و چھلنگ ڈاکٹر فورس کھنڈ و ہے صدی پھڑی سالان چھنڈ
 قمت گوئیڈیں وختہ و جہاں بیگ سنجانی بہر دست و چھنڈ ۱۸۲۷ء سیستان
 ڈیہہ و افغانستان و ایلان میا امتیاسیستان دری روش آسانی لیکر و افغان
 اردین بدیشا و گیشتریں بہر ایران دست و داکئی آختہ ایران بادشاہی سے اکہہ
 گران و سیستان و ایرانی بلوچستان و تاریخ تہا بلوچ رخسم و ہون و بار
 محکین کردارے نشان داشہ۔

ایرانی بلوچستان و پھارغی و درازی چھہ۔۔۔۔ ۴۰ ہزار مربع میل
 بدیشا۔ پھیشی تاریخ و نوبت و باری آل ایرانی بلوچستان گوں مروشی
 میں مکران و آوار و کچاہہ گوشت بدیشا و عرب تاریخ نوشت کھنڈ آں ہے
 قہو غیس ملک آرمکران گوشت ہے

۱۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۲۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۳۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۴۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۵۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۶۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۷۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۸۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۹۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۱۰۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۱۱۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۱۲۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۱۳۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۱۴۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۱۵۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۱۶۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۱۷۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۱۸۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۱۹۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۲۰۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۲۱۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۲۲۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۲۳۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۲۴۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۲۵۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۲۶۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۲۷۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۲۸۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۲۹۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۳۰۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۳۱۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۳۲۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۳۳۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۳۴۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۳۵۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۳۶۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۳۷۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۳۸۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۳۹۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۴۰۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۴۱۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۴۲۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۴۳۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۴۴۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۴۵۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۴۶۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۴۷۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۴۸۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۴۹۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۵۰۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۵۱۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۵۲۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۵۳۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۵۴۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۵۵۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۵۶۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۵۷۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۵۸۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۵۹۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۶۰۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۶۱۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۶۲۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۶۳۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۶۴۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۶۵۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۶۶۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۶۷۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۶۸۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۶۹۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۷۰۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۷۱۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۷۲۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۷۳۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۷۴۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۷۵۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۷۶۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۷۷۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۷۸۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۷۹۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۸۰۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۸۱۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۸۲۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۸۳۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۸۴۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۸۵۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۸۶۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۸۷۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۸۸۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۸۹۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۹۰۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۹۱۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۹۲۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۹۳۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۹۴۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۹۵۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۹۶۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۹۷۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۹۸۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۹۹۔ اوصاف ملکہ الامرات۔ ۱۰۰۔ اوصاف ملکہ الامرات۔

ایرانی بلوچستان و دیہہ کم و گیش ہم میل سمندر پہنذا اتمالان
 میں۔ پہلنگ ہر دہی صدی مہتریں تاریخ نو شمع کھنور گوشہ کاش
 برگدروسیا یا مکران سمندری بندر آن کہ اتر مندوستان و سمندر
 جبکہ بندر آتش دان گوادر ایران بادشاہ دیہہ گوشت نہ کھنور
 ایرانی بلوچستان و سرحد دیہہ کمرہا لشی بیڑی میں۔ روش آسان
 کوہ یک سر و کوہ مارچ و تری کوہ اوار بنتھ و بچہ کوہانی سر ازستان
 بورو بیف کھنی یے قبلی پلو کوہ پیر شوران یا سیاہ بند و بی بکھانی
 بند کھنی میں و ڈکھنی پلو ہے کوہ کمران و سرو سیانی روت مان کیت
 و گوہر کوہ ڈکھنی پلو پیر شوران کوہا گوں کھو فغ اوار کنتھ و پہنذا دات
 روش آسانی سرحد و پیر و دیخ آب کوہ تفتان و کوہ نوشدا و بی
 بلند ی آن گوں اوشتانی میں سرحد بلوچانی تہا قہیں و ندیں تمان
 اشیانہ۔ اسمعیل زئی۔ یار محمد زئی۔ گٹاد زئی۔ ریگی۔ میر بلو زئی
 عاشم زئی۔ خواشی و گشت۔ یارا محمد زئی و گٹاد زئی دو میں قوم آرا وای
 دامن دے گوشان۔ اسمعیل زئی قوم بھارغ و اتر ہند کلوگان میں
 یار محمد زئی سرحد و پیر و سرادان نیامی لیکانی تہا آباد انتھ گٹاد
 زئی سرادان تہا نشی آن و آنہانی سروغان جاتی تہا بان و ماڑی
 جتی میں۔ سرحد دیہہ و مسترین شہر دزد آب (زادان) و خواشی
 گٹاد انتھ۔ سرادان پاکستانی بلوچستان و ایرانی بلوچستان نیامی دیہہ
 نیام دری دیہہ نام میں و ہے دیہہ مجھ کوہستانیں و سار تھیں آف
 و گواتیش داری۔ سرادان تہا نامی میں کھلغ و کھشا ہند ایشان۔
 جاتی۔ ہاشک۔ نختان۔ شتون۔ سر جو۔ دزک (دا ویناہ)
 دھانی و ہند آف دی دین لیا تہ میں جلد۔ ۱۔ خط عملیات مشرقی و بلوچستان و آرمائی

دھک - کوہک - قلعہ رنگیان پکوجہ - سیب - قلعہ مکس - زابلی - سرانہ - سودان
 ایرفشان - پمپشت و دہی کھسانیں کھلغ - سراوان تہا سرکوی - سپاہی - جہلی
 زئی - جمشید زئی - جاک زئی - احمد زئی - چاری زئی - محمود زئی و عمر ابولک
 گینہ آبادان - ایرانی بلوچستان گنیا می میں ڈیہہ و پوسود قطری کڈ گون سرحد
 بلوچیاں مان کھیت و دوش آسانی پلو گون سراوان پکوجہ دست ایک گنتہ
 و قلعہ پمنا ذہ کسان دہ و رنگ آرخل گہر گنتہ - ہے جگہ میں ڈیہہ تہا دہ میں
 شہر انٹہ - پمپور و فہر ج (ایران شہر) فہر ج کوٹ حر پور تہا میر دوست محمد خان
 باران زئی و قی پمارغ و ازہی عدا شتی است پمپور الکھانی تہا بلوچ استان ہو
 و جمشید زئی - عبدل زئی - صلاحتی کوی - زرد کوی - دامنی - کنگلی - برمان زئی
 حاجی زئی - بجار زئی - مہلی - نار و قی - ہوت و باران زئی بولک ملک واری
 و مڈمی و مہولانی مالک انٹہ - ایرانی بلوچستان سی ہر مکران ترینیں الکھان
 دے ہر و قطری کڈ اسراوان و ایرانی بلوچستان گنیا می میں ڈیہہ و پمپور سر و سیم
 مان کھیت و دکنی پلو امان سمند رانی آر تھیلانک داشت و دوش آسان
 کڈ لپاکستان ڈنار (مکران) حد بندی گنتہ و قلعہ پلو آرٹا کڈ بر وین وین
 آختی کوشان - ہے مڈ گہیں و گیا فیں شہر گہہ - بنت - قلعہ بنت - چانپ
 قصر قد - باہد کلات - جبط - بیاناں - فہوج - راسک - پشین و فیروز آباد
 انٹہ و پنچہ بندر جاسک - چاہ بار تیں - گواتر و کلاک مہشران - ہے ڈیہہ
 قری پمارغ و ازہی دشتیاری - لاشار - ہوت - گوریج - لگور و قی بولکانی
 نیامابہر و بالکس ہیں۔

قلعہ ایران بادشاہا امیر شکرمان اللہ جہانپانی سروکی و گرو فین غجر
 اوسدیم داہ کہ قلعہ فین ایرانی بلوچستان قوم و کچیاں زید و زبر کنتہ پلو انٹہ کہ

ہے دیہہ ہدای ایران سیرتی شیرا تھا لان میت ایران ارش آتش پھٹا
دوست محمد خان باران زنی بلوچی ارڈامان اللہ جہا نیانی روایت کردہ
لے ڈولا بہرا۔

سردار جگر خان گزں دو ہزار مڑ داں شوراب سرانشتی ارش
میر دوست محمد خان ناخداخت سردار ایم خان ولد اعظم خان پختون
ارڈا کارواندر کوٹ سمرامحکمات میر دوست محمد خان پختون
خان پختون توپچی آن دیک و سایہ کوٹ سرانغاہ داریء کھنغاہ
دوست محمد خان پختون شیروان خان سے صد مڑ دانی سنگتی
لکڑہ سمرامون واریں چھماں گزں جنگ و پھیغام و پیرانی زیر
وگند رخ آب لہر گریخ ارش۔

سردار اہلہیم خان ولد مرزا آقا خان یک صد و چہل درنا یاں
گشت کوہ سمران جسم و توپک و تھیراں تیارداشتی و میر دوست محمد
یک ہزار ارڈا گزں بمپور و فہرج کوٹ و مقیمات بلوچ امرواڈاں
دراڑیں وختہ داں ایران پھوڑانی توپک و توپ و بالی گزبانانی
داستہ بلوچ و قیمت بے بہر سمرانختہ۔ ہماں کہنیں ابدی و بدی
و تاریخی نا اتفاقی و بلوچ اولس و اجوی سیر دانی بھوینتھا۔ ایران قوم
قیمت و گم و رخ و ولدا آخری و بلوچ قوم و قیمت تاریخی نہاں
سمندر و مودانی تہا وھا و دانہ۔ بلوچ راج طالع و طاعت و طبع
بے بہر و بے سوب منتھا۔

تھو غیں بلوچستان وٹی پھا دانی شیر و کھنغ و پھدا پھلنگاں
و مکران قبلی سر و سیانی کنا دیم چھر منتھا۔ سرائف کوڈل و پھلنگاں
لکھ عملیات قسمن در بلوچستان۔ ارڈامان اللہ جہا نیانی۔

بادشاہان گوں ہر وقت وساعت بھڑو جنگ آس روغ کمر
 بھر پھاغ داہاں دئی کنڈ آس سرحد بلوچانی سرا ظلم و دہشت
 کھنچ آپ چ کئی نہ کھنچ بلوچانی پھکا گیت تھی صدی ساری سالان اس پھل
 نارواکی و ظلم آس ایران سرخیلاں یہ ختہ کہ آہنی بدل گیدی میں جہاں
 تاریخ تہا گندراغ نویث۔ ہے ظلم زور و عہد ہے ہندو بلوچ بولکان
 یک جاہی و تفاق و درس شریء داہ۔

جرمن مری جنگ و (۱۹۱۵ء - ۱۹۱۸ء) درستیں جہاں یو مخلوق و
 ملکان آس لمبو آئی شیر داہ۔ جرمن اوس یک شے آرگواث
 (پروپینڈا) تہا دئی مٹ و شا آں ہے

ہے جنگ و سالان آہناں دئی خاصیں مژدم ایلانی بلوچ سرحد
 آس افغانستان تہا دیم دین آپ راہ داٹھاں۔ پھلنگیاں آس کج
 عال پھوٹ۔ چپ نندرغ و گندرغ آہناں آپ گراں کھیت۔ سرحد بلوچ
 سلامانی آس و داہ کا رہنا کھنچ۔ تھیو غنیں حال بے عالی پھیغاں
 دین اث۔ افغانستان تمان و طبع داروئی آجوئی بن گیزی آپ سرحد
 بلوچاں گوں کھو فغ او ا کھنچ و سلامانی دست کھنچ آپ دئی دست
 سر ہتھاں۔ دڑیں پلوانش روغ و آ یغ کار دست گمرغ بیتا۔ عرب
 بحرین و دبی و شارجہ آس بلوچاں سلاح گیتھ و بوجی آئی سرادئی
 رسائیٹھ و کوہانی راہ آس افغانستان و تہا پٹھش۔ ۱۹۱۶ء فروری
 ماہ و پھدی روشاں جرنیل کمرک پیٹرک ہندوستان و عام پھوڑی
 کماشانی سروک و بگٹیئر ڈاٹر آر حکم داہ کہ یک لخت و آ گوں
 اڑدے و ایلانی بلوچ سرحد و سر اسیانی۔ ہے وخت و پھیں سرحد
 بلوچاں آس سرحد و سر اسیانی۔ ۱۹۱۶ء فروری
 بلوچاں آس سرحد و سر اسیانی۔ ۱۹۱۶ء فروری

[illegible]

تہاں جنگ کھنچ آب چھماں سہم و سکھ داشتی و نشان - سرحد نیام دردی
 تہا یا ر محمد زئی ز صمان کھنچی است - سرحد قبلی کنڈا خواش و وال گھوگان
 اسماعیل زئی تہاں بھاغ واڑہ سردار جمعہ خان توپک و پھیران زئی تہاں
 سہم تہاں جنگ پٹ سہرا کم و گیش مشش ہزار ہا سردار تہاں
 کھٹ - مروٹی پچ موی سی ہزار جنگ کھنچ تہاں و درنا تہاں بولک لک
 در کھیت بیت -

جنگ آتش پھیش جرنیل ڈایہ ایک روپائی رہے پیش داشتہ
 آہنی و سرحد عالم آر حکم واڑہ کہ لہتے قاصد گوں کاگداں سردار حیدر خان
 و سردار علیل خان و سردار جمعہ خان و لکھی قوم سروغان آر دیم دیغ
 المی تہاں - کہ آں بیان تہاں و نوخ آفتخیں پھلنگ جرنیل و گوں کچا تہاں
 نند و نیاز کھنچ و جنگ و جھیر و ہند ا صلح و امینی دارغ آب وٹی ہزار
 حالان گوشتان و پیش داران - کاگد و قاصد دیم دیغ تہاں - لکھی سروغان
 و بلیدیکے و گوش نداشتہ و کس بر سٹھ و دی توڑا تہاں - ڈکھ و کھ
 و بڈی و بد بختی آں دست یک کھٹہ - جنگ نہر میں دیو و دودا و دھیں
 پلوانی سخن منج و گہیں مردانی عقل و دید چھکا وٹی مڑا ویشی شاراہ
 کھٹہ - امن و امینی زیونا کیس کوہ و کھلغانی بڈی شیدرغ و نشان توپک
 و پھیرانی نصیب تہاں - سخت و قیمت ابدی واڑہ و بہر کھنچ و لکس و
 خواش نیا کوہ تفتان بنگاہی پٹ سہرا سری وادہ ہون ریشی جاگیش
 کھٹہ - لفتیں ہر سٹ وٹی توپائی آر دو چاغی لیوی نوارانی سنگتی و
 جنگ پٹ و سر بڈیا - سردار جیتد و سرخار کوہ نیا ماگھٹ و تہاں پھا سٹھا
 کوہ دھیں بڈی باتر پھلنگ پھوڑاں کیتھ و انہاں سکھ پھیر ریشی
 لکھی ریشی آر دیم دی سرحد تہاں - ام -

دنیای کار بیابا کھتہ - یار محمد زئی ورنہ انہاں دیا چھوں نریخ اختا
 کہ پھلنگ کما شان وئی دروہا نیانی دف انہاں سرا بوختہ - بلوچ
 غازیانی ترا قیمت حکم شتری عنہ کھیتہ - انہاں وٹا آسے آس
 آس دلا کھتہ و جنگ جاگہ اشتیش - بازیں پھٹی ویتے کھشغ
 بی ثقاں - ہے بیران بوخ آئی تہا سردار جدید بنگیں زہگ ہم
 ادالٹ - دو تیں زہگ و شہادت و پھیرستانی بے سوہیں فدا
 پیراں سردار حبیب کھو فغ کھماں و نرس بھو دینقا - سردار حبیب و انہی
 لشکر کوہ مور پھیش پنکھر دست کھتہ - پھلنگ پھوٹاں دوروش و
 داں انہی رند گتہ و کماں آباد تہا اختاں - ہے مہند سردار حبیب و زستان
 جاگہ و کاریز و کھوج و کھشت و کھشتارانی سوادھی لکڑے و یار محمد زئی
 شان ورون و بودنا کی خزانغ گوشغ بیت - پھلنگیاں ہے گنج و
 گمراہیں مہند وئی دست و کپتہ و ہمیشی گمراہ آس تھیو غیں یار محمد زئی
 قوم پھلنگ و دست تہا کھیتہ - عید و خان رکھی کہ جرنیل دایم راستی
 دست و انہی و جرنیل آر صلح و سورج داٹہ کہ سردار حبیب خان کنڈا
 قاصدے ششتا ثغ بیت کہ آں کماں آبادا حاضر بیتا آغانہ گد کمال
 آباد گنج و بوج و کھشت و کھشتار آس دست و نیری - پھلنگ قاصد
 سردار حبیب خان آر ہے کھلو داٹہ و خاصیں روشتہ بند و بست کھتہ بیتا کہ
 آن جرنیل و گون دیم پھدیم بیت - پھلنگ پھوڑ ہے روشاں نصرت آباد
 سیدی تہا ملک و جشی اٹا - سردار جمعہ خان ایمل زئی و ہے پھوڑ سرا
 سکھیں آر گو کھتہ - مجھیں پھوڑ ہاں و مڈی واولا کھ غازی آں پڑتھ
 و پھلنگ پھوڑ آر تو پکا فی تھیراں برادر داٹہ گیشتریں ہیراں ہوں و عافا
 و سبستان تہا دے یک شہرے نام نصرت آباد میں - لے نصرت آباد -

تہا لہ دانتش۔ پھلنگ نام ہے جنگ و وصال کھٹہ۔ جرنیل دایہ دار
 ہے قہاری نہیں تاوان و تھیلانک حال رستہ۔ سردار حبیب غلام بہت
 ورنایانی ہمراہی و قلم گویش مہری آئی سر اجرنیل دایہ گور و آخرتہ۔
 پھلنگ جرنیل انہانی و من آختہ کھٹہ آپ وئی تنبو آتش درادیمادر
 کھٹہ و سردار حبیب خان کہ ہر عزت و آب و حقدار شہاں شرف و شان
 انہی آردانی و شتا۔ سری تھران و جرنیل و سردار حبیب و زھگ نال
 بی آغ ارمان کھٹہ و گوشتی کہ منان بازربخ و ارمان بیشاک چھوینے
 میرجاریں پھٹے آرچوینشیں میرجاریں زھگ و مرک گندراغ کھٹہ لہ
 سردار حبیب خان و سنگتی و شاہ سواراٹ۔ کمال آباد آتش خواش
 نوزدہ میل پندہ بیت۔ خواش کوٹ لغاہ داری و محمد حسن گتازئی
 کھٹہ اٹا۔ جرنیل دایہ قاصدے محمد حسن گتازئی شتا کہ سردار حبیب خان
 و شاہ سواراٹ نہی گور آختی آن و انہی ہمراہاں و ما خواش سر آغ نیت
 داروں۔ جوان بیت تھما محمد حسن وئی سنگتوں گوں خواش کوٹ و یاکھن
 مے رستہ وخت و شہر آتش دراد رکھف۔ آغا چھوون نہ کھٹہ گڈائے توپ
 و توپک خواش کوٹ و ماڑی آر برزواں آزمان بال دینتہ ہے پھٹو
 پھڈا پھلنگ اڑداں سردار حبیب خان و شاہ سوار سنگتانی سنگتی و خواش
 گتازئی و زبشتیش۔ سردار خلیل خان آر حال رستہ کہ یار محمد زئی پھاغ
 واڑہ و شاہ سوار پھلنگ جرنیل و گورشتخان و انہانی سنگتی و خواش
 روغان۔ پھلنگیانی اڑد چھوونکہ خواش ترنجا آختہ محمد حسن وئی لشکر اگون کوٹ
 آتش دراد کھٹہ و جرنیل دایہ اسلامی دانی۔ پھلنگ پھڈاں خواش میری
 پھنا دانی تنبو و رکھٹخان۔ چھوون و پھڈا سردار خلیل خان پناہ لوک
 لہ دی رستہ لاف دی سرحد تاک۔

سکتی غیاث تیرا رکھتے۔ اے ایک دہی گیشتریں وحش حال دیکھو
 پھلنگ بیتا کہ تھو غیس سرحد گمشدہ فرما آئیں ہانی دست و کھپتان۔
 پھلنگ بیتا کہ کوہ تغان پھروش و جنگ و آس تھو ستہ و بلوچانی
 دل آفت کھتہ پرچھوں نہ بیتا۔ ہے ساگی میں روش و یار محمد زنی تمان و
 پھلنگ بیتا کہ غارت خان سرحدی و ایمان گور سرحدی سپر و سرادتر ستہ و مال
 و دی آں عید یک صد زل و زھگ بندہ کھتہ و وٹی ڈیہا آرتھیش۔
 ہے حال رخ آس جرنیل ڈایر باز دل گمراہ بیتا و چھی و روش و گد حواس
 تہا از میں دیوان و مرا گاہے لوٹھا بیتا۔ سردار جمہ خان اسماعیل زری ہم
 لوٹھا بیتا پراں نیاختہ۔ مرا گاہ تہا جرنیل و باز وحش تھو ایں تزل
 کھتہ و جہد کھتہ کہ بلوچ سر و غان و وحش و دل جہم بنتھ و پھلنگ دوستی سر
 پت و باور کھناں۔ جہم خفی مردمان (ایجنٹ) سرحد و بلوچ بولکانی
 دیا جہمیں دروغیں ہوئے پتھار تھان کہ انسان حیراں بیتا۔ آئیں
 پھلنگ تہا ہے دروغ تھان لان کھتہ کہ پھیں جہم اوس مسلمان بی تھان
 و آئیں بادی شاہ ولیم قیصر و مسلمان دیں کھو پھد دل و جان قبول کھتہ
 دیں جہم مسلمان اوس و گوں پھلنگی نصاراں جنگ و کھنڈیں۔ ہے
 کھنڈ گریں دروغانی و کھنڈ آپ جرنیل ڈایر و وٹی و س و جہد کھتہ و دیوان
 پھلنگ پھوڑاں سردار جہنڈ خان و سردار حلیل خان و شاہ سوار
 لکھ سنگت و دیم گلوگان کھنڈا چھو پھیش پوانکہ کہ سردار جمہ خان اوس
 و تھو دیان۔ گلوگان سرحدی اغا آس پھیش سردار جمہ خان و ہے جاگہ
 آشتہ و پھلنگیاں آد گلوگان سوکھائی و دست آختہ۔ ہے ہند آشت
 سردار جمہ خان آد قاصدے دیم دانی و شتا کہ آں پھلنگ جرنیل و

گزشت آری پھر کنھہ و آہنی آری رخ و تاوان و تندی نیرنگ
 دہی روش و سردار جمعہ خان سی سنگتاں گوں جرنیل ڈایہ گوڑ آہنی
 آری از عزت دانی و شتا دوست و ای قولانی تہا سردار
 و قرآن سردار دست آری کنھہ کہ مروشی آتش دیمیا آں پھلنگ و گوں و فدا
 گلوگان آتش تھیو غیں بلوچ سردار غانی سنگتی و پھلنگ اڑداں دند
 کنڈا پھاڈر کھتہ۔ کچا تیرنجا سردار حلیل خان و فی مردمان آہنی
 آغا جرنیل ڈایہ آہنی آری یک تال و چال و تہا پھا سینغ لوٹھی گزشت
 جرنیل دے و فی سغیر الیوٹھی۔ ہے گوشتن حال عید و غان
 جرنیل آہنی کھتہ۔ دیم تھرا جرنیل ڈایہ سردار حلیل خان و فی جھانی
 شیرداشتہ۔ کچا تہا جرنیل و دیوان و داشتہ و بگائیں کلداری
 خرمین و تھیلا و لو تھو دیمیا آری کھتہ و بلوچ مہتر و میر و معتزانی سراب
 دلی و بہر و بانگ و داد و دیش کھتہ۔ جرنیل ڈایہ و لے زندان
 کہ زند و بلوچ آری کھتہ نہ کنھہ۔ ہے نہ ہولا آہنی دل گزشت
 کھشت نہ کھتہ۔ بلوچا آتش پھدا جرنیل و بلوچ سردار غان و ہر حال
 آرموکل داشتہ کہ و فی ڈیہا تھرو گزشت دھناں۔ و فی ڈیہا سرب آغ
 پھدا یار محمد زئی و گزشت دنی آں کہنیں واپس و وگڑہ دست و گزشت
 ہتھ روش و آند سردار جیتد خان و سردار حلیل خان و فی بولکانی
 بہادر ورنایانی مجھ کھتہ کار دست و گزشت و سلم و سوب سردار
 بستہ کہ خواش و لدا دست و کھتہ غیں پچھیکہ تھیو غیں سردار
 بون در خواش کوٹ و ماڈی و۔ ہے جہد و نوغیں غذا حال و ہر
 لکھی آری جند و قوم و مردمان داشتہ و آہنی و جرنیل ڈایہ گزشتان پھر تہا
 لکھی و مید زات دی سردار۔ تاک - ۹۷ -

پهلنگ پھوڑاں خواش سراد نر بستہ و آن ہند آتش چھی و میل دید
 عید و خان رضا و گون و شی ہلک جتہ - عید و خان سرحد و ہرم و دم
 و بولک - کھلن و دمخ - شرو و شراش پودہ و ہم دارا - آنہی و جرنیل ڈائر
 و صلح دانہ کہ آن یک دہی و اے پھدا جہد کنتہ کہ جنگ آتش عید سردار
 جیتد خان و سردار حلیل امینی راہ سرا گام زن بنتہ - جرنیل و ہے راہ
 بند سرا و شی رضا دانہ و عید و خان و وئی لسان و شش زکیل آتش سردار
 جیتد خان و سردار حلیل خان و شاہ سوار پھلنگ ہلک و اے اے تھم - بلوچ
 سردار جرنیل و گون دوست و اہی نیا ما ٹھونک و تمان کھتہ و امن امینی
 لاہانی سراد و میں پلو و اے کھتہ - ہے نند و گندی نیا ما جرنیل و اے سردار
 حلیل خان کنتہ اچھر بنتھا و گوشتی کہ "حلیل خان" و وئی تھیو غین طاغت
 جوزغ و گون تھرا گوشتھاں کہ دہرا تھرا گون دروہ کھتہ یا وئی دست
 منی نکا بڑ کھتہ کڈا ماں تھی سغرا بان دیاں - دیوان آتش پھدا بلوچ مہر
 جرنیل آتش موکل گیتہ - ہے نیا ما یاد محمد زئی آن خواش تہا پھلنگ رسد
 سا مان واد لاکھانی ایم و پھنچ اے آس دانہ و لہتہ پھلنگ پھوڑی اے پھٹی
 کھتہ - جرنیل ڈائر اے ہے حال رستہ - یک کالڈے ہم دست و کھتہ
 کہ آنہی سراد شاہ سوار جہد مہر جتہ و اے کالڈے جہد مہر جتہ و اے کالڈے
 اے لوتھ کھنچ بلتھا کہ آن سرحد تہا و شاد رسا ایمناں و پھدا تھیوین
 سرحد و بولک و وئی جان و مال - زخم و توپکان آنہانی حکم شیرادینتہ -
 جرنیل و ولد شاہ سوار کنتہ باڑ کھتہ - شاہ سوار آختہ و پھلنگ کماش
 آنہی اے موت سراد تیغ و حکم دانہ - شاہ سوار زال باکھ گل بی بی گون
 آنہی و او ماناں نیا ما کھتہ و وئی زال بولی قول و ضمانت آتش و وئی مرد
 کھتہ دی پلڈ لاف دی سرحد تاکا - ۱۲۱ -

گهر گریں سغریوت آتش در آکھشی د کھشی سردار حلیل خان دیر گریں
 زانقہ کہ پھلنگ و گون ہورگ و پھور گیس قول و قرار۔ در دین
 نیاز۔ پٹ و پھول بست و بند۔ شغان و شونہاز۔ بے کاریں و
 لسانی داد و دادن اوس و الکہانی گراں و گریں ہور و پھور و
 کار ابدی گیش و گیار کھشت نہ کھناں۔ دلائی خود دین تو کانی
 مریں تھیری تھری غالش در کھفاں۔ آنہی و سردار حلیل خان
 آگوشتا کہ آن پھلنگ و گون لہیں لیوے نیت داری دوش
 سغرا ایدھی و کھند غ تہاد لیخ آپ یک پھاد سہرا و شتا
 سردار حلیل خان جنگ و شرو شونہازاں شرو صرافی و مہوہ
 آنہی و گشتا دزئی زحم جن یک جا کھنہ و مہوہ پیش کوہ سہرا
 کھنہ۔ جرنیل ڈایم آگشتا دزئی پھار غ داڑہ و یا غی بی آغ مال
 ہماں وخت و کمریل کلیرج و ولفین بیم ہزارہ پھوڑ و سردک
 کچا تہا نشتی و تان۔ جرنیل و آنہا فی کنتا حکم ششتا کہ آلا
 اڑداں کمال آباد دوسری در وکان پلو اسیاں سے صد پھوڑ ہزارہ
 پو آئینیر ز کرنیل کلیرج اڑدا گون خواش و کمال آباد دنیا با اڑا
 جرنیل ڈایم جند اگون بھر سینڈ رز۔ مچر لنگ۔ کپتان مولین۔ نقین بیم
 و نقین انگلش وئی توپانی اڑ و کپتان براؤن بورز و اڑ پھوڑ و سنگت
 منقہ۔ ہے پھوڑاں کمال آباد تہا ہلک جتہ و گڈی روش و گشت کنتا
 دیم داشتہ۔ نین مند و نیاز۔ گند و چار و بند و مند و سندرہانی راہ بند
 دوش پلو و جنگ و پٹا تہا دست اڑا کھنہ نیت کھنہ۔ سردار حلیل
 وئی لشکر اگون گشت کوہانی سہرا لم گریہ و۔ سردار حلیل خان کوہ بند

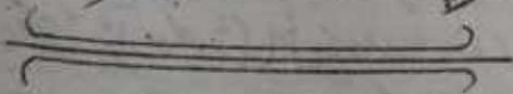
بخت و مراگان دره و د ف سرامکن توک کهند رخ و گپتی و -
 مراگان دره تنها پهلنگ اردانی چمکاجی و گشت دزنی در نایان تهر رشی
 کشته ملتبه کافانی مردم کپی بی ثنای - همه دره و تنها بلوچ سر مجاران
 بی آفت چشمه و سرام قبضه کشته که پهلنگیان آراف و رخ آب نه رسی
 جزیل ذایره و ست لته پھوڑی ز رتھ و همه چشمه پهلوا گام ز رتھی -
 بلوچان کوه بزرگ آتش آنهانی سرام سکھیں تو یک کاری کشته پردرین و یک
 رطبه جغ نویتا - نیٹ آف چشمه پهلنگیان و شی دست و گپته پهلنگ
 پھوڑی ہند آتش پھدا آختہ و گشت الزانی سرام سنگھڑ ٹھاہٹہ - سردار
 ملیل خان جالک بر ویدہ آتش رشتا وی و سردار جیند خان و گودا آختہ
 و یاد دزنی سر مجاران سرام ترندیں گوا کھ جشی کہ آغا سردار جیند خان رخ
 و ریش آتھ پیرستانی دکھانش تر و ریشا کڈا پاک عنین - ماں دیما در
 کھنای - سردار جیند خان و و شی رضا داتہ و قوم آگوشتی کہ شے سر شکر میں
 سردار حلیل خان بیت - حلیل خان و سردار جیند آتش موکل گپتہ - و یا رتھ
 زنی و گشت دزنی بہا در پهلنگ و دیما در کپتہ و شرف پیران گشت کھند
 پھدی پلوا و شی لشکر کشتی و بام رنگ و گشت درہ نیا ما پیٹیا - صحو
 وخت و کر و ش و عوفی برانز جہاں سرام پھد کھتہ پهلنگ اردان
 کھرغ آتش چھار پھد کہ گشت کھند رخ بنگا ہی پلوا حلیل خان پھوڑ نشتی میں
 جزیل ذایره حکم دیش دیرا کہ پهلنگ ٹوپ و تو پکان گرنہ بستہ - حلیل خان
 ناری و پلوانش نیا ما پھا سقناں - حلیل خان آدھے سده نہ کھپتہ کہ
 گشت کوه کھرغ و کھند غانی سرام پهلنگ و پھیش آتش سنگھڑ محکم کھتہ -
 بلوچ پھاد لال آدھے کڈ آتش سیاہ ملاین موت و گپتہ - حلیل خان و آتھی

بنگلان مزار می جگہ دانہ پراں چھوں نیما پھاسٹخان کہ بیج اُمیت دکنہ
 نہ سر آختان پھلنگیاں آرنہ پھوڑونہ بار و دھمی پیش آختہ گشت دھ
 دھیں کھرغی نیمخ آتش بلوچ بہادرانی سراجو دین درمناں پنجین تھیر لشی
 کشتہ چھوں کہ بہار گاہ موسم سیاہیں جُڑ و جھمر تھرونگلان لشی اتھہ نیما
 میں گٹھ ڈو کہ دُغار اٹھ پھی ویران یو رخ آنی ہون آتش لخم دشمہ بیٹا۔ داں نیم
 روش و جنگ قہاری میں جوگی آن جنگ اڑدھار اڑکھی و لکھو داٹہ۔ سہ
 تھیرانی پور شیر اسرار حلیل خاں یک گراٹھ دی وئی مہند آتش نہ کھنڑ
 ہے گمڑو گمڑو گمڑو دنیا اسرار حلیل خاں و سلطانیں سغریا تھیرے ماں آختہ
 دے آجوں سغریا اڑ بلوچی دیواں و مراگا ہانش ابدی دیر بیٹا۔ درمناں
 تھیرا سغریا پھندی تک بڑتہ ننگریں حلیل خاں کچتھ و آنی کھنغ آتش بلوچ مزارانی
 قسمت و جوا و دانہ و آنہانی جنگ گریں پٹ یلا کشتہ۔ بلوچانی باز مرد جنگ
 و پٹی بیٹخان و پھلنگ آردے مزار میں مڑ دے تاواں دین کچتھ۔ جنرل
 ڈایروٹ میٹ کہ گشتہ اعلیل خاں توپک و تھیراں پھلنگ مرد مہراں کشتہ۔
 اے بلوچ اُدس و روایتی راہ بندے کہ آن ہماں وخت مجنگ کتھ و جگ
 آپ سرین بندی چھوٹکے آنہانی پھاغ واڑہ یا میر و معتبر دیواٹ در کھنی
 و جنگ بندی آن دتی مہی میں سراجویری۔ آغا پھاغ واڑہ یا معتبر جنگ تھا
 نین یا جنگ تھا میران بیٹا گڈا آنہاں آپ جنگ کھنغ بے سود و بے کار
 دانکہ پھاغ واڑہ زیندغیں و جنگ و نیما میں بلوچ آپ جنگ آتش پھندی
 یک ہے ڈولیں سج و میارے کہ ہماں مردم یا بولک داں قیامت وٹ
 آہے میار آتش آجو کھٹ نہ کنتھ۔ ہے ہوڑ کہ پھاغ واڑہ یا معتبر جنگ
 تہا بی آغ المی میں اشی و خاصیں تاریخی حقیقتہ۔ اڑدست آتش مزار

[illegible]

شده آنهی آریک باز جنگ کهنون و بهادرین مرد می بیران بی ارغوان
عزیزه

مزاره پخته هزاره مکاش پختا اگر کشته - جرنیل ڈایر دبی روش و سرحد
حلیل خان شهید آپ نو غین کفن لوٹھا اینتھا و گشت مچیں ملا و میرزا
و لے سرچاری بلوچ سروغان آد گون سرف و شان و سلامی و قبر تہا
ایکھتہ بیٹا - ہمیشی و پختا سرحد و جنگ و ویل و کھیل و چھک و تانہ
جہد و جنجال - زہر و نہیر - پھول و پھرس - غصغ و غم ختم بیٹا و سرحد
دیر مری پکر و کند و بھرائی تہا جنگ و آس و اوقیر خستہ و بلوچ خان
وٹی جان و نرہ وٹی کھل و کھلغانی تہا ایر کھتہ - بنگیس حلیل خان وٹی
اوس ننگ و نام آپ شهید بیٹا - پھلیں سردار جیتد خان و پھرستانی
روثانی تہا وٹی نامزد بک جا داشته - بنگوس شاہ سوار و سردار جمعہ جان
منٹرایانی و تاریخ تہا جوان و شرف ناکیں ہند گتھ پھلنگیاں داں سی سال
جیر و خیر و گل و شادی و سرحد بر و بیدہانی دنگ سرائی و تیروں بال
داشہ - ہمیشیں سرحد پختی جنگ قصغ - ہشت ماہ جنگ تھرس و غریب
و امیت ہار آتش کدڑ غ پختا جرنیل ڈایر و لدا شملہ و کتھ ددل گانی
و خواش الکہ و امیر آتش مود و موکل گیتھی - و دتی کتا و تہا سرحد بلوچانی
مہان داری و سرچاری و دردت و ای مزائیں تو صیف و ثنا کنندہ -

سردار نور الدین منگل

(۸۸۴ء - ۹۵۲ء)

جھالاوان بلوچستان و ہماں الہمہ و ہیرے کے عرب تاریخ نوشتہ
 کھڑواں انہی آر طوران نام داتہ - حضرت معاویہ و خلافت عہد و باری
 ۴۴ ہجریء المہلب بن ابی سغرا مکران و سمراندش کھتہ - وقیقان (نال)
 نو سمر آں شہرہ ترک بورڈ وارانہ گل و دیم کھتہ و جنگ کھتی - ترک
 کھنڈی ثغان - پوانکہ گمان کوشی کہ عرب آں ناپو ہی اش لے دیہم
 آر طوران نام داتہ کہ لے ترکانی ڈیہم و دغاریں - جھالاوان و کولانی
 ہیر وین گیشی قدرت و لے پیا کھتہ کہ تقیو غین ڈیہم یکسبے مٹھ و
 بے بلین کوٹ و قلاتے - دل دف کنتہ کہ لے ڈیہم آں ہند و
 اوس آپ جہان در ورا محکمیں ماری و پوانکہ جوڑ کھتہ کہ ہج
 غیر وری نار و اوس دست و انہی سرادست و دراز کھتہ ممکنہ
 عرب و غزنوی و غوری و مغلا فی پھاغ واثہ ہی عہد دور و لے لیکر
 نالی شہر خضدار و - ہے ایلا فی پھاغ واثہ خضدار و روٹی پھوڑی
 لکادہ سے جوڑ کھتہ و ہند وستان سمراندش کھنڈ آپ ہے پھوڑی ہند
 وین و ولہ دن کہک داتہ - ہماں نو مٹی عہد خضدار و تاریخ
 بلوچستان تاریخ ات - پھیشی گو ستغین مسلمان قومیں سروغان و
 سرکدانی گو خضدار تہا داں مروشی شید غالبستی آں ہے

درستانش عربی جزیل و زحم چن سنان ابن سلمه نام نامی یمن
 لے ہمان ابن سلمہ میں کہ ہماں وختاء عرب شاہر سکا ہی مرغا ہماں
 گوشہ نشی :-

حل بقصد ارفاضی بہا
 فی القبر لم یغفل مم ۱۴ الغافلین
 ۱۱۷ بقصد ارفاضی بہا
 ای فتی دنیا ا حنت و دین

ترجمہ :-

آہنی عتہ شوشتا شمشوخ
 چھ شتریں سرزمین و خضدار
 چہ جوانان آن ہند و آن ہند انگور
 دین و دنیا و زور و بڑبڑستہ
 گہترین مردم دین و دنیا

قلات خانان و قی بادشاہی مسیح قلات میری سراجہ و بن در قلات
 کشیش - پرالشی و عبید خضدار و قی بہا و بیخ سکھی و داشر خان
 خدا داد خان (۱۸۵۷-۱۸۹۳) گہ گیرین سغرا ارقلات آخری آج میں تاج
 نصیبویشا - ۲۸ مارچ ۱۸۹۳ء خان خدا داد خان پھلنگ شتر و سغرا شکار
 بیشا و ۱۲۸۹ پرل ۱۹۰۹ء بندری خانہ تہا و قی رخت و نجت لے کوڑی آتش
 بیڑی - آہنی پھل قلات و سیاہ و سفید واڑہ و وارث میر محمد خان بیشا
 ۱۰ نومبر ۱۸۹۲ء پھلنگیاں محمود خان آرگون دتی چھین گوزوریاں قلات تحت
 سرانندینھا - قلاتی خان آتش محمود خان و زوری دنا چاری پٹا

سری گزرتھ۔ ۱۸۹۹ء محمود خان و نوشکی نیابت ہزار کھلا سالارہ
بوض و پھلنگ دست و دائرہ۔ آہنی پھدا نصیر آباد نیابت چھی و کھلا
دنگ دیما پھلنگ سراند رکھتھ۔ وئی مینرل و مرادانی و وادی آپ
پھلنگ و خان آر یک گڈی و پیمالی و دات۔

سردار نور الدین مینگل و ۱۸۸۹ء لے جہان چھکا پھا ذیر کھتھ۔
کھتری و سہ سال علی گڑھ یونیورسٹی اسکول تہا سبق زرتھتی و سہ سال
و وئی پھت سردار شکر خان بیران بی آغار ند مینگل تمان و آہنی
مرا پھاغ و آہنی پھاغ بستہ۔ بازیں بولی چھوٹے۔ فارسی۔ اردو
پشتو۔ بلوچی۔ سندھی و بلوچی رانٹی۔ جرمن و سہری جنگ (۱۹۱۴)۔
۱۹۱۸ تہا سردار نور الدین وئی تمان و پھاغ و آہنی گیتی صدی پھ
گیدی میں جہان و مسلمان آپ یکساں رخ تہا ریں و ختہ و۔ سہ
صدی سہری سالان اٹلی و ٹیمپولی سہرا ریں کھتھ و ترک سلطان و
دست آتش افریقہ آخری ڈیہہ شتا۔ ۱۹۱۲ء پھلنگ و آروش و فرائ
بادشاہاں بلکان جنگ ترکانی سہرا رتھ۔ بلکان جھیر و آتش ترک
پھوڑاں ساہ گیتھاکہ پھلنگ و آروش و فرائس ترک اولس آجرمن
جنگ (۱۹۱۴-۱۹۱۸) اس تہا بے وئی و چھغل دائرہ و آہنی بروندی
لے در کھتھ کہ ترکانش تھیو غیس ولایت و ملک و اکھہ دست آتش
لغابی ثغاں و عثمانی ترکانی بیرق کہ داں ویا نا سروسیمانی دنگا بال
چھوٹین چھوڑیں ترک و جند میسو پوٹلیھا ڈیہہ سہرا خجالتی گواش گریغ
کھتی۔ آل دے و ختہ و کہ سلطان ترکی مزاری بہا ر آتش ولایت
بادشاہانی دل آف بیت۔ سہ سلطان و ڈیہہ آہنی گیتی صدی ولایت

۱۱۹
 سر وغان و تاریخ نداشتن کهنو خان و ولایت و نادانان مردم نامور
 ترک اولس و بیخ و بن و بچک و رخ و ریشخ در ستین ایشیا و
 ولایت و افریقہ تنہا بچلنگ و آروش سیاست و کار بیان کھنہ
 ہماں عثمان ترک کہ کم و گلش و صد سال آتش تھیو غیں مسلمانان سر
 و سرکارانین و فی ٹیہہ و ڈغار و دار رخ آپ آہنہانی بچاڈ لڑغانان
 مسلمانان عزت و خشم ہاں بے کسی ریحانی تنہا کھیتھہ۔ ہر گنڈا اسلام
 دین و دنیا نوری سیدغانی شکار میتھا۔ ہے صدی و روشاں ایران
 اولس و فی نادارین قاجار سر وغانان بلہاں زینہ رخ و عثاں۔ اوغانستان
 امیر حبیب اللہ خان بچلنگ قلم و قدرت و قدر دیما لڑنہ رخ و۔ بچل
 و ترکمانستان و ازبکستان و تاجکستان پھیش آتش آروش زار و بار
 سغار شیر اسگھ قشال و جعفر سند و غیں عہد و باری آتش گو زرخ و۔
 ہندوستان سرچیں مسلمانان بیخ ظاہری زارہ و زمیریانی تاریخ وینا
 بے سوبی و بے بختی پھرانی بے بہرہ زینہ رخ و ہاں تنہا زینہ رخ و
 روغ و عثاں و آہنہانی علم و قلم آرمند وستان تنہا یار و بار و کار
 و تاریخ مصر مسلمان لندن پھا رخ واثہ و راہ بندانی سرانند و گنڈاں
 ہے نامراد و نامہروان و نابور دین و خت و جہرانی تنہا ہتے مسلمان
 براہ کھنہ۔ عبدالقادر و ٹونس تنہا سرین بستہ۔ ہمدی و سوڈان تنہا
 کوہ قاف پنگھرائی چھکا شیمیر و۔ مراکونیا و عبدالکیم و۔ ہندوستان
 مولانا محمد علی گور و فی برآمدغان و اوغانستان بچکا ہی اولس
 سید جمال الدین اوغانی دیما کھشتہ و بلوچستان الزامین کوہ دیش
 و بیروانی تنہا نواب خیر بخش خان مری و سر دارند الدین بیکگل و ختم

شکینہ تھا۔
 جرمن سہری جنگ ۱۹۱۳-۱۹۱۸ء گیدی میں جہاں دہلی سینغ
 پیراڑ تھا۔ عثمانی سلطان بادشاہی میسوپوٹیمیا چھار میں پلوانش
 پھلنگ وارش و فرانس اڈاں بیڑہ۔ پھلنگ کماشاں قھیو غیں
 ہندوستان و مسلمان آتش کھدار و مردم کہک لوٹھتہ و پھلنگ
 جنگی کارانی تہا مسلمانان ستریں بہرے کچھ۔ بہتے مسلمان عالم و مقلد
 ہندوستان و سندھ و تہا مسلمانان آرتھوار جتہ کہ پھلنگ گوں ترکاں
 جنگ دھیر و اکھنغیں و آنہاں آرتھوار دیتھ نار و آئیں۔ قلات دیاست
 تہا ہے جنگ و روشاں خاں محمود خان نر دری و پھلنگ و جنجال
 آتش جھالاوان بولک باز عذاب بی ثغاں۔

وخت نریخ آختھا کہ آنہاں آریک غازی تھوار و جنتھ۔
 عراق و تہا پھلنگ و ترک و جنگ باز بدیں پہنادے دیتھ و پھلنگ
 جرنیل ٹاؤن سندھ قطا العمرہ جنگ تہا کہک لوٹھتہ و بلوچستان
 یک ٹرو فین اڈدے عراق و روغ آپ یک پھاڈے سرائوشتانی
 ہے لکھن وخت و سردار نور الدین و دہلی میں گل نشان و من غذا نارغ
 جنت و درستی بولکاں آنہی گوانگھ سراسغار و سنج زڑ تھغاں۔ زک
 زئی سروغان سردار خان محمد و سردار سلطان محمد گرناری و شہباز خان
 گرناری و میر رسول بخش ساسولی پھیش آتش پھلنگ سرائیں نغلاں
 داشتی و نشان۔ آنہاں و آنہاں سرائیں سردار نور الدین و گوں
 دست و دل یک کھتہ سردار خان محمد زک زئی ہے پھلنگ قہیں
 ورنے و پر جہدیں قیمت و آنہی روش گونڈ کھتہ۔ درودہ راہ بازانتھ

آنہی برات نور در خان و شرف و خست و کہ سردار خان محمد و فی تبصرہ
 دھاوا تو یک جہتی و پھلنگ دیم آس لے کوہ داگی دیویشا پھلنگ
 پھوڑ کہ بلوچستان آس دیم پھر عراق دیم دینی و ہاں ہے ہندو سر آخر
 کہ لے الگ تہا غازیوں کوں قیمت لیوا گنداں ہے پھوڑ نہ دروغ آس
 و پھلنگ آرگرمین و خست سرا کہک نہ رسغا آس ترک غازیوں کا فرار
 اُردف پھر قشیں پھر دش و دافہ سندھ و دنیا ماسلمانانی خلافت و
 آجی و ترک غازیانی کہک بار و آپ مولانا محمد صدیق و گمراہی کھلا
 دینی و انوغیس جاگہا زور اخس کار بندے بنا کھتہ مولانا محمد صدیق
 سردار نور الدین کنڈا کھلو کھتہ کہ آں آنہی کہک آپ ہر و خست پھاوانی
 سرا دشتانی میں۔

پھلنگ و سرا ہے ڈھکو رخ و کھو غیس عہد و قول راز پھلنگ
 و آنہاں مولانا محمد صدیق آرے سال کہ در تہا بندی کھتہ۔ سردار
 نور الدین سر مجاراں خضر در نیابت سرا آس کھتہ و تھانہ و تحصیل
 زخم و اس و ڈھ کھنیش۔ پھلنگ و پھوڑ منیر لال جناناں و ڈھ
 گمراہی سرا و ہے کوہستان اشینہ و الزانی سرا کوں نور الدین غازیوں
 دو چہار بی تھان۔ نور الدین اڑواں اولی گوشتغیں جوہر جوہر و سیاہ
 جعفر و تیغ زمین بلوچانی جنگ و جھڑوانی قہر و قہر و قول و قانودنوخ
 کھتہ۔ دو کنڈا نش بہتے مردم کھش و پھی بی تھان۔ پھلنگ آر جنگ و
 گواش سیب نیاختہ۔ آنہانی اڑ و اڑوش و فی سلاح و سنجان و
 توپ و توپکاں سوب دار نویشا کہ لے کوہی مزار آر کھونڈانی سرا جلیکناں
 و خست و وہم غرض ہمیشا کہ آن نرم و نوغیس روش و زندے قائم پلاں
 لہ ٹاڈ۔ تاک۔ ۷۶۔

بلوچستان و پهلنگی لاسٹ صاحبو فرامین تمنی میر و بہترانی مچھی و
 لکھنؤ و انہاں آسردار نور الدین کنڈا دیم داتیش۔ کہ انہی اکھٹو
 کنڈاں کہ پھر دے راہ بنداں یلا کنتھ و خان قلات و پهلنگ و گود
 دوستی دست و دراز کنتھ نور الدین و قی صلح کار و صالحین بلان
 صلح کنتھ و درست ہے ہمد سر امیر آختغان کہ صلح و صفائی و حیر و
 تران گز و گہیں۔ دوئیں پلوں سلاح ایر کھتغان۔ صلح بیشاد سردار
 نور الدین و رضا داتھ کہ اس لاسٹ صاحبو گون شال کوٹ و کوٹ
 نہاند و نیاز کنتھ۔ نور الدین شال کوٹ و سر بیشاد و لاسٹ و انہی
 آریوچ کنتھ کہ اس خان قلات گون قلات و قریب و قریب و قریب و قریب
 جری و انہی دیوان و مراگا ہانی نہا دوست و اہی نند و نیاز کنتھ
 و قلاتی حکومت کہک و کنتھ۔ سردار نور الدین و پھر شتغیس و لے
 گون دتی رضا داتھ۔ ہے روشاں سیدی سالانہ دربار و دخت
 ترخ آختہ۔ نور الدین و جھالاوان و وار گز و کنتھ۔ اس ہند پھر و
 بندھاں انہی آریوچ و نند و غ و نیشتا۔ ہر کھلغ و کھلانی گواٹ انہی آریوچ
 آجونی کھلوا دیتے و سیدی دربارانہ شتا۔ گیسٹ پنجہ ہم بیلاں گون
 ایران بلوچستان و راہ گپتھی کہ اوذا آش توپک و پھر و سچ و سلاماں
 نزاری۔ سردار ہرام خان بمپوری جاگہا شتا و سردار پور و قی جائیدی
 ایل خانوادانی روایت و رواج پیمان نور الدین آریوچ عزت و گون
 باؤسطا داشتہ و ستریں جاہ و جاگہا دے گون آف و باغان انہی
 دیما پیش کنتھ ہے نیما سندر و بازین ملاد مولوی و عالم شالاکھاد
 آش جھالاوان و آختغان مخلوق متہا غذا و جنگ بار و پچنت و ہینام

دانه - چالالوان آس دانی دان نه تھستغا کرا شال دلد آس سترانی پند
 سردار نور الدین ایرانی بلوچستان و نشستی و کچھدا پھلنگیاں چالالوان
 ہتے معتبرانی کہک آسیر رسول بخش ساسولی وفان محمد گرنار ٹی بندہ کی کھش
 قومی و دینی جوش و جوارغ و مینگلستان بولکان آد خیر و قوری و
 اشتہ - نوخیں او تھرے و سر کھشتہ - دہی وار جبال وان گدان و گران
 شرو و شرنارغ آن گرنہ بستہ - گرنیل ڈیو و نواب میر شمش شاہ وزیر اعظم
 قلات سنگتی و دیم جبالوان کنڈا داندہ و ٹھوہیں پھلنگ اڈ دے و شش
 پھلنگی کما شانی بیرق شیرا جبالوان پٹھر و پٹانی پٹ و پھول آب سکان
 زرتھ - ہے پھوڑ تہا ۲۵ ہندوستانی اڈ و کاش و ۱۰۶ ہزارہ پوائینڈ
 و کوی توپانی سروک و ۳ گوالیار نیزغ اڈ دے ۲۹ کاش اڈ اڈ تھتہ
 ہے اڈ اڈ و کواش اڈ سوراب و خضرار و وڈھ و ناں پکلائی پکلائی
 بنا کھتہ - ہے تھو غلن نیامچی میں راہ گنڈہ و گرو کھشک و کھلغانی تہا نور الدین
 غازیان نور امینگل سر شکر کی جاہ بہ جاہ فراری جنگ و جہنم و پھلنگ
 ہر گام و گونڈ دیم پھلنگیاں آس کھ سورہی دیم گنڈہ کھتہ - دنیا تو میں
 بادشاہے ظالمین زور و دیم غر سورہشیں میں ترن و تمان و بولک
 طاغت و تندی گونڈا و شتات کھتہ - ہر جنگے انسان پھ سو ب و کھتہ
 حق و راہ سر جنگ کھتہ و شایک ایو کھیں سو ب و نواب و کھتہ و شایک
 جنگ مینرل و مراد پچ بنیں - لے قدرت دست میں کہ کے آد بہار
 گاہ تہا بے بہار دیے بہر کھتہ -

پھلنگ پھوڑا پک کوہ پھرائی سرا گام ایر کھتہ و ہے کوہ بنگاہی پٹ
 سرا گوارام و متغ و - شفیہ ہر ان ناغماں و بے سائی و کپتان اینڈ سائی

سرو کی بھلنگ پھوڑاں ہلک دھتنگ مرا تھیرانی ہو رگوار نیٹھا۔ گواہرام
 وانی سنگتاں سگھیں جنگے دیم داشتہ۔ گواہرام گوں لہتے براہندھاں
 شہید بٹھا۔ آنہی ہتنگ کافر اڑداں بھیلٹہ۔ نور امینگل وغان محمدی
 پھرائی سلسلہ سنگھرا گتھی۔ آنہی آر گواہرام دہمی بہادری شہادت محل
 سربٹھا۔ گندے دندے آنہی آپ حرام بٹھا۔ کوہ آتش جہل آیر کھفاناں
 بھلنگ پھوڑ ترخ عارستہ۔

بھلنگ پھوڑ وٹی سرب کھیلوانی نہا گواہرام مال وڈی سرادت
 آن لید دیتے۔ ہے لٹ وچل آر تھیر کھنغ آب نزارہ پھوڑاں وٹی پھوڑاں
 آرزور دانہ کلاں دے ہرے واڑہ بٹھہ۔ نور اڑت آتش گندے عکے نزارہ
 پھوڑ تھیری ع پھیزا غیں۔ جھونک تھیر نشان دیم آختال نور امینگل
 وٹی تو بکائی دوت بوختہ ولہتے درنا یاں براہ نخیں زخم دست وڈتھ
 وچم بند کھوڑا دسرا جلو بستہ۔ ہے تھیمو غیں درنا تھیراں واڈتھ۔ نور
 مینگل تو یکا کپتان اینڈرسن سراداشتہ وانی سغریال دانی۔ کپتان
 پارکیز کپتان اینڈرسن ڈھونڈ زیکرغ آب دیم آختہ۔ نور اغازی
 وٹی وارے تھیر کپتان پارکیز وھش آختی آب دیم دانہ وآن دے کپتان
 اینڈرسن بہنا ڈاڑا در بٹھا۔ لقلین کلینل ع دیم گام زڈتھ و نور اسمی تھیر
 آنہی ٹوپ مال دانہ وھڑس آتش آن ڈغار سراد در اڑ بٹھا۔

جنگ عذور گتھ۔ جھونک روش وڈی نیم آزمان پندھ جتہ و قبلی پلوا
 وڈی دیم لیکن غاروغ ع جنگ پٹ ع ساڑتھیں ساہ زڈتھ۔ نور
 وغان محمدی پھشت کڈی کوصانی راہ گتھ۔ دوسیں پلوانش باز وڈم
 پھوڑ ووال بی اغار ند قسمت وڈی گل بٹیں ملوکی دست آتش سوب

و شادمانی پھاغ پھلنگ ناروائیں سفر سراسر استہ - زور و ظلم و حق
و حب سرا پھا ذرا کھٹہ و تاریخ و جبر و جلتو و جوہر پھناڈ گیتھ - سہجہ ہونی
میں جنگ و جھڑوے کھڈا ۴۰ جھالاوانی شہید فی ثعلاب ۹۱ غازی
پھلنگ دست و بندی پیتھان - کرنیل ڈیو ہے وخت و سیرت پھلنگ
جتنی و آہنی آر وٹی نصاریٰ کماش و پھوڑانی سیران و بتا ہی حال سروریشا
کرنیل و ڈھوہ آختہ و میرولی محمد و میر جمہ خان گوں دہمی مینگل معتبرال بولھا
پیتھی و سکھ ناوہشی شہوت دانی - و ڈھوہ و تہا کرنیل ڈیوہ سروران قومی
شکر و لیوی زور اران آر حکم دانہ کہ جھالاواں و ہر کھلغ و کھل آر سرحم وانی
شیرادیتھ ہے چھم شڈی میں کھوڑا و اشرو بدہ دیشا - ہرنیر و رونا واریں
مردم آر بے حال و بے عزت کھٹہ - ہلک و گدان آر اس و مال و مٹی
آر بے وارہ کھٹہ - سردار نور الدین تہذتلاشی گیتھ و یازیں جرم کال کھٹہ
دست و آختہ - دہمی کڈا نور مینگل و آہنی ہم سفارال پھلنگ چوکی
و مچیں سیم و تار و دیر آتش ٹھونک و تھوڑا کھنورنگل (ٹیلیفون) تباہ
کھٹہ - سردار نور الدین و شہباز خان گمر گزاری و ملک و مٹی پھلنگ
وٹی دست و گیتھ وایشانی حال و حقیقت قومی جرم گمر دیشا پیش داہ
۱۳ اگست ماہ ۱۹۱۶ سردار نور الدین (ایلانی بلوچستان) آتش پھلنگ
راہ و آختہ - کرنیل ڈیوہ خان بہادر رحیم خان شاہی زنی مینگل آر حکم
داتہ کہ ان وٹی قومی شکر و مکمران لیوی زورانی سنگتی و سردار نور الدین
دیشا و کھفاں - کرنیل ڈیوہ ہے جہد و کہ نور مینگل سردار نور الدین گوں
یک جاہ اوارہویش - ہے جہد تہا کرنیل ڈیوہ رنا کامی گندہ پیشا -
نور مینگل سردار نور الدین و گوں اوارہویشا - نیام ددا سردار نور الدین
۱۴ بلوچستان ایڈمنسٹریشن رپورٹ ۱۹۱۶ - تاک - ۱۲

میان لیوی زدار و دہی مینگل گل و چھیارین گند آتش بیڑنہ - نور الدین
 چھارہ کہ جنگ و چھیر و وخت دست آتش در کھتہ بازین پھر و ش
 ان آریے دل و بے حال کنتہ و فی جند بولک و بہترانی نار و آیس
 طرز طبع و پھلنگ آراہنیانی کہک دینغ و آہنی دل آرد دردی کھتہ
 آہنی و چھارہ کہ آہنی آرد و دہی جنگ کھنغ کھنی - یکے و فی ڈیہم بولکان
 گون و دہی پلو پھلنگ ارداں گون - پوایک آہنی و گہترانتھا کہ عزت
 گون سلا حانی چھغل دینغ شتریں بے عزمین پھر و ش و درغ آتش نور
 مینگل و سلیمان گر گناری و نور الدین آرد گشتا کہ بھر مڑی مڑغ جہین
 و فی دست گور و ش آرد بندی کھنغ آتش نور الدین لے ہور نہ زلہ کھو کوہ
 آتش ایر کھتہ - مکران لیوی زداراں آہنی آگتہ و و ڈھو آرد تھو سہتہ
 و ش پھلنگ انواب خاراں دست آتش نور الدین گریغ بیتا و و فی
 و و فی بے تھیں زند پھلنگ آہنی خانہ آندمان تنہا گوارہ فی - ۱
 نمبر ۱۹۱۶ء ذیہ اعظم قلات پھاغ واڑھی و سینرہ قمری مردان
 جرگہ تنہا سردار نور الدین آرسلا مت یا ملامت کھنغ بار و پیش کھنی
 شتا - جرگہ تنہا پھلنگ و سردار نور الدین چھکا چھیار ملا متی آرتھال
 (۱) مینگل شمان و تنہا بغاوت کھنایمغ - نور الدین و دہی مینگل
 آریا غی کھنغ - میر رسول بخش ساسولی آریا غی کھنغ -

(۲) پھلنگی حکومت آرتھرس دینغ و شہنغ آپا ایرانی بلوچستان
 دوز و اں مہند آتش سنخ و سلا حانی گورغ و دست کھنغ -

(۳) جھالاوان تنہا ایمانی سلاح و بارودانی آردغ -
 (۴) پھلنگ حکومت و خلاف گون جہین آن ساز و باز کھنغ -

قلات سردارانی جو کہ نشتہ و نور الدین چنگا کے چھٹیں سلامتی آئی ثبوت ہرگز
 ثابت کھتہ۔ وٹی پھلنگ و اڑھاں آرا رضی و بازی کھنغ آب جگرہ رائے
 داتہ کہ سردار نور الدین آرموت سزا دیا سی سال جیل داتی و ابی و ابی
 تھیو غین بلک و مڈی و مال ضبط کھنغ نوٹھی۔ ڈیو صا حوء ابی سزا ۱۲
 سال مقرر کھتہ۔ سرداری پھاغ گپھتیش و تھیو غین مور وٹی جاہ و جاہ
 زبیر کھتیش۔ سردار شہباز خان گر گناری آردے ہے سزا شکنائے کھتیش
 میر شیر علی گر گناری و ابی زھک آرد ۱۲ سال جیل داتیش۔ سردار
 نور الدین عیاز دہ سال بمٹی بندی خانہ تھانہ تہا کھنغ تھا۔ ۹۳۷
 خانہ آتش حلاص بٹلو نور الدینی تہا نظر بند داشتیش۔ ۹۳۳ کراچی تہا
 آڈ تھیش و بدوچستان ڈیہا ابی روغ و آٹع بندے۔ ہے نیما پھلنگ
 میگل سرداری پھاغ خان بہادر در حیم خان سرالستہ۔ رحیم خان
 کراچی آتش و ڈھ را با جھالاوان و پھیندا غاکہ را با مارچ ۱۸۵۸
 بہادرین میگل میر حاجی خان و ابی بے شانین سغرا ابی بے فائد غین
 کھو فغانش سستہ و دیکھتہ و ہے روش و گر گناری نو غین پھلنگ
 جوڑ کھنغین سر پراہ سغروٹی مقیمی جا گہر قبر تہا رسائین تھا۔ میگل و گر گناری
 بولگان اعلان داتہ کہ آن پچ بر سردار نور الدین شہباز خان و عبید
 دہی کے آد پھاغ و اڑہ و ستر و فرن نہ زانان۔ پورا کہ پھلنگ را با
 بیشا و سردار نور الدین و شہباز خان آرموتی خانہ آتش در کھتیش
 سی و پنجہ (۳۵) سال پھو و تی قوم و دین بار و اخوا و ذلہ بیانان شست
 دو سال (۶۲) عمر و سردار نور الدین و آرد و لدا و تی تمان و ابی غین
 پھاغ و پھل آبی دست و داتہ۔ ۲۸ جون ۱۹۵۲ء آبی مور و گر گناری
 لاہور چستان ریلوے سٹیشن پورٹ ۱۸-۱۹۱۷-۱۳۳-

سردار خیر بخش خان تمندار مری

(۱۹۲۵ء)

اے مہشریں روایت ہے کہ بادشاہ وٹی اوس و آہری میں
 بادشاہ گرنیک و ناموز داسے گڈا ہماں ڈیہہ و اوس دے
 ہماں ہی رنگ زیانت۔ عربی زوان و متلے کہ اوس دین بادشاہ
 دین مری۔ ہر اوس و چھکا وٹی چند بادشاہ یا آہی ایل یا دڑی
 زور اخیں بادشاہ یا آہی اوس راجی و دیوانی راہ بند باز اثر کھنڈ
 و آن نا آجوں اوس وٹی دڑی پھا ر و اثر و دود و پید و
 رواج و روایتانی دنگ و رنگ اثر و ایمان و یمنی آپ زیریشہ
 ہے رنگا ہندوستان مغل بادشاہانی راجی روایت دانی داں
 ہندوستان اوس و الکھانی سر امرائیں سندھوئے و داں گندہ
 بیٹ۔ نیاجی ہندوستان و مخلوق نیند و نیاز۔ ولس و ہم اوراجی
 زندہ سر اغل پھا ر و اثر ہانی دیوان دود و ہستان مرائیں اثر و ریختہ۔
 لکھن و دتی پکرائی تھنکس شلوار (جوڑی دار) دکھان پیمان و دت
 بندی کھنچ پھشی مغل بادشاہانی راجی روایت و دیوان عزت و شرف
 شد و میار حال مہر کھناں۔ سندھ و مخلوق گڑ و گمان و شد و
 پھا ر ہماں مغلانی بھیر وں کھو کھیں بانی باور دات۔ ہے دال و
 تاریخ سرگمہ ہیر تھی و چھماں سکھ کھنوں گڈا روش و روشانی پھا ہر انہ

کہتے شہر و بولک بھٹی کو مستغنی ایل و اوس کے کہ انہاں ہے
 مہر ہر وار ہی کتھ لم داہ ہما نہاں راہ و درانی شک و نشان
 دیکھ۔ سترنگ شہر گیشتر اقدھار و ہرات پھاغ وار ہی شیرامیشا۔
 ہوا کہ آن ہند و بازیں بولک ہماں دیہا نش ہمیز آختھاں و انہاں
 زوان دو دور مید رخ دیہی بلوچستان الہا نش کم و گیش فرق دارت
 قلات دیھاگ شہرے صدر سال آس قلات خانانی آھاڑ و زستہ
 راجی بندر شیخت اے محلیں قانودے کہ بادشاہ ریح برہنہ ٹھٹ
 کہ دیہی سگرے انہی دیہا سکھی عداوشتی۔ آن وٹی بادشاہی کارانی تھا
 کے ادھر دیغ آب تیار نوٹیت۔ آن ہے دیم کتھ کہ منی ڈول کس
 میں۔ دت آربے بدل خیال کتھ۔ کسے آر دل جمعی نوٹیت کہ آن انہی
 جوہر حکمانی دیہا ٹھو کے کشت کتھ۔ انہی حکم و جید دیہا کے اعل
 نوٹیت۔ کہ دفء بوخت کتھ۔ ہر وخت آن ہے ٹھٹ کہ انہی حکم
 سرا سجو میں مخلوق جی سائیں یا جی سرکار گوشنت۔ بادشاہ المی و
 زوان و توصیف کھنوخ آن دوست داریش و دیہی پلوا مخلوق دے
 کوڑی نہر میں نام و نامور آب شندی انتھ۔ ہر بادشاہ ولی چند و
 وٹی ایل و خالوادانی ستری گماذ (عصبیت) داریش۔ چھیاریں
 کنڈاش دولت و مال و مڈی آئیخ و نزار رخ انہی آرش و قرار زتھا
 گار و بند کی کتھ و انہی سچدا آن جوہانی جوہ آس۔ بے انصافی سرا گام زیش
 بے انصافی انہی آظالم و قہارے ٹھاہیت و ہر ظالم کو دل و کھینچی
 بیش۔ آن نہ سگیت کہ انہی چھکا ٹھو کے کتھ یازوان عہدوری بادشاہ
 کوہ دلی و عیش اثر تھیو غین شہر مخلوق سرا کھفیت۔ ہوا کہ ماگندوں کہ

آتش ہریکے۔ ایو کھیں ملک و ماڑی آنی واڑہ بی تھنہ۔ ہر ایک تھانہ
 وٹی چند تھانی گماز داشتہ و ہنہ بے بختی خمر چھوں در گھنہ کہ قبائی زند
 راہ بندان زور گھنہ و آنہانی دیمہ اولی گماز دعبیت، گمراہ و مہر
 کھنغ یک فرامیں بڈی لے۔ مروشی ہر تھن و قیام کھنغ آنی تھنی
 نام نو شتخ کھنغ آرا اوس نام بلوچ نو شتخ کھنغ آں و ش داریش
 ہے استمانانی راجی رند راہ و رسم و روانہ چھوں عیب اوس و بد
 بولکانی پیمانہ۔ آنہانی سرانہ مالک و نہ بادشاہ و نہ کوٹ ماڑی
 و نہ پھوٹ و اڑ دے اثمانہ۔ ہر بولک ایل و دنی پھر سنین میر و بھری
 گمراہ بولکے سرادھی بولک و ظلم و ارض و کنتہ کٹا مہاں بولک چند
 سر چار سیرن و بندانہ و دیم و در کھنغ۔ و آنہانی ظلم و ناروائی و وٹی
 سکھ سری دیکھنغ۔ وخت و کوڑی جو ریں ساعت و گوانڈی میں
 قوامانی بڈی آں ہے گوتندیں بولکان آسیر کھنغ کہ آں پھر وٹ
 اڈارنہ یک تھان و جوڑ کھنغ و ہنہ و وٹی ایو کھیں پھاغ واڑہ
 کھاہنہ۔ ہے بولکانی زند بھاندن بیڑ و مال و پھسانی سریں و مال
 دیکھساں آپ پھر انہر پٹ و کوہستان در کاریں۔ پوا کہ ہے
 بولکان آروٹی رنخ بک گلابی دارغ آپ کوئی دمنانی سرا
 ندرغ کھنغ و پٹ دیوان و کوہ سکھی و سوری گوانزک میں آنہانی قہر
 گمراہ و بند و بند ہے کوہ کھنغ وانی تھیں۔ ہڈیں ہے درستیں بولک باز
 سکھ جان و سنی و سادغیں مخلوٹے۔ زحیم جنی و لغن دغ و بادٹ
 دارغ و وفاداری ایشانی ایمان و آسراہیں۔ ہر تھنہ و وٹی تھنی گماز
 (دعبیت) سکھی و داشتہ و دھی تھن و بولک گوں آنہاں آڈار

بیت نہ کہتے۔ پوانکہ ہرمنے دنی ہون لیک شریء داستہ و ہر وخت
دنی ابو کھیں تہنی روایت و دواج و رسم سرا گام زر ٹھیش و جھوں
نبا کی راج در شکاء دنی باز بدیں و بے بختیں ر غ و رشخ بلوچ
ڈغار سرا گھ گھتہ کہ انہی آر بن آتش پٹخ غ ہر سو ہو و سر حال و سیر طبع و طبع
دار و در نا و پھر آپ گران کھیتہ و دے بے ضین انتہہ۔

نوزدہمی صدی ستہا پھلنگیاں تھیں غنیں ہندوستان ڈیہہ
دنی سیاہ دھیں توپانی شیر آر تھہ۔ سہی پٹھریء اودانستان
امیر پھلنگ و نائب مریمیا کابل تحت سرا اودانی پھاغ و اثر ہی پھاغ
و بستنی آت۔ بلوچستان الکھانی سرا پھانایر کھتہ آتش پھیش پھلنگ
دنی میرل بار و ایک سیاسی راہ بندے کہ انہی آر دیم ترین راہ بند
فار و دیا لیبی لے نام دائیش کہ انہی سرا جہر کھتہ نیا کھتہ۔ لے راہ
بند و دگ کر و خ کر نیل بر و س ات لے ہندوستان گیا فین بیت
پھلنگ و دنی راجی لیکھوانی شیر پھیش آتش آر تھ خاٹ۔ نین نہانی
دل و افیر کہ بلوچستان دنگ کوہ پھشت لے کنگ گند ر غ لو کھی کر
آن ہندا چھ ٹیکھانت و کھئی پھاغ و اثر ہی انتہہ۔ ہندوستان
و سر لار ڈلٹن و دے دنی ہے حب پھیدا رتہ کہ ڈیرہ غازی خان
روش ایر کھتی کوہانی پھشت کندی بلوچی اُستان آر دوست وای
راہ بندانی سرا پھلنگ راجی ڈیہہ و راجاں گول یک کھتہ لوٹھیت
پوانکہ در ستین نوزدہمی صدی پھلنگی راج شتر و کم ساخی مرگاہانی
شوہانہ مر جید بلوچانی ڈیہہ و دغار بٹیا۔ ہے ڈیہہ دست کھتہ سفانی
نوزدہمیں رھانی سرا بستنی و۔ پھلنگ دسیا اس دریا ہے تھل بر غ

یہ پوہ پھلنگی راجی ڈیہہ و دغار بٹیا۔ ہے ڈیہہ دست کھتہ سفانی
نوزدہمیں رھانی سرا بستنی و۔ پھلنگ دسیا اس دریا ہے تھل بر غ

کہ آنہی تھو سغ و رندا نہانی بیرق عسے ڈہیہ گواستہ ڈر تھیں کھنڈ
 گوں جسم و زور و روان و بلوچی الہیہ و اولس لا فانیام کھنڈ
 کار و کردار کہ پھلنگ و ہندوستان تہار وادار شتہ سال لے
 مہند کار نیاختہ بلوچ حرص و حیلہ ہر دیمہا گاہے دیم و جہل نہ کنتھ آن
 لغن و نیم آتش غریبی و غیرت و عزت اردو دست دار تھیں مہار
 و بلج دشمنان و ٹھپ بلوچ آراش سغارانی ٹھپ آتش بار گشتہ
 دژدی و دور کنتھ۔ وخت لوڑھا آنہی آرگواست دات و لوڑ
 ہشت نہ کنتھ۔ آن وخت آر تھو و حنتھ و تھیلانک دات۔ شرف
 و شان دارغ آب کھنڈ و کھنڈ آتش کار و اسرا گیتھ۔ حب و حیا
 حق محکم کھنڈ آب شہم و لحم گوں لیو کنتھ۔ بازیں جھیر و جنگانی پھل باہم
 آجوں اژ بلوچانی دست آتش بال گیتھ پروٹی اوسی عزت و غیرت
 بر جادائیش۔ پھلنگ و وٹی جو رہ سہریں سیاست اژ ڈیرہ غازی خان
 کوہ نبی و بنگاہی استمان آتش بنا کنتھ دہولیں مری و بگی و و بگی
 و مزاری الہیہ آتش گرواں مکران سمندر و بندر و کوہ تفتان و دغ
 و دامناں و فی بادشاہی اژ دھار شرتب و حکم و حیلانی شیر اژ تھ
 بلوچ تمان بردار۔ کھو سغ۔ جگٹی۔ ڈو بکی جھکائی و مری آن وٹ
 وٹ عدا ایو کھی و ہر یک و گوں شیرازی کھنڈ و وٹش تھواریں اڑی
 آن جہاد کھنڈ۔ لے درستان جنگ و جمع تہامری استمان و بانہ
 سیر و سہریں بہرے گیتھ۔ جون ماہ ۱۸۳۹ء پھلنگیاں جہنیل جان ملک
 سرشکری و اژ دے مری کوہانی کنتھ اڈیم داٹھ۔ جے پھوڑا رے سو با
 دیم گنڈرغ بیشا لے وخت و گڈر سہر بلا مود سرشکری و یک قہیں

لے "پوٹھنیر زائف ہر و سہریں۔ تاک۔ ۱۸۔

پھلنگ اردے عمری پکارا دیم کھشتہ۔ ہے پھوٹا رمری آن جہائیں
 پھلنگ اردے و فروری ماہ ۱۸۳۲ء ہے اردا واز گڑد کھشتہ۔ ہے سال
 پھلنگ ارداں ولدا و فی دیم مری ڈیہہ گندا آئینہقا۔ ہریشانی
 بہادی مری آن ریخانی تہاوار کھشتہ۔ بازیں مردمانی کھشت و پھی بیغا
 زند کتھان بلڈن و نفین کلارک و فی پھوٹاں گوں پھوٹا گڑد کھشتہ۔ یال
 ۱۸ سال ماہ اگست دواز دہی روش عیجر کلبرن سروغانی ع پھلنگ
 دین پھوٹے گوں مری آن سینخ تڈغا آپ دیم داشہ۔ میجر کلبرن بیرق
 غیر ۲۸۳ بائٹ (نیت) ۲۰۰ سیکر (رحم جن) ۳۴۲ زندیں توپ
 ۱۲ پاؤنڈ شش سیر (گولانی توپ پھوٹے گوں تنہہ۔ ہے ارد گولا
 بار دوسا مان زیر غ آپ ۳۰۰ لیر و لوک و بار زیریں کاریگر
 اڈا رشتہ۔ سردار دودا خان تندر مری گوں و فی سیاہ جگر و گمگیر
 مری لداں پھندی آنی بھیلغ آپ دیمادر کھشتہ و نفشک گٹھ و کھنڈغانی
 سزا کافانی اردا گوں دیم پھ دیم بیتا۔ مری مزاراں جہاراں گوں کافانی
 سزا کافانی مور و گواہینہقا۔ پھیرانی چھوٹھو تھو نگلی ژلیاٹ و سکل وونگانی
 گندھ پھی و ٹھل گروخ آنی داسود واز گڑد و دھلانی دیرمخ ع کافر
 اردانی ایمان آف کھشتہ۔

زندین جنگ ع پھوٹا پھلنگ گیشتریں پھوٹے زوال و میران بی ثفا
 زائیں مال و ڈی مری آنی دست ع کھشتہ۔ اپریل ۱۸۵۲ء مری غازیان
 اردو کھشتہ و ڈیرہ غازی خان پکاری سرا ایر رختیاں دا نہی پھوٹے
 (شہور) سرا میل کھشت و ہے مہیلانی تہا پھلنگ آرد باز تادان گندھ
 ۱۴ اکتوبر ۱۸۵۳ء لانسٹ ڈیہوڑی ع کرنیل آڈٹا م آرمی استا

باد اسکھیں میان و نوشتن کھٹہ۔ ۱۸۶۷ء سرسمن (سندھ) صاحب
 سندھ پھلنگی کماشان آرمی تمان یا غی بی آغ وارش بار واز در افس
 پھتوے داخ۔ ۱۵ مارچ ۱۹۲۲ء سردار میر اللہ خان رضا بیٹا واپس
 ہند امری بہادر و بولکان تمنداری پھاغ خیر بخش سراوش دلی و
 پیچ داخ۔ اے یہاں تمندارین کہ آہنی تمنداری وخت و مری آن
 پھدی سترین زخم جنی گوں پھلنگ و پھیلارٹہ۔ ہے جنگ جرن
 سری جنگ (۱۹۱۳-۱۹۱۸) پھدی روشاں بیٹا۔ ۱۹۱۸ء افغان
 امیر امان اللہ خان و جہد کھٹ بناکھٹہ کہ افغانستان و افغان اوس
 اثر پھلنگ دست و دیپھانی آتش آجودا ذات بختہ۔ ہے روشاں
 پھلنگ و بلوچستان قوم مری و بگٹی و کاکڑ و کیمان آتش
 مڑ وانی کہک لوٹھٹہ۔ درستی قویاں وئی سغراش بار ایرکھٹہ و مری
 اچھمان سرا چھنل دانیس۔ آہاں پھلنگ آ رہے پھتو تھریٹھا
 کہ مری گرمڑم کہک دات گڈامادے کہک دؤں وے منع درضا
 گوں مری و بستی میں۔ دہی کنڈا ہے بولکانی سر وغاناں سردار
 خیر بخش خان پلوا قاصد ششتا تھال کہ ماں درست گوں مری فیصلہ
 تفاق کھنوں۔ خیر بخش خان وئی مقدم و میر و معتبرانی دیوان و شاد
 و کاہان و لوٹھا ٹیٹھا۔ تھو غیں کہیں سغرا کاہان و چھبی تھان و شیر
 سنجن سنجان ہے گوشتا کہ ماچ یک پھلنگ آ کہک نہ دؤں دے
 گوشتن تہا بھارانی بولک مقدانی باز دست اواریت اواد خیر
 پھلنگی لاٹ آر کوٹہ کویتہ تہا وئی قاصد و دست و اے پھتو ویم
 داخ۔ مامری مڑم کہک و نہ دؤں۔ گر پھلنگ پھ جنگ و نہ ہیرا

پیا مری دشت آریاں ولایت پٹانی تنہا کھٹشائینغاش و کھش داروں
 کو دتی چند ڈیہہ سرا دتی ہون ان ریشائینوں و مری قوم سپاہیں جہانی
 برے دتی سفر سرا کو آریغ بلان شری عزت تھ کھنال و لدی کو رند
 چلیس مری آل سرین کچھ جنگ و لستہ و سرکوبہ و کھنغ آتش جہاد نال
 بڑ بٹیا۔ زہمی بولکان مری استمان آرجنگ اس نیا یا ایو کھی آشتہ
 سے عوتی درست آہناں گوں آوار ویک نہ کھٹہ و لستہ ان دیمب
 شانی کھٹو پھلنگ پھنا ڈگپتہ۔ کھتران بولک و گوتڈیں مڑائی و
 داد۔ میر خدا دارخان سجاری عوتی مزاریں درست و تھو غلیں
 مری بیرق نہ تھ۔ پھلنگ و ۲۵ ہزار و فین اڑ دے جہنل ہارڈی سر
 لشکر مری پٹھانی کھٹا دیم دادہ۔ پھلنگ پھوڑ تھ گیشتر اگور کھا
 تھ۔ چھیاریں پلو آتش مری کوستان جنگ مزار بیٹہ۔ سری ہمیل
 یں جنگ کھٹہ کوٹ تھ بٹیا۔ ہے جنگ و بازی مری شہید بٹیا
 مری غازی ان گند آتش واز گھٹہ و ہڑب آندی سر اسگر جوڑ
 کھٹش۔ پھلنگ پھوڑاں ہڑب راہ گپتہ و ان ہند اسکھیں جنگ ویم
 گھٹہ سے نیا مگرنی مری ان سیوی۔ کوہ بنی کھنغ تلی و ہانی و چاچر
 سر اگوتھ ویک برا اس و اسن شیراد شیش۔ پھلنگ بالی گربان
 کابان سر اگولہ ریختھاں۔ سے ماہ آتش گیشتر جنگ پھراں دت آہکھٹہ
 ہڑب سر اڑ و راخیں جنگ و بٹیا۔ دانی داں سو ب ماں شق و گمان
 و قسمت ترکڑی تنہا لوڈ و ان و ر غ و میر خدا دارخان آتھ
 مانا ختہ و لستہ دمی ہنومیں براتناں گوں شہید بٹیا۔ ہے گوتشی مزار
 شہیدی آغا آتش جنگ جہا و جہر دیر بٹیا و آہناں مہد آمان و امینی

گداناں گزرے گپتہ۔ جنگ تھوے کائیں آس ساڑتھ بیٹا۔ مری آں جنگ
 جو رہیں پٹا اشنا۔ دڈیں پلو انش صلح وایمنی پھستوان دزلیہ
 گھوڑا ڈھنڈھا گیا صلح عہدی آغا رند پھلنگی لاٹا بالی گمراہ ہوا
 کورٹ آس کا ہاں آختہ۔ مسترب مرگا ہے عہدیم کھشتہ۔ سردار خیر بخش
 وٹی مقدم دہتر آگوں پھلنگ کماشاں دیم پھو دیم دیوان آختہ۔
 ہندوستان ولسرا وٹی گشتا گے دیم داٹھ واک گشتا نک بدل
 بلوچی زوان آئی دیمسا وانع بیٹا۔ دیوان آس رند پھلنگی لاٹ
 عموکل کھنغ وخت آس سردار خیر بخش سینغ سرادست جتہ وگوشتی ہرگز
 صاحب مری قوم ولد دل نہ بندیش کہ پھلنگ آگوں جنگ آختہ
 تمندار مری عہماں پیمالاٹ صاحب سینغ سرادست جتہ وچلو
 تھوٹھی کہ لاٹ صاحب پھلنگ دے دہی وار دل نہ بندی کہ از مری
 انش مردم کہک آلوٹھی۔ ہے جنگ آس جھی وروش پھیش عا وٹا
 امیر وٹی آجوئی اعلان کھشتہ و پھلنگ آگوں جنگ کھنغ نیت پھیلائی
 پھلنگ عفرائیں اڑدے آر کورٹ آس حکم داٹھ کہ امیر کابل آریاں
 وٹی ہوش عہماں راں۔ پر سے اڑدے و ب نوٹیا پر چھے کہ مری غازیان
 لے ہند جنگ بیرق بزرگھشتہ۔ گوندیں پھلنگ پھوڑے اوغالتان
 شتا و آسہاں اوغالتانی دست آس پھوڑے وار تھ۔ پھلنگ گشتیں
 پھوڑاں ولایت پسران جرمین آگوں سینغ عدیخ ناں۔ مزائیں ہرے
 آسہانی پھوڑے گوں مری آں وٹی نجت بازی آختہ ناں۔ پوانک
 اوغالتان سرا پھلنگ دست تزدوری آختہ و اوغان اول
 آجوئی دست آختہ۔ امیر امان اللہ خان آرا علی حضرت نام کھنغ و اوغان
 لے ہے صلح بنا و حکم کھنغ و خان بہادر محمد راہیم کشوری عہد مزائیں بہرے کپتہ دو سیر آشتا عہد بلوچی
 پوانک ہے کشوری قوم سرد خان و انتھاسد کشوری آت بپوانیں و مہمستان۔ محمد سرد خان بلوچی

آتا جس ملک بی آغ کار تھا پھلیں مری آنی زخم و ہونء مرائیں
 کارے کھٹے و مرائیں قربانیء دارے۔ اوغانستان تاریخ بلوچ زخم
 بادیں مینت و اربیت۔ بلوچ اوس باز بود لا دساد غیں قمے
 دانهانی نیامری تمان یک گلے دیم تریں و سردار خیر بخش آہانی نیاما
 پھساد غیء نامء گھشتی اش۔ اں وئی تمان نریں رخ آتش شری
 پوہا۔ پوہا آہی آتش گہیں و دوتیں تمندار مری قوم تاریخ و دی
 نویشا۔ اں پھ قوم آپ و قوم آہی ایغا۔ آہی ساد غی و راستی و بہادی
 وئی قوم دل تھا چھویشیں ہندے گتھی اش کہ مری اں آہی آرا
 بازیں مہر آتش "خبرن" گوشت۔ مری شاہراں وئی گھالانی تھا آہی
 آہیچش نازینقا کہ دہی سرو غانے آر نصیونہ بیٹا۔ گوشتنہ کہ یک
 رشتہء خیر بخش خان مری کاہان بازارء اوشتانیء کہ یک کوہی
 مریء رخت گرغ آپ وئی ہر سرا بازارء آختہ و رخت و سامان
 گتھی و وئی ہر گوراء اوشتانہ۔ آہیء نہ راستھا کہ آہی پینانہ سردار
 خبر بخش اوشتانی انت۔ کوہی مریء سردار صاحب آرتھوار حبہ کہ اوہی
 انکو بیامنی ہرء دار کہ ماں رختاں چھ کا ایر کھانی۔ سردار خیر بخش دیم تھار
 آختہ و ہر ارگردن آتش داشتی و مریء و وئی بنج و سامان ایر کھنخ
 کار دست و گتھ۔ ہے نیامادی مریء آختہ و دیشی کہ سردار ہر ار
 داشتی میں۔ اں دیا آختہ و سردار دست آتش ہر گتھی و اں دیشی ای
 مری آرتھ و بد گشتی کہ تھا ذالے کہ لے مری آنی دائیں۔ اں کوہی مری باز
 لیرم بیٹا۔ سردار خیر بخش و ہوا و تھریقا کہ رج ملکوشی۔ اں مری و اں
 و اں دے مری تے۔ مں کہ مری آنی کار اٹھناں گڈا کھ کتھ۔

میرزا داد خان شہید بیلانی

(۱۹۱۸ء)

بلوچ تاریخ تہا میری زندگی دورانیہ میں عہدِ شہید بیلانی
و معروف انت چھو کہہ ہندوستان لافا مغل خاندان مالدانی
عزیزی پھاغ واڑھانی۔ ایران عنین صفوی بادشاہانی و بغداد
تہا عباسی خلیفانی۔ ہے دور و باری بار و امکان بنانی میں نورانی
صدی شائر لافا مغل زوان بوڑھیشا و بخش ثنت عہدی دور
بلوچانی۔ محمد خان گشوری نو دہی صدی عار الفین شائر و بلوچ
راجی دپتر ہشیریں زانورخ بلوچ آسمان و چل گزین زندگی نویت
بیرا چھویش کے دیما پیش داریش۔

نام بلوچ عزرا تھینوراں گوستا
گور ہماڑ کا بڑا بڑا تھو داشتا
ہر گورے آپلا میر پھوڑانی
چھوں سمندانی سیلہی ہاراں
کھو کھو دایستیاں پھیافیناں
کس بیلہ داں شہر ملتانی
سنگھ و کچی کوہ سلیمانی
تخت سیوی و ڈیہہ خراسانی

آش زند - بھارانی بولک تہا سے بنگلیں مہتران وٹی نام بڑا آزادانہ
میر کرم خان - میر خداداد خان و میر مرزی خان میر کرم خان ننگ و نالہ
و سخی گیری عو باز تہشربشا - بلوچستان سرست حضرت طوق علی در کانی
شیرانی انہی چھوں چست کنتھ -

جنگ ننگانی واژہ و خاناء
قاصدے ششتا کرم خاناء

میر خداداد خان پھرتی گوئی و سرچاری و کھور بہادری آپ نوکلا
والو کھ دیے بدل و پھیرا نہیں ہندے واژہاٹ - میر مرزی خان
بلوچ آزادانہ عقل و ہیم و صبر و سوغند و سوچ و صلہ ایک مزائیں
استارے اش - آن چھو شیں صراف و پودہ ناک و دیر گند
سخن سنجیں معتبرے اش کہ درمن بولکانی پھاغ واژہاٹ اران
دلے عگوں ہے گوشت کہ در لپھاں مرزی خان ہے ایل و بولک
آش بی نہیں لے یک انسانے کہ زند تہا بڑا نام و ناموزے دست
کنتھ و جلگے کٹر تھ ہما نہی کار و کردار حال بیان کنتھ آش پیش لے
پوڑائی انت کہ آن مردم زند بار و اکم و گیش پٹ و بھول کنتھ پکاٹ
کہ آن کم سنی و کھتری منزل آش داں ورنائی مستری بلندیاں چھوں
آختہ و رستہ و آنہی کردار و عقل و عا ذت سرا آنہی پھت و پھیر کاٹ
رسم و روایتانی چھ اثر کھتھ و مہاں زماٹع و آنہی چند چپ و گرد
دوست و درمن - دنی و غیر ملک و مردمانی راہ بند و رواج و خلق
و عا ذتانی چھ قدریں بہرے آنہی عو زہر تھ - میر خداداد خان مہاں چھل
بنیں در شک و تھنگوس شیکھ کہ آن در شک بند و یخ میر بھار پھرتی
لے ہے دل ارمان یکا و دے عو ماہ اگست ۱۹۲۷ء میں چھو دینا و اب میر بھار خان ننگانی
کنتھ -

میر جبار کھنغ و کھنواش تھان بلوچ پوہ و سو پوہیں۔ ہوں گیری و ہوں
 ریشی۔ شان و سخی گیری قومہیں زنداستان ابدی میراث بیشا۔ پوہ
 جے تھیں غیں پڑزگو شتغیں تو صیف آتش میر خدا داد خان از سجاد
 آتش گرداں سلطانیں سغراء پھرتا۔ بجارانی تمن۔ قطوی و روش
 آسانی پینا از رحم جنیں بولک نشستی آمنت و ہما وغان و کھتران
 تمان انت۔ ہذیں بجارانی تمان ز رحم ہر وخت از جغتاش دل
 در کھتھی بے بیشا و سرشکری گرانیں کار ہر وخت مقدم دست بیشا
 ہذیں میر خدا داد خان و جنگ پٹ تہا ہر وخت یکا بے ٹھیں کمان
 ثبوت داتہ۔ آن ازلی سرچا رے پٹ دا انہی سرچاری آرا انہی
 خدای و تمان بہادری و گائے کیشتر کھتہ چھو کہ تھنکو رنگ آ رہا کہ
 باز تھیر کھتہ۔ میر خدا داد خان بلوچ جنگی کار جاہ یک نابید و نادریں
 سوغات و مراث۔ میر خدا داد خان پھلک بالاد و تھنک بندو
 سندیں ٹردے ات۔ تھنکیں ریشانی پڑزابر و تھ سری نوخ ڈولا
 زیوناکیں رکھانی شیر اکھان ڈولا ایشنتہ۔ سوزارنگیں دیم سرادنگ
 و ڈالیں عیناں گروخی لانٹ دات۔ چھوین ہر مہب و مہتی عین
 دروشمہ و ازھا کہ کسے آنہی دیا اوشتات نہ کھٹ و نہ کسے آنہی
 ولدی گڑ دینتہ۔ درستی تمان و آنہی آرا شرف آتش لالہ گوشت
 و داں مروشی بجارانی تمان تہا کہ کسے سو غند زیری آن گوشت بیشا
 لالہ شہید و مرز و (مرزی ہان) مسیت مناجبا غانا لے
 کار کھتہ

میر کرم خان کھستریں برات میر فتح خان و۔ میر فتح خان بہادی

و بھر مڑی تہا دی میر بجار بھر رندا۔ میر فتح خان و پنجہ زہک
 غنمہ۔ میر خداداد خان۔ میر سویر غ۔ میر خدائش۔ میر نہال خان و میر
 باہر خان۔ اژدی سے میں بملٹ آتش میر نہال خان و میر باہر خان
 مات آتش دیر و پھٹ ایک شنتہ۔ گاہے گاہے پچار تہا میر خداداد خان
 میر خدائش بہادری بار و گوشت۔ کہ ماں ادا پھا ذاتی ریخ مندے
 گتھ نہ کھناں۔ راست ہمیش میں کہ پنچپیں برائانی زرد و اژدک آسن
 آتش جوڑیشیا۔ میر خداداد خان رند و مالانی سرا و ختہ کہ ماہر تھ فحای
 گندوں مارے دم گیر تھ کہ دواں آنہی سینغ تہا دل نیست و اغار دل
 است است گڈا اٹل دل تہا ر غ و ریشغ نیات و اغار غ و ریشغ
 است است گڈا آن ہما پیمائاں چھونکہ سچوئیں سنگانی لاف نیاما
 لیکہ بنتھ پرچھیکہ مڑم دل ہون و گوشت و ر غ و ریشغ یک کھائی
 دوتھ ڈولانت و لے درست دم و ناز رکھیں شے انت۔ نہیں
 ہر ان دل سرا سوری و سگھی گل و شاذ ہی۔ گرمی و سار تھی
 ڈکھ و سکھ۔ ورنائی و پیرستانی۔ مرگ و زندا تر کھفیش۔ میر
 خداداد خان سرا ہے شے آنی اثر نہ کھیتھ و اغا کھیتھ گڈا آنہی عوٹ
 زانتھ۔ دی آہی گند ر غ آتش سدر نہ کھیتھ۔ میر خداداد خان سکھ
 سری و سکھ دلی و حیرت و جوان مڑ دی قصہ لیکھوا لاش دوانت
 مالیکوی چھی و ایندایم داروں۔ نو دی صدی پھدی سالان اوغا
 بولک موئے خیل سروغان ازل خان عسے صد مڑم مڑش کی و
 میر کرم خان کوٹ مارپی کوہلو سرا جلیو بستہ۔ ہے روشاں پھرتی
 میر فتح خان دیدانی نور کھم کھتھ و بٹھتھ۔ ہے حال تنہا آنہی و تم زرتھ

دسری زخم موئے اخیل سرا بہا آیتھی و سری ڈرن انہی سغار واداش
زوال پیتا۔ میر خداداد خان ہے وختاء نورخ ورنائی گوانا گوانا
آرکھ جھنجھ و ہے جنگ نیامدل ساڑتھ کھنویں زخم جی پیش دشتی
موئے اخیل سروخان ہے جنگ تہا کھشج پیتا۔

سینجھانر گروکھٹانی تہا شہ یک مے در آتکو فصلانی لافا ہند گپتھ
وہاں مخلوق و مال آرتا دان دانی۔ یک روش و صلح بیتا کہ ہے
رستہ شغ لوٹھی۔ دروازہ مژدم گلے و سرین بستہ و ہمیشانی نیما
میر خداداد خان و کوہلو تحصیلدار گل محمد دے سنگت ات میں کہ
سینجھانر مہاں گھٹ گورا پھلاں پھجھنت نم و سفر کھشتہ۔ دسین
سنگتاں وٹی پھاڈانی سرا زور داتہ۔ تھنٹاں۔ ایو کھا میر خداداد خان
وٹی باذن سرا اوش تاتہ۔ آہی و گوں رج نوک و تھیر و زخم نیا
چھوٹیں یک کھاٹارے گون ٹی۔ باذن آتش ایر کھتھ دم و گوں بھلاں
کھتھ۔ چھپی دست ڈسب مم دف سرا ایکٹی و راستی دست و گوں
کھاٹارم لاف تہا شیفینتی۔ سنگتاں پھش آتش بھڈا۔ نریخ و یک
شفانکھ مال و چھارینغاٹ۔ شفانکھ آرکھ گوانا جھٹی۔ شفانکھ تفرے
زرتھی و آختہ۔ آہی و دے تفرم سرا جھیتھا و مم و ڈغار کھتھ۔

یک اوغان و وٹی لوٹی و گوں کوہلو و آختہ و مری آنی باؤٹ
پیشا و ہے اوغان زال یک تحصیلدارے گوں نار و امیں سنگتی کھتھ۔ مری
بولک آر ہے بذی حال سر بیتا کہ آٹھانی باؤٹ و گوں بدکاری بیٹیں
آٹھال ہے حال میر خداداد خان آردا و آہی و عوٹ تو یک زرتھ و آن
تھیلدار کھشتہ۔ میر خداداد خان گرسغ بیتا و آہی سرا جھرتھ نشہ بندی

خانہ تہا پیش آتش لہتے اوغان بندی ثمنت - یکا وارے ووثی
 ناخو زاخت میر شربت خان سنگتی ء میر خداداد خان کراچی ء شنتا
 گاندھی باغ تہا یکا فراسے پھر و تہا بنداشت - آنہی گو راد و میں
 آختغت - میر شربت خان ء دیم میر خداداد خان گندا چھر نیھا ووثی
 "لالہ اغا ہے مزار تھرا دگے سر اتریست - گندا تھا چھوٹے کھنڈے بجارانی
 مزارا جواد تھریقا - "اغانان کاری و باوری میں سغارے گون
 بیٹ - گندا ادا - ووثی دگ آتش دیر توی آں - مزار اغادگ آتش یکا
 پلو وٹا آرکھتی گندا اس کارندار میں -

میر خداداد خان سادغی و سگہ و پگ مسلمان ثبوت چھوٹشے
 دیم گھبٹ - آن لیوی تھانہ دکی رسالداراٹ - کاہان ٹوٹوک ء
 بے آسٹینغا ہر رند کلیں مری دیواں پرشتہ او پر خداداد خان دکی
 گرمتہ او پلنگ ء مردم کو ہلو و آتکغت - ہمتدا صلاح بیٹہ کہ اگر بر
 بالکاں کے دراہی ء کھنت نیٹ صلاح بیٹہ کہ میر خداداد انہاں کال
 کھنت او گڈ میر خداداد خان ء گون ووش آختی وخت ء دست
 دانی - حاکم پھدا گڑ تھ و میر خداداد خان ووثی ہلک ء آختہ و نیچ پھنڈر
 کارچھ شیراد انو حیرات کھنتی کہ آنہی ہے گناہ و جرم آرا لہ لکی کہ پرچھ
 کافرے آر دست دانی -

بلوچی شان و شرف و چندریات و بادی حب و واہگ
 ثبوت آپ میر خداداد خان زند کیر دار روش ڈولا یک پھدیں
 شیندغ ء پیش قاریٹ - سالانی بولک مڑماں بہار خان
 کھشتاٹ و آنہی ہوں گریغ آپ میر خداداد خان ء گلی زرد تھ

نور آتہاں گوں سالارانی مژدے تریڈتہ۔ سنگتان زحیم کھشتہ کہ آہی
 زبشتان۔ میر خداداد خان آہی آتش پھول گھشتہ کہ پھٹی نام کے آتہ۔
 خدائش آہی آہی جو آودا تہ۔ بروداد نام درے۔ میر خداداد خان گوستا
 پنداشت مژدم سالارانی بولک آہی میر خداداد خان آہی بہار خان ہون
 دیما موت دف آہی داتہ۔

جرمن سرری جنگ (۱۹۱۴ء - ۱۹۱۸ء) دخت آہی پھلنگیاں
 مری ددی بولک وقواں آر حکم داتہ کہ آں قومی مژدماں پھوڑتہا
 گریغ آب دینتہ۔ بلوچستان درستیں الیکہ د عالم آہی تہاں
 چھکا چیم سکھ کھشتہ و پھلنگ لاٹ اگر گشتیش کہ آغامری پھوڑ آب نہیں
 مژدماں دات گڈا آن دے دینتہ۔ لاٹ آہی سردار خیر بخش طلب
 کھتہ و ہے ہوا آہی دیما پھارٹی۔ مری سردار گوشتا کہ آں وٹی
 میر و مقدم و معتبرانی رضا گریغ پھوڑا وکدی داتہ۔ سردار خیر بخش
 خان آہی کاہاں تہا وٹی مقدم و بہتر نوٹھائی تہا۔ میر خداداد خان وٹی
 بجادانی برات و میر و بہتران گوں کاہاں آہی شتا۔ لیتے روش صلح و
 سورج و چھک و تانڑ و نیند و نیا ذانیما گوستا۔ ہے نیا میر خداداد
 خان آہی وٹی رضا بچ نڈا۔ ہر بہتر ریزا وٹی کڈا چھکھا تہا۔ میر
 خداداد خان آہی شیب نیا ختمہ۔ تھیوٹن بجارانی میر و مقدمانی چیم
 میر خداداد خان سرا گے شنت کہ آں چھے گوستی۔ دیوان تہا میر خداداد
 خان آہی دیم سردار خیر بخش خان کڈا چھر تھیا و گوستی کہ سردار تھیا باکھا
 روے یک کڈا بندے۔ من تھان بند چوریانی سراپتی دست
 ایکھناں۔ چھک گواہرانی برات بان۔ ماں مری تمان مژدماں پھوڑا وار

عبرہ کہ میر خداداد خان گھسری پھشتہ و دیو سا دتال علی جہان آہی سوکل پشیا۔

داندہ کھناں۔ ہے تھان کھنغ و رند آن مچھی کش در کھنغ و ماذن
 سمر زواریشا و دکی راہ کپتھی۔ دہی بجارانی مقدماں آنہی رند
 دندر بستہ و کاہان مراگاہ پھوکی و سراسر آختہ۔ لے یک چھار غ
 و گند غ ہورے کہ بجارانی نورغ مقدم آتش عبیدہ درستیں مری تمان
 بہتر و مقدم چ کارے سراج گائے ز رتھ نہ کھناں۔ ہر فرامیں و
 مستریں کارے آپ دیکھا ہر وخت بجارانی مقدم نورغ کا ماریت
 گلا پھندا دہی بولکانی سروغان و فی سرین و بندانت۔ میر خداداد خان
 دکی و سریشا و مہوذا پھلنگ نصاریٰ حاکمے و آنہی آردیشا و بند
 نیاز کھنغ و میر خداداد خان آگوشتی کہ تھا جنگ آپ سرین و نہ بند
 پھلنگی تھار بیغاری واہ تہا فرامیں دغار و ملک و واہ کنتھ و
 بجارانی زھکاں آپ وظیفہ ریع حکم دیتھ۔ میر خداداد خان و آنہی
 ایل معتبران چ ہور نہ متشا و نمبرینتھا۔ دہی وار و لک سردار خیر بخش
 خان و معتبران کاہان و لوٹھا اینتھا و میر خداداد خان و فی نورغ
 معتبران گوں کاہان و سریشا۔ چھی و روش صلح و سرج پھندا
 یک روٹے گینبی بولک معتبر لے دیم بجارانی مقدماں کنڈا اگر دینتھا
 و گوشتی کہ "بجارانی دہی مری آن دیم دارانت و دھکودیاں و دھ
 سبیل کھناں۔ میر خداداد خان و فی رند تہا کھسے شغاں زیرغ آپ
 زندغ نیات۔ آنہی مان آراس ماناختہ و گرداناں گوشتی کہ
 ما پھلنگ آروٹی بنگوین و بنا یاں نہ دیاں۔ زال طلاق میں آغا بجاہل
 سمری زحسم گوں پھلنگ و نہ جتھ۔ میر مژری خان و سردار خیر بخش
 آگوشتا کہ مریشاں ڈیمہ آریمن چھوٹیں آس و گم تھ کہ آنہی تھوٹ

به مری و پهلنگ آب گران کهنی - پچه کی میر خدا داد خان آرین و ش
 کهن و پچه آرمی دست آتش در کهنه - میر خدا داد خان مچی
 آتش در کهنه و وئی کهنی مازن و آغ وئی دست و کهنی و کا عان
 آتش دایمی موکل کهنی - آهی پهنه بجارانی مقدانی مازنان اگر بند بسته
 بجارانی آن کا عان ایسته و مری بولکانی دهمی معتبرانی سر آزمان
 پهرشته و آنها نمانته که اے او تهر کر نیس پهاذ بیثا اے بازانی چها
 کهور کهنه - مری سردار پهلنگ لاٹ کندا کهور و راه ششتا که
 مری سروغان و مقدان امن و ایمنی ریز بسته و هر کچه و وئی دیم
 گتته - پهلنگ لاٹ اء دم دستی جنیل مار وئی سر شگری اء یک
 گروین پھوڑ ۲۰ هزار دال ۲۲ هزار مردم مری دیها دیم داشته مری
 دیها آرنجنگ گواشا چھیا ریل پلوانش مله ارته - میر خدا داد خان
 کو بلو و پهنه و جنگ هو کر و بیثا - هر و مع و کهنه - ملک و کهل و کو
 و کهلوانش بجارانی بهادرانی نزارغ کار بیثا - لنگو و بوریا
 دهل و دبیر و شاغ ساز کهنه - سیاه جعفری و رنایان توپ
 و زخم ساندھی کھوفغانی سر ازل کهنه - بندین بلوچی اء دے میر
 خدا داد خان سر شگری اء نزار عیشا - در ستین مریتان اء جنگ
 برق میر خدا داد فراری دست اء داشته - پهلنگ پهنه اء چھب
 و گرد آتش آسان پلوا فورٹ منرو کو و قبلی کندا اتلی و وئی
 کندا تهر اتھانی و قطوی کندا ہرنائی کو و کھندغانی سرا وئی سنگھ
 گھیتھغاں - دهمی بلوچستان تھان وئی قور و قرار آتش پهنه
 گر تھتھغت و ایو کھا چھر و مین مری تھان آراں جنگ تپتھن

تنور تنها جھغل دایش - سیوی و سرنائی و فورث منور و زهرین
 و درنگ و چوکی و کھلانی سرامری ناری پھلنگ پھوڑاں گون
 چھپار پھلنگت - دو مہیل میں جنگ مان گیند کوٹ و بڑی و بڑی
 گھٹ و گوانی نیا ما پٹیا - جرنیل ہار ڈی و گورکھا پھوڑ و ش زور
 و گیند کوٹ تہا ہلک جتنی و کوٹ بھتانی سر اتوپ و چھپوٹ
 دیو خین مشین تو یک اڈ و محکم کھٹہ - میر خداداد خان آر مال کوٹ
 کہ پھلنگ جرنیل گیند سر ار کوٹ و کپتھی میں - پنج ہزاری لک
 و گون گیند سر ار کوٹ بستی - شرف و خست و پھلنگ پھوڑ کوٹ نیا
 بے سائی و وھا و کپتھی و کر ڈھنی کو ہانی بنگاہی آتش مری آنی و
 و دھلانی گمرند بستی - جرنیل ہار ڈی کھڑ و میتا کہ بے جھوڑات
 آختہ - ڈاہی آں حال داڈہ کمری غازیان گیند سر ار کوٹ بستی
 لہذا تہا نفیل و شرنایان گمر و کھٹہ و قھیو خین پھوڑا و فی سلطان
 و سامان وستی کھٹہ و مری بہادر چھوڑ کہ کوٹ بھت و نری
 آختہ - پھلنگ توپ و توپکاں آسی جہر بستی - بٹامی ہر
 ڈولا گمر میں قھیو آں مری آنی سر ار کوٹ تھہ - قھیو ریش آتش کا فرائی کھی
 نہ کھٹہ و جہان دریغ آتش غازی آں بجلی نشان ز داڈہ - بنگلین غازی
 شاہ شکھلیس نام و گمرانان کوٹ بھتانی سر ار لا کھو کنا و شاہ
 کوٹ تنها جھغل دریغ و شرت - آں و ست جھغل دریغے ناں و ہما
 میں کافرائی قھیو آں ہا آرترو پھا و گیشنی ہیمہ قھیو و ہون شکنتا
 لہمیں سیوداں مزامیں وختہ و بیتا - جنگ لہر و زہر قہر آتش گور
 و سوب و پھروش گوانرک ماں ایت گوانائی شہاں گمر و کھٹہ

کہتے۔ میر خداداد خان وئی سراختغیں گل و گھوڑا پدائز آرشہ او
 صلاح ہے میا کہ میں کوہ جنگ ع دوئیں۔ پر یکٹ مری ع شغلان
 جتہ کہ تو بخی جنگاں مانزا نوں۔ راغہ جنگے دلا استینو۔ تا مری نہ جیتے
 انت سینخے تدوئیں سراکتغیں پوڑا گوں ماوند راہ آس ہڑب
 پگھرائی سرا ایرختہ۔ جرنیل ہار ڈی ع صلاح و سامان و گولہ بارود
 دست کھنچے رند دیم ہڑب کنڈا دشتی و نیام درمی کوهانی کھور
 دنی کچھ و کھیواں نقاذیناں میر خداداد خان شکر ع دیم پھر دیم ہرق
 کھوڑا سنگھرائی محکم کھنچے پھڑا کھو وخت ع پھلنگ گورکھا پھوڑاں
 توپ و توپکانی گد رول بستہ۔ ہڑب کسٹھ و گراں اے ڈولیں تریں
 جنگ ع دیشاکہ گوشخ آس درانت۔ یک پلو میر خداداد خان
 خزاری بہار۔ سندو خیں توپکانی تھرونگلی گوارشت۔ پھنچ جنیں
 سبارانی آئی کھنچے وغیرت۔ دھل دینخ و غاریانی ہکل و ہونگ
 و دھی کنڈا کافر توپ و شین توپکانی گرد و گور و گونیاٹ بیرن
 بیور و پھی آئی واپو دہل و ہا غام۔ پھیر و بار و دود و درخ
 و دنزا دھرو کوهانی گرد و درخ۔ اے پھیں شے آن سیاہ
 ملاں قیامت ع آٹھہ کہ مردمانی گوش کھرب لختاں۔ جنگ سوری
 و سکھی لہذا لہذا ترندی آغاٹ۔ پھروش و پھذا دیخ امیت دو
 پلو آتش نگاہ نہ کھاخت۔ سفر بلہاں سفر زیرغ ع شنت۔ ہوں
 بیرامون گرغ ع۔ ٹھپ بہرا ٹھپ دیخ ع۔ ہے زند و موت نیا
 شیر و شگھلیں خداداد خان ران آردش نار و ایں تھرے ماناختہ
 دران ہڈ کٹویشا۔ کوہ فرار اٹھمہاں کھتہ۔ آہی برات بہرہ درغ

و نہالان دیبا آختغان۔ میر خداداد خان آکوشتیش کہ جنگ آس آہنی
 آردیر کشتان۔ مسکاتی بہادر میر خداداد خان عہد و قہر ملحقا کہ چھوں
 نویش۔ متان باشا کے لولی نہ داشت کہ جنگ آس و شہ آردیر بل ووشی
 برائان ایو کھا آس تہا چھفل دیبا۔ میر پورغ و میر نیال خان عہد ووشی کڑتی
 پکڑوں میر خداداد خان کڑتی پکڑا بستہ۔ وزونڈانی سرانشتی و جنگ داشت
 ووشی گران بہائیں زیند ووشی پلاش و گوں یک بہند اندر کشیش چھاند
 دہی مری بنگلاں ہے ڈولادنی کڑتی گوں سے میں بلاتانی کڑتیاں بستہ
 و ان دے ہے ہم دل دیم بیلاں گوں آقاری عہد ووشی پکی آں گور
 شغفت میر باہر خان سکہ پھی بیٹا۔ دوس پھاد و دستانی پکڑ کافر
 تھیراں پھور ملحقا۔ جنگ ہا کھا آس پھتی تہا پکڑ کھشا آہنی آردیر تھیش
 لشکر وادے سروغان سر آختہ۔ میر خداداد خان عہد و گوں آقاری
 آہنی برائان پڑی پھر ملحقا۔ سفر کہ مویش کڈ اسرا سفتیں جان چھے
 کار کھیش۔ جنگ آس ساڑ تھویشا۔ پھلنگ جرنیل عہدیر گند و خیش
 شیشہ آس دشا کہ کوستان مزار دائی وھا وشتا۔ آہنی عہد حکم داشت
 کہ سوب نفیل عہد ترند کھن اش۔ مری لشکر ترخیس کوہ و گراں چھٹ کپتھ
 جرنیل ووش پڑا آختہ و میر خداداد خان ووش عینان گوں دشی کہ چھوں
 ووش دلی و سیر طمھائی عہدے دنیا آردت جٹی عہد ووشی پاکین رب
 گور ششا ہرب جنگ تہا کھم و باز پھیارد و شہیدنی ثغاں
 میر شربت خان آرد پھلنگ جرنیل عہد بندری کھٹہ سری پھانسی حکم دائیش
 اوپلا و لپتہ وخت بندری کھٹہ رند و کدا موکل داشت۔ میر خداداد خان و
 میر پورغ و میر نیال خان آرد یک تہا ماوند قبلی پکڑا ہندی کھٹہ بیٹا۔

میر باهر خان و فرامین و ختنه دار و جاده تها دار و در مان کشنیشا
 پهلوان که وئی ملک و آخته آنهی آند زنده روش و هوش نیاختغتت میر
 خداداد خان و میر جوئے رغ و میر نیال خان ترکی برودت و سون و همد
 دکنورین سندی و ووش تھوارین ماری - آنهی دید غانی دیما هر وخت
 ستر رغ و میر گریغ لهر آنهی دل میرا چھون ماری پیر گریغ و بلور
 وئی میر پیر گریغ شمشوئی - لکه کلمتی بلورچ بلوچانی میر و کھنغ و وئی شیر
 تها چھون شتری و پیش داری -

دورینین چاتال سنگ اکن ریزانت
 کینگ چه مردانی دلال کنیزانت
 (دنه) سنگ ریزانت من دورین چاتال
 (دنه) کینگ چه مردانی دلال کنیزانت
 میر بلوچانی تاد و صد سالان
 لکین سروانان دودنتانت -

میر باهر خان و میر جمیع خان و مراد علی شاہ تیار کھشہ کہ آں یک
 سترین پھلنگ نصاری حاکم آرکشی - چہد سہیشا کہ پھلنگ لاط دست
 کھنی - پچھون نویشا - ماول صاحبو کہ گوہانی تہا کھانڑا الی گند رغ کار
 ماکم ات آں رکھنی آتش دیما بار کھم و رغ است - بار کھم بار کھان
 آتش دواندہ میل دیر مراد علی و گون دیم کھتھ - ماول آر توپک ٹھیکٹون
 نادریتی و آنی لاش بے حال کھشی - پون گریغ آتش پچھ مراد علی و دیم
 جلگہس قندھار کنداداشته - اوغانستان حکومت و آنی آ - باز
 مشرف داند - لکسا و ماری آنی داڑہ کھشہ - پیر مراد علی زحیم جنین روح و

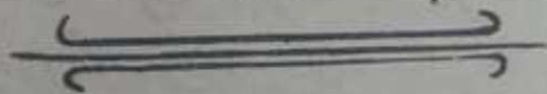
زخم جانی نیشته - نمود ادا دے لٹ و بھل - مریخ و خنچ آنہی زند سسیر
 کاربشا - نیٹ پھلنگ سرکارے بازیں جہد و کورستان اوغلستان
 حکومت آنہی آر بندی کھشہ و زنداموت سمرادانش و سہ بہادریں
 بلوچ ہڈ دانی اوغلستان ریخ و گون اواریشا -

میر باہر خان آر پھلنگ و عاقل کھشہ بار و اجلندی زندان سمر
 دانه - پھدا آنہی برات زاخت میر فتح علی خان و بازیں جہد و خجالی
 زید رخ پھدا اند بندہی خانہ اش کھشہ و لیتہ سال پھدا میر باہر خان و
 دانی برات و بردری اش ایدی موکل گیتہ -

آن مردم کہ ہر وخت موت اش تھڑ سیت - آن ہر وخت
 و ہر وخت یکا موت و گنڈیشا - و آنکہ موت اش نہ تھڑ سان
 آن وئی زند تہا یک وار موت گندی - و آن کہ اللہ پاک رضا و
 موت آر لہٹھان و گدا آنکہ جنتہ و شہید تہجہ آن دانی زندغان و
 انہانی نام دائم و قائم یں - میر خداداد خان و وئی زند تہا ہم وئی
 نام کھشہ و شہید بی اغا اش زند باز ہمشہریشا - رحم علی شاہیم کہ وئی
 وخت کورستان مستریں شاہرات آنہی و میر خداداد خان غذا و
 جنگ وئی چھماں گون ویتا و میر خداداد خان بہادری تو مینف
 وشنا کھنغ آب وئی شیرانی تہا پچ کھی و بھلی نہ کھشہ - ہر ڈولے و کہ
 میر خداداد خان کھڑ نیشا آنہی و تہاں پیا وئی شیرانی تہا ناز تہا
 اوغان شاہراں شیر و دستا لغانی تہا، پیش و شہر وئی و
 میر خداداد خان بڑ بڑ تہہ چھو نکہ یک بانکھے وئی سد مراد و سد کھل
 و سرجارس زھگ آر نارینی - ژوب لیکر و پیکرانش کہ دان کھانی

قندھار باغچانی نیا ماتیو غلی اوغان اولس ازمیر خداداد فغان
 زخم جی و جنگ و شہادت قول و فصیح آتش شریء پودہ و پیہم
 داراں - مرد آں گوشت بیست کہ آہی تو صیفاء جو ریں دژمن دے
 کھنت - پھلنگ پھوڑی کماشان میر خداداد فغان و آہی مازن
 بت از سنگ آتش ٹھاہٹہ و وٹی پھوڑی کماشان کوٹہ طہتاہند و نیاز
 ماری تہا ایر کھنتہ - داں مروشی میں روش و پاکستان پھوڑی کماش
 سال ستر ایک روشتہ و تی پھوڑانی تو پپ و تو پیک و بالی گوانانی پھیدہ
 آپ مچی کھنان و مخلوق آر پھیدا است سہے روش و میر خداداد فغان
 و آہی مازن بت آر دے آواری ایر کھنتہ و ہراری مخلوق آہی سکیل
 و سوادہ کھنان -

آن بت گندہ آتش زردانی تھن و ارمان و چھانی زیر نونج بنتہ
 کہ دریغاں دیما بلوچ باکھیں مائے عنجنیں تھنگوئیں زھکے پھ بلوچ
 اولس تاریخ زبیدی و زیونالی و بلوچی ننگ و ناموز و غیرت سکھ
 و یک کھنغ و راجی روایتانی یخ و یخ آر محکم دارغ آپ صد گنجیں
 سوغات و ڈولا بلوچ راج دیما پیش کھتیش -

مکلیں حق پہ اکیڈمی ء

چھاپ کنوئخ بلوچی اکیڈمی
چھاپ جاہ اسلامیہ پریس کورٹ
لیکچر ۱۰۰۰
بہا 60 - - - - -
Rs ۱۰۰۰

میں کتاب

کادار

۳-۰

۱- درجین

۶-۰

۲- سرمست بلوچستان

۳-۰

۳- درین

۱۵-۰

۴- دی گریٹ بلوچ

۵-۰

۵- شب چراگ

۶-۰

۶- بلوچستان میں فارسی شاعری

۲-۵۰

۷- نغمہ کوہسار

۰-۷۵

۸- گلشن اشعار

۹- دیوان چنگھا بزدار

غوث بخش صابر

۱۰- بتل و گالوار

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ